Mateřská škola Světlá Hora, příspěvková organizace

Školka, kde to žije

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

2026–2029

Mateřská škola Světlá Hora, příspěvková organizace
Světlá Hora č. 416 **PSČ:** 793 31 **IČO:** 19199716
Webové stránky: mssvetlahora.cz **E-mail:** reditelka@mssvetlahora.cz
Tel.: 601321443 Datová schránka – **ID: u5i6yb8**
Bankovní spojení: MONETA, č.ú. 261321822/0600

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ ROKY 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029

***NÁZEV*:** **ŠKOLKA, KDE TO ŽIJE**

MOTTO: *Neotevíráme dětem dveře, ale pomáháme jim najít ten správný klíč, aby si je otevřely samy.*

ZAMĚŘENÍ A FILOZOFIE MATEŘSKÉ ŠKOLY:

V naší mateřské škole vytváříme laskavé a bezpečné prostředí, kde se každé dítě cítí přijímané, milované a jedinečné. S láskou a respektem podporujeme děti na jejich cestě k samostatnosti, pomáháme jim objevovat vlastní schopnosti, věřit si a poznávat svět vlastním tempem. Vedeme děti k samostatnému rozhodování, převzetí přiměřené odpovědnosti a zvládání každodenních situací, aby si postupně budovaly zdravé sebevědomí a důvěru ve své schopnosti. Tyto dovednosti jsou důležitým základem pro jejich další osobnostní, sociální i vzdělávací vývoj. Vedeme je k úctě a lásce k sobě samým, ke svým blízkým i k přírodě, která je pro nás velkou učitelkou. Enviromentální výchovu přirozeně začleňujeme do každodenního života a učíme děti vnímat krásu světa kolem sebe i odpovědnost za něj. Jsme malá rodinná školka, kde nechybí vzájemná blízkost, radost, smích a otevřená náruč. Věříme, že právě v prostředí plném důvěry, lásky a pochopení získávají děti ty nejlepší klíče pro život.

Projednáno na pedagogické radě dne: 1. 9. 2026
Platnosti: 2.11.2026
Účinnost: 2.11.2026
Aktualizace: *ŠVP je průběžně aktualizován podle potřeby, zejména na základě výsledků autoevaluace, změn podmínek školy, potřeb dětí a pedagogického týmu nebo změn v platné legislativě a RVP PV.*

ŠVP PV je určen nejen pro pedagogy, ale i pro rodiče, děti a ostatní zaměstnance MŠ, kteří se na jeho tvorbě podílejí, ale také pro partnery MŠ.

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole

1.1 Název dokumentu

1.2 Název školy, sídlo, kontakt

1.3 Ředitelka školy, jméno osoby, zodpovědné za tvorbu ŠVP

1.4 Údaje o zřizovateli

1.5 Platnost a účinnost dokumentu

2. Charakteristika školy

2.1 Lokalita školy

2.2 Charakteristika a specifika budovy

2.3 Nejvyšší povolený počet dětí v MŠ

2.4 Specifika jednotlivých tříd

3. Pedagogický tým školy

3.1 Obecný popis složení týmu školy

3.2 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

4.3 Organizace

4.4 Životospráva

4.5 Věcné podmínky

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu, profilace školy

5.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

5.3 Klíčové kompetence

5.4 Základní gramotnosti

5.5 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

5.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

6. Vzdělávací obsah

6.1 Myšlenková mapa integrovaných bloků

6.1.1Integrovaný blok „**Já a můj svět“**

6.1.2 Integrovaný blok **„My jsme malí umělci, objevitelé, vědci“**

6.1.3 Integrovaný blok **„Cestujeme kolem světa“**

6.1.4 Integrovaný blok **„Z farmy až na talíř“**

6.2 Další projekty a programy

7. Plán autoevaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

7.2 Cíle autoevaluace

7.3 Kritéria autoevaluace

7.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci

7.5 Termíny a frekvence autoevaluace

7.6 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

8. Zásady pro vyhodnocování ŠVP z pohledu kvality vzdělávání

9. Zásady pro úpravy a změny ŠVP

10. Přílohy ŠVP

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

1.1 Název dokumentu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání nese název **„Školka, kde to žije“**. Motivační název vychází z našeho pojetí mateřské školy jako místa plného života, pohybu, objevování, tvořivosti, vzájemných vztahů a společných zážitků.

Chceme, aby naše mateřská škola byla prostředím, ve kterém děti nejsou pouze pasivními příjemci připravených činností, ale aktivně poznávají svět kolem sebe, kladou otázky, hledají odpovědi, zkoušejí, experimentují, tvoří, pohybují se, spolupracují a získávají zkušenosti prostřednictvím vlastního prožitku.

„Školka, kde to žije“ pro nás znamená školku, ve které je prostor pro dětskou zvídavost, spontánnost, fantazii i vlastní nápady. Školka, kde se každý den může stát příležitostí k novému objevu – ve třídě, na zahradě, při vycházce, při hře, pohybu, tvoření, setkávání s lidmi i při poznávání přírody.

Zároveň chceme vytvářet bezpečné, respektující a podnětné prostředí, ve kterém se každé dítě cítí přijímané, může rozvíjet své silné stránky, učit se vlastním tempem a zažívat radost z toho, co dokáže. Důležitou součástí života naší mateřské školy je také spolupráce, vzájemná pomoc, respekt k druhým, vztah k přírodě a propojení školy s rodinou i okolním prostředím.

Název programu tak vyjadřuje naši představu mateřské školy jako živého a otevřeného prostoru, ve kterém se děti učí přirozeně, prostřednictvím hry, pohybu, zkušenosti a skutečného života.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je naše výchovně vzdělávací práce zaměřena na všestranný rozvoj osobnosti dítěte s respektem k jeho individuálním potřebám, možnostem, zájmům a tempu vývoje. Vytváříme bezpečné, podnětné a respektující prostředí, ve kterém má každé dítě možnost aktivně se zapojovat do vzdělávání, objevovat svět kolem sebe, získávat vlastní zkušenosti a rozvíjet své schopnosti prostřednictvím hry, pohybu, tvořivosti, experimentování a praktických činností.

Velký důraz klademe na rozvoj samostatnosti, zvídavosti, komunikace, spolupráce, ohleduplnosti a odpovědnosti. Podporujeme děti v tom, aby se nebály hledat vlastní řešení, klást otázky, vyjadřovat své názory a učit se z vlastních zkušeností i chyb.

Významnou součástí vzdělávání je každodenní pohyb, pobyt venku a přímý kontakt s přírodou. Vedeme děti k pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí, k péči o své zdraví i k respektu k druhým lidem a všem živým organismům.

Naším cílem je, aby děti odcházely z mateřské školy jako samostatné, sebevědomé, zvídavé a ohleduplné osobnosti, které mají radost z poznávání, důvěřují svým schopnostem a jsou připravené pokračovat v dalším vzdělávání.

1.2 Název školy, sídlo, kontakt

Mateřská škola Světlá Hora, příspěvková organizace, Světlá 416, 793 31 Světlá Hora

Telefon I. třída: 601321443

Telefon II. třída: 725530190

Kuchyň: 725557650

Email: reditelka@mssvetlahora.cz

Email kuchyň: mssvetlajidelna@seznam.cz

IČO: 191 99 716

Webové stránky: www.mssvetlahora.cz

1.3 Ředitelka školy, jméno osoby zodpovědné za tvorbu ŠVP

Ředitelka školy: Jana Šubová

ŠVP zpracovala: Kateřina Němcová,Dis., Jana Šubová

Na tvorbě ŠVP se dále podílely: Martina Dočková a Nela Vaščáková.

1.4 Údaje o zřizovateli

Obec Světlá Hora

Světlá 374

793 31 Světlá Hora

1.5 Platnost a účinnost dokumentu

Školní vzdělávací program s č. j. ..... vstoupil v platnost dne: 2.11.2026

Školní vzdělávací program *ŠVP je průběžně aktualizován podle potřeby, zejména na základě výsledků autoevaluace, změn podmínek školy, potřeb dětí a pedagogického týmu nebo změn v platné legislativě a RVP PV.*

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Lokalita školy

Mateřská škola Světlá Hora, příspěvková organizace je samostatným právním subjektem. Nachází se v okrajové části obce Světlá Hora, v místní části Světlá, v klidném prostředí s dobrou dostupností přírody.

Poloha mateřské školy vytváří velmi dobré podmínky pro každodenní pobyt dětí venku, vycházky do okolí, pozorování přírody a realizaci environmentálně zaměřených, badatelských i pohybových aktivit. Přirozené okolní prostředí využíváme jako důležitou součást vzdělávání a jako prostor pro získávání přímých zkušeností dětí.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání ve dvou věkově smíšených třídách dětem zpravidla ve věku od 2 do 6 let, případně dětem s odkladem povinné školní docházky.

2.2 Charakteristika a specifika budovy

Mateřská škola sídlí v samostatně stojící budově se dvěma podlažími. V každém podlaží se nachází jedna třída se zázemím pro děti.

Ke třídám přísluší dvě zrekonstruované umývárny se sociálním zařízením a sprchou a dvě šatny pro děti. Prostory jsou uspořádány tak, aby umožňovaly spontánní hru, pohybové, tvořivé, pracovní, badatelské i relaxační činnosti a zároveň respektovaly rozdílné potřeby dětí různého věku.

Součástí budovy je školní kuchyně, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců mateřské školy. V posledním období prošla kuchyň částečnou modernizací a její vybavení bylo doplněno o nový konvektomat, sporák, myčku nádobí, škrabku na brambory, nové pracovní stoly a další potřebné nádobí a kuchyňské vybavení.

Modernizace přispěla ke zkvalitnění pracovních podmínek zaměstnanců školní jídelny, k efektivnější přípravě pokrmů a k celkovému zkvalitnění provozu školního stravování. Pro přepravu stravy do horního podlaží slouží nový nákladní výtah.

Mateřská škola má dále kancelář ředitelky a sborovnu, která současně slouží jako zázemí a šatna zaměstnanců. Prostory školy jsou průběžně modernizovány a vybavovány s ohledem na potřeby dětí, zaměstnanců a současné požadavky předškolního vzdělávání.

Významnou součástí prostředí školy je prostorná školní zahrada. Její plocha je převážně travnatá, část je zastíněna vzrostlými stromy a část tvoří zpevněná plocha. Zahrada je vybavena různorodými herními a pohybovými prvky, například skluzavkami, houpačkami, prolézačkami, tunelem, pískovištěm, zahradními domečky, altánem a dalšími prvky podporujícími pohybovou aktivitu dětí. K dispozici je také prostor pro uložení venkovních hraček, koloběžek a dalšího zahradního vybavení.

Součástí zahrady je skleník a dva vyvýšené záhony, které využíváme k praktickému poznávání přírody, pěstování rostlin a rozvoji environmentálního vnímání dětí. Děti mají možnost přírodní prostředí nejen pozorovat, ale také o něj pečovat, sledovat jeho proměny a vlastní činností jej ovlivňovat.

Pro další rozšíření možností pobytu a vzdělávání dětí vzniká u budovy také zimní zahrada, která bude sloužit zejména k relaxaci, klidovým aktivitám, čtení, pozorování okolní přírody a pobytu dětí i za méně příznivého počasí.

2.3 Nejvyšší počet dětí v MŠ

Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole je **48 dětí**, na základě povolené výjimky může být kapacita navýšena až na **54 dětí**.

Děti jsou vzdělávány ve dvou věkově smíšených třídách. Aktuální počet dětí v jednotlivých třídách je každoročně stanoven s ohledem na platné právní předpisy, prostorové podmínky školy, věkové složení dětí a případná podpůrná opatření.

2.4 Specifika jednotlivých tříd

Mateřská škola má dvě věkově smíšené třídy.

Při zařazování dětí do tříd se snažíme o vyvážené věkové složení obou kolektivů. Podle možností zachováváme také sourozenecké, příbuzenské či jiné přirozené vazby mezi dětmi.

Věkově smíšené uspořádání tříd vnímáme jako přínosné pro přirozený sociální rozvoj dětí. Mladší děti mají možnost učit se nápodobou od starších kamarádů, starší děti si přirozeně osvojují ohleduplnost, odpovědnost, empatii a schopnost pomoci mladším. Toto uspořádání zároveň podporuje spolupráci, vzájemné učení, respekt k individuálním rozdílům a vytváření přirozených vztahů mezi dětmi různého věku.

Vzdělávací nabídka v obou třídách vychází ze společného školního vzdělávacího programu, je však přizpůsobována aktuálnímu složení třídy, věku, možnostem, potřebám a zájmům jednotlivých dětí. Pedagogové při plánování vycházejí z pedagogické diagnostiky a vytvářejí podmínky pro individualizaci vzdělávání každého dítěte.

Ve všech třídách je respektována společná vize školy a jednotné pedagogické směřování. Vzdělávání je zaměřeno zejména na všestranný rozvoj dítěte, podporu samostatnosti, zvídavosti, tvořivosti, pohybových dovedností, logického myšlení, spolupráce a pozitivního vztahu k přírodě.

Mateřská škola se dlouhodobě zapojuje do programu **Školka v pohybu**, který podporuje pravidelný pohyb, rozvoj obratnosti, koordinace, fyzické zdatnosti a vytváření pozitivního vztahu dětí k pohybovým aktivitám.

Jsme také **mateřskou školou spolupracující s Mensou** a při vzdělávání využíváme podněty podporující logické myšlení, paměť, zvídavost, hledání souvislostí a rozvoj intelektového potenciálu dětí. Tyto principy se promítají do vzdělávací nabídky obou tříd a jsou vždy přizpůsobovány věku, možnostem, potřebám a zájmům jednotlivých dětí.

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

3.1 Obecný popis složení týmu školy

Pedagogický tým mateřské školy tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, učitelky mateřské školy a asistenti pedagoga. Pedagogičtí pracovníci splňují požadavky odborné kvalifikace pro výkon své práce.

Pedagogický tým spolupracuje při plánování, realizaci i vyhodnocování vzdělávání a společně naplňuje vizi a cíle školního vzdělávacího programu. Důraz klademe na vzájemnou spolupráci, otevřenou komunikaci, sdílení zkušeností a jednotné pedagogické působení.

Pracovní doba pedagogických pracovníků je organizována tak, aby byla v průběhu dne zajištěna odpovídající péče o děti a podle možností také souběžné působení pedagogických pracovníků v době, kdy je to s ohledem na organizaci vzdělávání nejvíce potřebné.

Asistenti pedagoga poskytují podporu dětem v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a podle individuálních potřeb jednotlivých dětí. Ve spolupráci s učitelkami napomáhají jejich zapojení do běžného života třídy, podporují jejich samostatnost, komunikaci, sociální začlenění a účast na vzdělávacích činnostech.

V případě potřeby škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem, a využívá jejich doporučení při nastavování vhodné podpory dítěte.

3.2 PROFESNÍ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků je nedílnou součástí zkvalitňování vzdělávání v naší mateřské škole. Vychází z aktuálních potřeb školy, výsledků pedagogické práce, vlastního hodnocení pedagogů, změn v oblasti předškolního vzdělávání i individuálního profesního zaměření jednotlivých pracovníků.

Pedagogové se průběžně účastní vzdělávacích akcí, seminářů, kurzů a webinářů zaměřených zejména na aktuální témata předškolního vzdělávání, pedagogickou diagnostiku, individualizaci, formativní přístup, komunikaci, podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj pohybových dovedností, logického myšlení a další oblasti odpovídající zaměření školy.

Součástí profesního rozvoje je také samostudium odborné literatury a metodických materiálů, sdílení zkušeností mezi pedagogy, vzájemná inspirace a společná reflexe pedagogické práce.

Získané poznatky a dovednosti pedagogové průběžně přenášejí do vlastní pedagogické praxe a využívají je při plánování a realizaci vzdělávání tak, aby vedly ke zvyšování jeho kvality a co nejlépe odpovídaly potřebám dětí.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

V mateřské škole vytváříme bezpečné, klidné, podnětné a respektující prostředí, ve kterém se děti i dospělí cítí dobře, jistě a přijímaně. Respektujeme individuální potřeby, možnosti, tempo a osobnost každého dítěte.

Nově příchozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci na prostředí mateřské školy podle jejich individuálních potřeb. Ve spolupráci s rodiči hledáme takový způsob adaptace, který dítěti pomáhá získat pocit bezpečí a důvěry.

Děti mají rovnocenné postavení, nejsou zvýhodňovány ani znevýhodňovány. Vedeme je k vzájemnému respektu, ohleduplnosti, spolupráci, pomoci druhým a k vytváření přátelských vztahů. Společně s dětmi vytváříme pravidla soužití ve třídě a vedeme je k jejich pochopení a respektování.

Podporujeme samostatnost dětí, možnost volby, vyjadřování vlastních názorů a aktivní zapojení do rozhodování přiměřeně jejich věku. Dítě má dostatek prostoru k vlastní iniciativě, experimentování, hledání řešení a učení prostřednictvím vlastní zkušenosti. Chybu vnímáme jako přirozenou součást procesu učení.

Pedagogové využívají respektující a podporující komunikaci, oceňují zejména individuální pokrok, snahu a vytrvalost dítěte. Vyhýbají se nepřiměřenému srovnávání dětí, manipulativnímu jednání a vytváření nezdravého soutěžního prostředí.

Věnujeme pozornost prevenci rizikového chování, ochraně osobních hranic dětí a včasnému zachycení případných problémů ve vztazích mezi dětmi.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráci s rodiči považujeme za důležitou součást vzdělávání dítěte. Usilujeme o partnerský vztah založený na vzájemné důvěře, respektu, otevřené komunikaci a společném zájmu o dítě.

Rodiče průběžně informujeme o dění v mateřské škole, plánovaných akcích, organizačních záležitostech i vzdělávací nabídce prostřednictvím osobního kontaktu, aplikace Twigsee, informačních nástěnek, webových stránek a dalších komunikačních prostředků školy.

Pedagogové s rodiči podle potřeby konzultují individuální pokroky dítěte, jeho potřeby, zájmy a případné obtíže. Při předávání informací respektujeme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost o důvěrných skutečnostech.

Rodiče mají možnost zapojovat se do života mateřské školy prostřednictvím společných akcí, tvořivých a adaptačních setkání, besídek, projektů a dalších aktivit. Jejich náměty, připomínky a podněty vnímáme jako možný zdroj dalšího zkvalitňování práce školy.

V případě potřeby a po dohodě se zákonnými zástupci spolupracujeme také se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

4.3 Organizace

Provoz mateřské školy je zajištěn od **6:00 do 16:00 hodin**. Vzdělávání probíhá ve dvou věkově smíšených třídách.

Denní režim je pravidelný, současně však dostatečně flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální potřeby dětí, jejich zájmy, vzniklé situace, počasí nebo aktuální vzdělávací příležitosti.

Organizace dne vytváří dostatek prostoru pro spontánní hru, řízené i nepřímo řízené činnosti, individuální a skupinovou práci, pohyb, pobyt venku, stravování, odpočinek i relaxaci. Dbáme na vyváženost spontánních a řízených aktivit a na to, aby děti měly dostatek času činnost dokončit nebo v ní podle možností později pokračovat.

Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme věku, individuálním potřebám, možnostem a zájmům dětí. Využíváme individuální, skupinové i frontální organizační formy, přičemž významné místo má kooperativní, prožitkové, situační a badatelské učení.

Pracovní doba pedagogických pracovníků je organizována tak, aby byla zajištěna kvalitní péče o děti a podle možností školy také souběžné působení pedagogů zejména v době vzdělávacích činností, pobytu venku, stravování a dalších organizačně náročnějších částí dne.

Přímá pedagogická činnost učitelek je organizována s ohledem na potřeby dětí, personální a provozní podmínky mateřské školy a požadavky platných právních předpisů. Zajišťujeme souběžné působení učitelek ve třídě v rozsahu nejméně 2,5 hodiny denně. Překrývání využíváme zejména při individualizovaném vzdělávání, skupinových činnostech, pobytu venku a dalších organizačně náročnějších částech dne. Konkrétní časové rozvržení stanovuje ředitelka školy podle aktuálních podmínek a potřeb jednotlivých tříd.

Děti mají každodenně dostatek prostoru pro pohyb uvnitř mateřské školy i venku. Pobyt venku je pravidelnou součástí vzdělávání a jeho délka je přizpůsobována aktuálním klimatickým podmínkám a potřebám dětí.

4.4 Životospráva

Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu odpovídající zásadám školního stravování. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné časové intervaly a po celý den mají děti zajištěn dostatek tekutin.

Děti do jídla nenutíme. Vedeme je k samostatnosti při stolování, k ochutnávání různých potravin a k vytváření zdravých stravovacích návyků.

Podporujeme zdravý životní styl zejména prostřednictvím pravidelného pohybu, každodenního pobytu venku, dostatečného větrání prostor, střídání aktivních a klidových činností a respektování individuální potřeby odpočinku.

Po obědě je dětem vytvořen prostor pro odpočinek a relaxaci. Respektujeme rozdílnou potřebu spánku jednotlivých dětí. Dětem, které neusnou nebo mají nižší potřebu spánku, nabízíme po nezbytné době odpočinku klidové činnosti tak, aby nebyl rušen odpočinek ostatních dětí.

Pedagogové svým chováním poskytují dětem přirozený vzor zdravého životního stylu a vedou je k péči o vlastní zdraví, hygienu a bezpečnost.

4.5 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou uspořádány tak, aby odpovídaly potřebám dětí předškolního věku a umožňovaly realizaci různorodých spontánních i řízených vzdělávacích činností.

Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem, hračkami, stavebnicemi, didaktickými a výtvarnými pomůckami, knihami, hudebními nástroji, materiály pro experimentování, tvoření, konstrukční, pracovní a pohybové činnosti. Pomůcky jsou průběžně doplňovány a modernizovány a jsou podle možností umístěny tak, aby byly dětem dostupné a mohly je samostatně využívat.

Součástí prostor mateřské školy je také klidová místnost určená pro individuální práci nebo práci s malou skupinou dětí, zpravidla do čtyř dětí. Prostor využíváme zejména při logopedické prevenci, pedagogické diagnostice, individuální podpoře dítěte nebo v situacích, kdy dítě potřebuje ke své činnosti klidnější prostředí s omezením rušivých podnětů. Místnost nám umožňuje lépe přizpůsobit vzdělávací podmínky aktuálním potřebám jednotlivých dětí.

Významnou součástí vzdělávacího prostředí je školní zahrada s různorodými herními a pohybovými prvky. Skleník a vyvýšené záhony využíváme k pěstování, pozorování, badatelským činnostem a přímému kontaktu dětí s přírodou.

Nově budovaná zimní zahrada rozšíří možnosti školy o další prostor určený zejména pro klidové, relaxační a vzdělávací aktivity, četbu, pozorování přírody a pobyt dětí i v době méně příznivého počasí.

Prostory školy i její vybavení průběžně obnovujeme a modernizujeme. V posledním období bylo doplněno vybavení tříd a modernizováno také zázemí školní kuchyně, včetně nového konvektomatu, sporáku, myčky, škrabky na brambory, pracovních stolů a dalšího vybavení. Pro přepravu stravy do horního podlaží slouží nový nákladní výtah.

Veškeré vnitřní i venkovní vybavení je využíváno s ohledem na bezpečnost dětí a je průběžně kontrolováno a udržováno.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program **„Školka, kde to žije“** vychází z přesvědčení, že dítě se nejlépe učí prostřednictvím vlastního prožitku, hry, pohybu, objevování, experimentování a každodenních situací. Vzdělávání proto stavíme na aktivním zapojení dítěte, respektování jeho individuality a vytváření dostatku příležitostí k tomu, aby mohlo poznávat svět vlastní zkušeností.

Usilujeme o vytvoření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí, ve kterém má každé dítě možnost rozvíjet své schopnosti, zájmy a silné stránky, učit se vlastním tempem, zažívat úspěch a získávat důvěru ve své schopnosti.

Významné místo v našem vzdělávání má pohyb, pobyt venku, příroda, tvořivost, badatelské a experimentální činnosti, logické myšlení, komunikace a spolupráce. Podporujeme přirozenou dětskou zvídavost, samostatnost a aktivitu a vedeme děti k tomu, aby se nebály klást otázky, hledat vlastní řešení a učit se také prostřednictvím chyby.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby reagoval na individuální potřeby, možnosti a zájmy jednotlivých dětí a současně vytvářel přirozené příležitosti k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností.

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu, profilace školy

Vize mateřské školy

Naší vizí je mateřská škola, kde to skutečně žije – místo plné pohybu, objevování, tvoření, smíchu, vzájemných vztahů a společných zážitků.

Chceme být školou, do které děti přicházejí s pocitem bezpečí a radosti a ve které mají dostatek prostoru být samy sebou, přemýšlet, ptát se, zkoušet, tvořit, pohybovat se, spolupracovat a postupně objevovat svět kolem sebe.

Naším cílem není připravovat děti pouze na vstup do základní školy. Chceme jim vytvářet takové podmínky, aby z mateřské školy odcházely jako samostatné, zvídavé, sebevědomé, tvořivé a ohleduplné osobnosti, které mají radost z poznávání, důvěřují svým schopnostem a dokážou vytvářet pozitivní vztahy k lidem i přírodě.

Pedagogické desatero naší mateřské školy

- **Každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost.**
- **Budujeme prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, respektovaně a vítaně.**
- **Věříme, že nejlepším učitelem je vlastní prožitek, hra, pohyb a objevování.**
- **Každý den využíváme přírodu jako přirozenou součást vzdělávání.**
- **Podporujeme zvídavost, samostatnost a radost z poznávání.**
- **Chybu vnímáme jako příležitost k učení a osobnímu růstu.**
- **Vedeme děti ke spolupráci, laskavosti a vzájemné pomoci.**
- **Naslouchámе dětem a respektujeme jejich potřeby, tempo i názory.**
- **Jsme dětem průvodci, vzory a partnery na jejich cestě.**
- **Společně s rodinou vytváříme prostředí, ve kterém může každé dítě naplno rozvíjet svůj potenciál.**

Hlavní cíle vzdělávacího programu

Naším cílem je zejména:

- podporovat všestranný rozvoj osobnosti dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby, možnosti a zájmy,
- vytvářet bezpečné a respektující prostředí, ve kterém může každé dítě zažívat pocit přijetí a úspěchu,
- rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, odpovědnost a schopnost rozhodovat se,
- podporovat přirozenou zvídavost, tvořivost, logické myšlení a schopnost hledat vlastní řešení,
- vytvářet pozitivní vztah k pohybu a zdravému životnímu stylu,
- využívat každodenní pobyt venku a přímý kontakt s přírodou jako významnou součást vzdělávání,
- vést děti k ohleduplnosti vůči přírodě a k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí,
- rozvíjet komunikační a sociální dovednosti, spolupráci, empatii a vzájemný respekt,
- podporovat děti v kladení otázek, experimentování, pozorování a objevování,

- rozvíjet kulturní, výtvarné, hudební, dramatické a další tvořivé schopnosti dětí,
- podporovat předpoklady pro další vzdělávání prostřednictvím rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností,
- vytvářet partnerství mezi mateřskou školou a rodinou založené na vzájemné důvěře a spolupráci.

Profilace mateřské školy

Profilace mateřské školy vychází zejména z propojení pohybu, přírody, prožitkového a badatelského učení, tvořivosti a podpory přirozeného intelektového potenciálu dítěte.

Významné místo má každodenní pohyb a pobyt venku. Mateřská škola se dlouhodobě zapojuje do programu Školka v pohybu, jehož principy využíváme při rozvoji pohybových schopností a dovedností dětí a při vytváření pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám.

Jsme rovněž mateřskou školou spolupracující s Mensou. Ve vzdělávání proto využíváme činnosti podporující logické myšlení, paměť, hledání souvislostí, zvídavost a schopnost řešit problémy. Pravidelně zařazujeme také prvky metody NTC, badatelské aktivity, experimenty, hádanky, hlavolamy a činnosti s více možnostmi řešení.

Důležitou součástí profilace školy je rovněž environmentální vzdělávání. Využíváme školní zahradu, skleník, vyvýšené záhony a okolní přírodu k přímému pozorování, pěstování, experimentování a získávání praktických zkušeností.

Spolupráce školy s dalšími institucemi

Rodina – cíl spolupráce:
Vytvářet partnerský vztah mezi mateřskou školou a rodinou založený na otevřené komunikaci, vzájemné důvěře, respektu a společném zájmu o zdravý vývoj a vzdělávání dítěte.

Základní školy – cíl spolupráce:
Podporovat plynulý přechod dětí z mateřské školy do základního vzdělávání a vytvářet dětem příležitosti k postupnému seznamování se školním prostředím.

Školská poradenská zařízení – cíl spolupráce:
Společně vytvářet vhodné podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, mimořádným nadáním či jinou potřebou individuální podpory.

Obec a další instituce – cíl spolupráce:
Propojovat život mateřské školy s životem obce a okolního prostředí a umožňovat dětem získávat zkušenosti prostřednictvím přímého kontaktu s místní komunitou, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi.

5.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

V mateřské škole uplatňujeme zejména tyto vzdělávací strategie:

Prožitkové učení
Vytváříme příležitosti, při kterých dítě získává zkušenosti vlastním prožitkem, aktivitou a praktickou činností.

Učení hrou
Hru vnímáme jako základní a přirozený způsob učení dítěte předškolního věku. Využíváme spontánní, námětové, pohybové, konstruktivní, didaktické i další formy hry.

Situační učení
Využíváme přirozeně vznikající situace během dne jako příležitosti k poznávání, komunikaci, řešení problémů a osvojování sociálních dovedností.

Kooperativní učení
Vytváříme příležitosti ke společné práci ve dvojicích a malých skupinách. Děti se učí domlouvat, rozdělovat si úkoly, spolupracovat, vzájemně si pomáhat a hledat společná řešení.

Badatelské a objevitelské učení
Podporujeme děti v pozorování, kladení otázek, vyslovování domněnek, experimentování, ověřování vlastních nápadů a hledání souvislostí.

Učení prostřednictvím pohybu
Pohyb přirozeně propojujeme s poznáváním, komunikací, matematickými představami, hudbou, orientací v prostoru a dalšími oblastmi vzdělávání.

Sociální učení a učení nápodobou
Pedagogové jsou dětem vzorem respektující komunikace a chování. Využíváme také přirozené vzájemné učení dětí ve věkově smíšených třídách.

Individualizované učení
Vzdělávací nabídku, míru podpory, náročnost i tempo přizpůsobujeme individuálním potřebám, možnostem, zkušenostem a zájmům dítěte.

Práce s chybou a formativní přístup
Chybu vnímáme jako přirozenou součást učení. Dětem poskytujeme podporující zpětnou vazbu, vedeme je k uvědomování vlastního pokroku a podporujeme jejich schopnost přemýšlet o tom, co se jim podařilo a co mohou příště zkusit jinak.

Organizační formy vzdělávání

Vzdělávací činnosti realizujeme prostřednictvím **individuální, skupinové i společné práce**. Využíváme spontánní, nepřímo řízené i pedagogem řízené činnosti.

Významné místo má práce ve dvojicích a malých skupinách, která umožňuje lépe respektovat individuální potřeby dětí, podporuje komunikaci, spolupráci, vzájemné učení a aktivní zapojení každého dítěte.

Pedagogové vytvářejí podnětnou vzdělávací nabídku a podle aktuálních potřeb, zájmů a situace umožňují dětem volbu činnosti, způsobu práce, pomůcek či řešení.

5.3 Klíčové kompetence předškolního vzdělávání

Vzdělávání v naší mateřské škole směřuje k rozvoji klíčových kompetencí dítěte v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2025).

Kompetence chápeme jako základ celoživotního učení a harmonického rozvoje osobnosti dítěte. Rozvíjíme je především prostřednictvím přímých prožitků, hry, pohybu, pobytu v přírodě a každodenních situací, které dětem umožňují objevovat svět způsobem.

Děti vedeme k samostatnosti, zodpovědnosti a zdravému sebevědomí. Podporujeme je v tom, aby dokázaly přiměřeně svému věku rozhodovat o svých činnostech, hledat řešení, dokončovat započaté úkoly a přebírat odpovědnost za své jednání. Důležitou součástí vzdělávání je vytváření bezpečného prostředí, ve kterém se děti nebojí zkoušet nové věci, učit se z vlastních zkušeností a radovat se z úspěchu.

Velký význam přikládáme každodennímu pobytu venku a pohybovým aktivitám, které podporují zdravý tělesný vývoj, psychickou odolnost i vztah k přírodnímu prostředí. Přírodu vnímáme jako přirozené místo pro poznávání, objevování, hru i učení. Vedeme děti k úctě ke všem formám života, k ohleduplnému chování vůči životnímu prostředí a k pochopení, že každý člověk může svým jednáním přispět k ochraně přírody.

Podporujeme rozvoj komunikace, spolupráce, vzájemné pomoci a respektu k druhým. Děti vedeme k tomu, aby dokázaly vyjadřovat své názory, naslouchat ostatním, řešit běžné konfliktní situace a vytvářet pozitivní vztahy s vrstevníky i dospělými.

Klíčové kompetence rozvíjíme komplexně ve všech vzdělávacích činnostech s respektem k individuálním potřebám, možnostem a tempu každého dítěte. Našim cílem je vychovávat děti, které jsou zvídavé, samostatné, fyzicky aktivní, ohleduplné k lidem i přírodě a připravené s radostí vstupovat do další etapy svého vzdělávání.

Klíčová kompetence k učení (KKU)

Dítě je otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe. Vyhodnocuje svoje pokroky v učení, rozvíjí své kritické myšlení.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KKU1 ***Při učení využívá strategie pokusu a omylu.***	• Badatelské a experimentální činnosti uvnitř MŠ i při pobytu venku. • Samostatné objevování, zkoušení různých postupů, ověření vlastních nápadů. • Logické, konstruktivní a tvořivé úkoly vedoucí k přemýšlení, vytrvalosti a hledání více možností řešení. • Pohybové hry, překážkové dráhy a polytechnické aktivity, kde děti zkoušejí různé strategie. • Poskytování dostatku času a bezpečného prostředí, oceňování snahy, poučení z neúspěchu a vnímání chyby jako součásti učení.
KKU2 ***Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.***	• Zařazení pestré nabídky smysluplných a věkově přiměřených činností. • Pohybové, rytmické a koordinační aktivity, které rozvíjejí pozornost a reakci na pravidla či pokyny. • Logické, badatelské a tvořivé úkoly, včetně aktivit podporujících rozvoj hemisfér, které vedou k vytrvalosti, přemýšlení a soustředěnosti. • Využívání přírodního prostředí zahrady MŠ a okolí k cílenému pozorování, objevování a plnění úkolů, které podporují vnímání a schopnost dokončit činnosti. • Respektování individuálních možností a tempa každého dítěte. • Poskytování dostatku času na práci a zpětné vazby.
KKU3 ***Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.***	• Využití zahrady MŠ a okolí k přímému poznávání přírody, pozorování změn v ročních

	období, badatelské činnosti a enviromentální aktivity. • Vytváření podnětného prostředí k objevování a samostatnému získávání zkušeností. • Vzdělávací aktivity, které vedou děti k aktivnímu hledání souvislostí, kladení otázek a radosti z objevování. • Učení prostřednictvím pohybu, hry a vlastního prožitku. • Vedení dětí ke sdílení nápadů, vyjadřování domněnek a hledání odpovědí.
KKU4 ***Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.***	• Propojení pohybových aktivit s řešením praktických úkolů. • Nabízení logických, konstruktivních a tvořivých úkolů, které vedou k využití získaných poznatků. • Pozorování přírody, péče o přírodu, enviromentální aktivity a badatelské činnosti. • Vedení dětí k přemýšlení o svých zkušenostech, sdílení s ostatními a využívání při dalších činnostech. • Vytváření situací, při kterých děti využívají získané poznatky při hrách i praktických činnostech.

Klíčová kompetence k učení (KKU)

Dítě je otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe. Vyhodnocuje svoje pokroky v učení, rozvíjí své kritické myšlení.

KKU1

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme příležitosti k samostatnému objevování, experimentování a ověřování vlastních nápadů.*
- *Zařazujeme badatelské, konstruktivní, tvořivé a praktické činnosti, při kterých mohou děti zkoušet různé postupy a hledat více možností řešení.*
- *Podporujeme děti v tom, aby se nebály chyby, vracely se k neúspěšnému pokusu a hledaly jinou cestu k cíli.*

- *Poskytujeme dostatek času k přemýšlení, zkoušení a dokončení činnosti bez zbytečného zasahování dospělého.*
- *Oceňujeme především snahu, vytrvalost, vlastní iniciativu a schopnost poučit se z předchozí zkušenosti.*
- *Využíváme také pohybové, polytechnické a venkovní aktivity, při kterých děti přirozeně zkoušejí různé způsoby řešení.*

KKU2

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Nabízíme dětem smysluplné, přiměřeně náročné a motivující činnosti odpovídající jejich věku, možnostem a zájmům.*
- *Postupně prodlužujeme dobu soustředění při hrách, tvořivých, pohybových, badatelských a praktických činnostech.*
- *Vytváříme podmínky pro nerušenou práci a podle potřeby omezujeme množství rušivých podnětů.*
- *Respektujeme individuální tempo dítěte a poskytujeme mu dostatek času k dokončení činnosti.*
- *Zařazujeme úkoly vyžadující pozornost, vytrvalost, dodržování jednoduchého postupu a schopnost reagovat na pravidla či pokyny.*
- *Poskytujeme dětem průběžnou a srozumitelnou zpětnou vazbu a podporujeme jejich schopnost uvědomovat si vlastní pokrok.*

KKU3

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme podnětné prostředí, které vybízí děti k objevování, kladení otázek a samostatnému získávání zkušeností.*
- *Vycházíme z přirozené zvídavosti dětí, jejich aktuálních zájmů, otázek a námětů.*
- *Podporujeme děti v hledání odpovědí, vyslovování domněnek, porovnávání a objevování souvislostí.*
- *Využíváme hru, pohyb, vlastní prožitek, experimentování a praktickou zkušenost jako přirozené způsoby učení.*
- *Pravidelně využíváme školní zahradu, okolní přírodu a běžné životní situace jako prostředí pro poznávání a objevování.*
- *Dáváme dětem prostor sdílet své nápady, objevy a zkušenosti s ostatními.*

KKU4

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme situace, ve kterých mohou děti využívat již získané zkušenosti při hře, praktických činnostech i řešení běžných problémů.*
- *Propojujeme nové poznatky s předchozími zkušenostmi dětí a s reálnými situacemi jejich každodenního života.*
- *Nabízíme konstruktivní, logické, pohybové, tvořivé a badatelské úkoly, které vyžadují využití dříve osvojených znalostí a dovedností.*
- *Vedeme děti k tomu, aby přemýšlely o tom, co již znají, co se jim dříve osvědčilo a jak mohou své zkušenosti využít v nové situaci.*
- *Podporujeme přenos získaných poznatků do péče o sebe, druhé, přírodu a prostředí mateřské školy.*
- *Zařazujeme společnou reflexi, při které mají děti možnost pojmenovat, co zjistily, co se naučily a kde mohou novou zkušenost dále využít.*

Klíčová kompetence komunikační (KKK)

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KKK1 ***Vyjadřuje se různými způsoby.***	• Zařazení pohybových, rytmických a tanečních činností, které dětem umožňují vyjadřovat emoce, neverbální komunikaci, tvořivost a fantazii. • Logické, konstruktivní a tvořivé úkoly. • Podpora vzájemné komunikace a spolupráce dětí, naslouchání, respekt, kultivované vyjadřování. • Pobyt venku, pozorování, badatelské aktivity, tvoření a vyprávění zážitků. • Vytváření bezpečného prostředí, kde děti vyjadřují své myšlenky, pocity, přání za pomoci pohybu, slova, výtvarných, hudebních a dramatických prostředků.
KKK2 ***Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.***	• Zařazení skupinových a projektových činností, při nichž děti plánují, spolupracují, prezentují a hodnotí. • Dokumentování a prezentace činností dětí a jejich pokroků prostřednictvím výstav, portfolií, projektů. • Badatelské aktivity, pozorování přírody a následné sdílení zkušeností vyprávěním, výtvarnou činností, fotkami… • Podpora sdílení zážitků, poznatků, nápadů, sebevědomého a kultivovaného vystupování. • Vedení k ocenění práce vlastní i práce druhých, respekt a naslouchání.
KKK3 ***Klade otázky a hledá na ně odpovědi.***	• Podpora zvídavosti dětí, společné hledání odpovědí, kladení otázek, vyjadřování domněnek.

	• Badatelské, experimentální činnosti uvnitř MŠ i při pobytu venku. • Logické, konstruktivní a problémové úkoly vedoucí k přemýšlení, formulování otázek a hledání řešení. • Vedení k využívání různých zdrojů informací (knihy, encyklopedie, digitální technologie, pozorování, rozhovory)
KKK4 ***Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.***	• Seznámení dětí s různými zdroji informací a vedení je k jejich přiměřenému využívání. • Dětská literatura, encyklopedie, digitální technologie, pozorování. • Zařazení badatelských činností, vyhledávání informací, pozorování, porovnávání, ověřování. • Podpora aktivního vyhledávání informací při řešení projektových a logických úkolů. • Vedení k přemýšlení o získaných informacích, sdílení s ostatními a využívání jich při hře, objevování a v každodenních situacích.
KKK5 ***Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.***	• Vedení dětí k dodržování domluvených pravidel komunikace, střídání v hovoru, respektování druhých, neskákání do řeči. • Zařazení kooperativních, pohybových a skupinových činností, při nichž děti spolupracují, domlouvají se, naslouchají si. • Vytváření prostředí založené na respektu, důvěře a otevřené komunikaci. • Podpora diskusí nad společnými zážitky, badatelskými aktivitami a pobytem v přírodě. • Být dětem vzorem kultivované a respektující komunikace, poskytovat zpětnou vazbu a podporovat je v ohleduplnosti v každodenních situacích

Klíčová kompetence komunikační (KKK)

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

KKK1

Vyjadřuje se různými způsoby.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme bezpečné prostředí, ve kterém mají děti prostor vyjadřovat své myšlenky, pocity, přání a zkušenosti.*
- *Nabízíme dětem různé prostředky sebevyjádření – slovní, pohybové, výtvarné, hudební, dramatické i neverbální.*
- *Zařazujeme pohybové, rytmické, taneční, výtvarné a dramatické činnosti, při kterých děti vyjadřují emoce, představy a fantazii.*
- *Podporujeme děti v popisu vlastních zážitků, pozorování, objevů a zkušeností z běžného života i pobytu venku.*
- *Vedeme děti k tomu, aby respektovaly různé způsoby vyjadřování druhých a nebály se hledat vlastní formu sdělení.*
- *Využíváme tvořivé, konstruktivní a projektové činnosti, při kterých děti své nápady vyjadřují nejen slovem, ale i prostřednictvím vlastní tvorby.*

KKK2

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme dětem příležitosti k prezentaci vlastních zážitků, nápadů, výrobků, staveb, projektů a společných výsledků.*
- *Zařazujeme skupinové a projektové činnosti, při kterých děti plánují, spolupracují, hodnotí a následně představují výsledek své práce.*
- *Podporujeme děti v tom, aby dokázaly jednoduše popsat, co vytvořily, jak postupovaly a co při činnosti zjistily.*
- *Využíváme dětská portfolia, výstavy, fotografie a další formy dokumentace jako příležitost ke sdílení pokroku a zkušeností.*
- *Povzbuzujeme děti k sebevědomému, ale přirozenému vystupování před ostatními.*
- *Vedeme děti k naslouchání prezentaci druhých a k oceňování práce vlastní i práce ostatních.*

KKK3

Klade otázky a hledá na ně odpovědi.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Podporujeme přirozenou zvídavost dětí a vytváříme prostor pro jejich otázky.*
- *Povzbuzujeme děti, aby vyslovovaly své domněnky, hledaly vysvětlení a nebály se ptát na to, čemu nerozumějí.*
- *Zařazujeme badatelské, experimentální, logické a problémové činnosti, které přirozeně vyvolávají potřebu klást otázky a hledat odpovědi.*
- *Vedeme děti ke společnému hledání řešení a k porovnávání různých možností.*
- *Využíváme otevřené otázky, které podporují přemýšlení, argumentaci a vyjadřování vlastního názoru.*

- *Umožňujeme dětem hledat odpovědi v knihách, encyklopediích, pozorováním, rozhovorem i prostřednictvím přiměřeně využívaných digitálních zdrojů.*

KKK4

Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Seznamujeme děti s různými zdroji informací a učíme je přiměřeně je využívat.*
- *Pracujeme s dětskou literaturou, encyklopediemi, atlasy, obrázky, mapami, fotografiemi, pozorováním i jednoduchými digitálními zdroji.*
- *Zařazujeme činnosti, při kterých děti informace vyhledávají, porovnávají a ověřují.*
- *Vedeme děti k tomu, aby přemýšlely o tom, odkud informaci získaly a zda jim pomohla najít odpověď.*
- *Podporujeme využívání získaných informací při hře, tvoření, badatelských činnostech a řešení běžných situací.*
- *Vytváříme příležitosti ke sdílení nových poznatků s ostatními dětmi.*

KKK5

Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k naslouchání druhým, střídání v hovoru a respektování toho, kdo právě mluví.*
- *Společně s dětmi vytváříme a průběžně připomínáme jednoduchá pravidla komunikace.*
- *Zařazujeme komunitní kruhy, rozhovory, kooperativní a skupinové činnosti, při kterých se děti učí domlouvat, naslouchat si a reagovat na druhé.*
- *Vytváříme prostředí založené na respektu, důvěře a otevřené komunikaci.*
- *Podporujeme děti v tom, aby dokázaly vyjádřit nesouhlas nebo odlišný názor přiměřeným a respektujícím způsobem.*
- *Pedagogové jsou dětem vzorem kultivované komunikace, aktivního naslouchání a ohleduplného jednání.*
- *Poskytujeme dětem průběžnou zpětnou vazbu k jejich způsobu komunikace v běžných každodenních situacích.*

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KOB1 ***Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.***	• Vytvoření podmínek pro každodenní pobyt dětí v přírodním prostředí školní zahrady i okolí MŠ. • Vedení dětí k citlivému a ohleduplnému chování vůči rostlinám, živočichům i přírodnímu prostředí. • Zařazení badatelských, pozorovacích a enviromentálních činností. • Podpora aktivní péče o životní prostředí (péče o rostliny, třídění přírodnin, péče o zahradu). • Pohybové, tvořivé a projektové aktivity v přírodě, které vedou k prožívání radosti z pohybu venku a podporují vnímání člověka jako součást přírody.
KOB2 ***Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.***	• Vedení dětí k odpovědnému a šetrnému chování vůči přírodě i okolnímu prostředí. • Vytváření příležitostí k praktickému osvojování zásad udržitelného života (třídění odpadu, šetření s vodou, opětovné využívání odpadového materiálu). • Podpora dětí v aktivní péči o zahradu MŠ a okolí. • Podpora respektu k živým organismům i odpovědný přístup k životnímu prostředí.
KOB3 ***Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.***	• Vytváření příležitostí k samostatnému rozhodování dětí a uvědomování si důsledků vlastního jednání. • Vedení dětí k dokončování činností. • Zařazování kooperativních činností.

	• Podpora dětí v řešení běžných situací a konfliktů, hledání vhodných řešení, respektování pravidel.
KOB4 ***Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.***	• Vytváření bezpečného, přátelského a respektujícího prostředí (ohleduplnost, naslouchání druhým) • Společné tvoření třídních pravidel, průběžné hodnocení i plánování projektů, výletů, tematických dnů. • Služby ve třídě (péče o květiny, stolování). • Pomoc mladším dětem nebo novým kamarádům. • Kooperativní, projektové, pohybové i badatelské aktivity.
KOB5 ***Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.***	• Vedení dětí k respektování potřeb, práv, názorů a odlišností druhých. • Poskytování pozitivních vzorů chování (např. dramatizace). • Práce ve dvojicích a malých skupinkách • Četba a rozhovory nad příběhy zaměřenými na přátelství a pomoc druhým. • Reflexe společných činností. • Společné tvoření pravidel třídy a jejich průběžné připomínání.
KOB6 ***Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.***	• Vedení dětí k řešení běžných konfliktů prostřednictvím vzájemného dialogu, hledání dohody, empatie a respektu. • Zařazení situačních, dramatických a kooperativních činností, které dětem umožní hledat řešení, prožívat různé sociální role a osvojovat si zásady férového jednání. • Podpora dětí v tom, aby se dokázaly zastat sebe i druhých, uměly požádat o pomoc a nebály se upozornit na nevhodné chování. • Pohybové hry s důrazem na dodržování pravidel. • Oceňování prosociálního chování, empatie a ochoty.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

KOB1

Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme podmínky pro každodenní pobyt dětí v přírodním prostředí školní zahrady a okolí mateřské školy.*
- *Vedeme děti k citlivému a ohleduplnému chování vůči rostlinám, živočichům a přírodnímu prostředí.*
- *Zařazujeme pozorovací, badatelské a environmentálně zaměřené činnosti.*
- *Umožňujeme dětem aktivně pečovat o rostliny, zahradu a další části přírodního prostředí školy.*
- *Využíváme pohybové, tvořivé a projektové aktivity v přírodě, které podporují radost z pobytu venku a vnímání člověka jako součásti přírody.*
- *Podporujeme děti v tom, aby si všímaly změn v přírodě, přirozeně o nich hovořily a vytvářely si k živému prostředí pozitivní vztah.*

KOB2

Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k odpovědnému a šetrnému chování vůči přírodě i prostředí mateřské školy.*
- *Vytváříme příležitosti k praktickému osvojování jednoduchých zásad udržitelného života, například třídění odpadu, šetření vodou a opětovného využívání materiálů.*
- *Podporujeme aktivní péči dětí o školní zahradu, skleník, záhony a okolí mateřské školy.*
- *Vedeme děti k respektu k živým organismům a k pochopení, že jejich jednání může mít vliv na okolní prostředí.*
- *Využíváme běžné každodenní situace k vytváření návyků šetrného zacházení s věcmi, potravinami, vodou a dalšími zdroji.*

KOB3

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme dětem příležitosti k samostatnému rozhodování přiměřenému jejich věku a možnostem.*
- *Vedeme děti k uvědomování si důsledků vlastního jednání a rozhodnutí.*
- *Podporujeme je v dokončování započatých činností a v převzetí přiměřené odpovědnosti za vlastní úkol.*
- *Zařazujeme kooperativní a praktické činnosti, při kterých děti přijímají odpovědnost za svůj podíl na společné práci.*
- *Vedeme děti k řešení běžných situací a konfliktů, hledání vhodného řešení a respektování domluvených pravidel.*
- *Poskytujeme dětem prostor k reflexi jejich rozhodnutí a k hledání jiné možnosti, pokud se původní řešení neosvědčilo.*

KOB4

Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme bezpečné, přátelské a respektující prostředí založené na spolupráci a vzájemné pomoci.*
- *Společně s dětmi vytváříme třídní pravidla a zapojujeme je do jejich průběžného připomínání a hodnocení.*
- *Umožňujeme dětem podílet se na plánování vybraných činností, projektů, tematických dnů a dalších společných aktivit.*
- *Zařazujeme jednoduché služby a odpovědnosti ve třídě, například péči o květiny, pomoc při stolování nebo přípravě pomůcek.*
- *Podporujeme přirozenou pomoc mladším dětem, novým kamarádům a dětem, které ji právě potřebují.*
- *Využíváme kooperativní, projektové, pohybové a badatelské aktivity, při kterých děti zažívají význam spolupráce a společného výsledku.*

KOB5

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k respektování potřeb, práv, názorů a odlišností druhých.*
- *Společně s dětmi vytváříme jednoduchá a srozumitelná pravidla soužití a průběžně se k nim vracíme.*
- *Pedagogové jsou dětem vzorem respektujícího, spravedlivého a ohleduplného chování.*

- *Zařazujeme práci ve dvojicích a malých skupinách, při které se děti učí domlouvat, střídat a respektovat druhé.*
- *Využíváme příběhy, pohádky, dramatizaci a modelové situace zaměřené na přátelství, pomoc, respekt a práva druhých.*
- *Společně reflektujeme běžné situace a vedeme děti k hledání způsobů chování, které jsou přijatelné pro všechny zúčastněné.*

KOB6

Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k rozpoznávání situací, ve kterých se někdo necítí dobře, je opomíjen nebo je s ním jednáno nespravedlivě.*
- *Podporujeme řešení běžných konfliktů prostřednictvím dialogu, hledání dohody, empatie a respektu.*
- *Zařazujeme situační, dramatické a kooperativní činnosti, při kterých děti hledají různá řešení sociálních situací a seznamují se se zásadami férového jednání.*
- *Podporujeme děti v tom, aby se dokázaly přiměřeně zastat sebe i druhých, vyjádřit nesouhlas a požádat dospělého o pomoc.*
- *Využíváme pohybové a společenské hry k osvojování pravidel, zásad fair play a respektování druhých.*
- *Oceňujeme projevy empatie, pomoci, ohleduplnosti a spravedlivého jednání v každodenních situacích.*

Klíčová kompetence osobnostní a sociální (KOS)

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KOS1 ***Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.***	• Vytvoření bezpečného, respektujícího a podporujícího prostředí, ve kterém děti otevřeně vyjadřují své pocity a názory. • Vedení dětí k rozpoznávání vhodného a nevhodného chování i ochrany své osobní hranice. • Zařazení situačních, dramatických a kooperativních činností, při nichž děti nacvičují vhodnou reakci na konflikty, řešení běžných situací i respektovat hranice druhých (jak říci „ne“, jak požádat o pomoc....). • Průběžné připomínání pravidel bezpečného a respektujícího chování. • Reflexe běžných situací.
KOS2 ***Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.***	• Dramatizace situací, kdy a jak požádat o pomoc. • Podpora vzájemné pomoci dětí při oblékání, stolování, úklidu nebo péči o zahradu. • Pohybové aktivity a týmové výzvy, při nichž si děti pomáhají. • Komunitní kruhy zaměřené na sdílení potřeb, pocitů a zkušeností.
KOS3 ***Pojmenuje vlastní silné stránky.***	• Podpora vzájemného oceňování, spolupráce a možnost zažití úspěchu. • Ocenění individuálního pokroku, snahy a vytrvalosti každého dítěte, které vede k posílení jeho schopností a motivaci učit se novým věcem. • Sebehodnotící chvilky po činnostech (co se mi líbilo, na co jsem pyšný, co už umím lépe). • Prezentace výrobků, projektů, objevů.

	• Nabídka různorodých center aktivit, kdy si dítě může vybrat podle zájmu. • Respektování jedinečnosti každého dítěte a snaha o to, aby mělo každé dítě možnost zažít úspěch.
KOS4 ***Projevuje důvěru v sebe sama.***	• Vytvoření respektujícího prostředí, kde děti zažívají pocit přijetí, úspěchu a důvěry ve své schopnosti. • Podpora dětí v dokončování činností a ocenění jejich snahy a vytrvalosti. • Posílení příležitostí k samostatnému rozhodování, objevování a řešení náročných situací. • Centra aktivit s možností volby. • Překážkové dráhy a pohybové výzvy s různou úrovní obtížnosti. • Badatelské pokusy a experimenty. • Projekty umožňující plánování, spolupráci a prezentaci výsledků. • Portfolia dokumentující individuální pokrok. • Prezentace vlastních výrobků, staveb, nápadů. • Péče o svěřené úkoly, služby ve třídě a na zahradě MŠ. • Pohybové hry podporující odvahu, spolupráci a radost z pohybu. • Reflexe dne (co se mi podařilo, na co jsem pyšný, co jsem se naučil).
KOS5 ***Vyjadřuje svůj názor.***	• Podpora dětí v samostatném vyjadřování myšlenek a rozhodování. • Zařazení komunitních kruhů, diskusí, projektových a badatelských činností. • Být sami vzorem respektující komunikace, naslouchat názorům dětí a podporovat jejich sebevědomé vystupování. • Diskuse nad knihami, příběhy.

	• Společné plánování tematických projektů, výletů a her. • Reflexe dne. • Badatelské úkoly, při nichž děti navrhují vlastní řešení.
KOS6 ***Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.***	• Vedení dětí k rozpoznávání a pojmenování vlastních emocí i emocí ostatních. • Podpora prosociálního chování v každodenních situacích, ohleduplnosti, laskavosti a vzájemné pomoci. • Komunitní kruhy zaměřené na sdílení pocitů, zážitků. • Dramatizace a modelové situace rozvíjející empatii a hledání vhodných způsobů pomoci. • Četba příběhů a pohádek s rozhovorem o přátelství, emocích, respektu. • Kooperativní hry a týmové pohybové aktivity. • Společenské badatelské projekty, oslavy úspěchů a významných událostí podporujících pocit sounáležitosti. • Reflexe každodenních situací.
KOS7 ***Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.***	• Vedení dětí k rozlišování vhodného a nevhodného chování prostřednictvím každodenních situací, vlastních zkušeností a společné reflexe. • Zařazení situačních, dramatických (Co bys udělal, jak by ses zachoval) a kooperativních činností, při nichž děti hledají vhodná řešení různých sociálních situací. • Podpora dětí v rozpoznávání emocí, potřeb, a práv druhých. • Společné vytváření a připomínání pravidel třídy. • Společné hodnocení situací, které během dne nastaly a hledání vhodnějších způsobů řešení.

	• Pohybové hry zaměřené na fair play.
KOS8 ***Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.***	• Vedení dětí k osvojování základních společenských pravidel prostřednictvím každodenních situací, osobního příkladu a společně sdílených zkušeností. • Vytvoření prostředí založené na důvěře, respektu a spolupráci. • Dramatizace běžných společenských situací (pozdrav, poděkování, omluva, prosba, pomoc). • Kooperativní hry zaměřené na dodržování pravidel a principů fair play. • Návštěvy kulturních akcí a seznamování se s pravidly chování na veřejnosti.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální (KOS)

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

KOS1

Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme bezpečné, respektující a podporující prostředí, ve kterém mohou děti otevřeně vyjadřovat své pocity a názory.*
- *Vedeme děti k rozpoznávání vhodného a nevhodného chování a k uvědomování vlastních osobních hranic.*
- *Podporujeme děti v tom, aby dokázaly přiměřeně říci „ne“, vyjádřit nesouhlas a požádat o pomoc.*
- *Zařazujeme situační, dramatické a kooperativní činnosti, při kterých děti hledají vhodné reakce na běžné sociální situace a konflikty.*
- *Vedeme děti k respektování osobních hranic druhých.*
- *Průběžně připomínáme pravidla bezpečného a respektujícího chování a využíváme běžné situace k jejich společné reflexi.*

KOS2

Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme prostředí, ve kterém dítě ví, že požádat o pomoc je přirozené a bezpečné.*
- *Vedeme děti k rozpoznání situací, kdy si mohou poradit samy a kdy je vhodné požádat o pomoc.*
- *Zařazujeme dramatizace a modelové situace zaměřené na různé způsoby žádosti o pomoc.*
- *Podporujeme vzájemnou pomoc dětí při sebeobsluze, hrách, úklidu, péči o prostředí a dalších každodenních činnostech.*
- *Využíváme týmové a pohybové aktivity, při kterých se děti učí požádat o pomoc a zároveň ji druhému nabídnout.*
- *V komunitních kruzích vytváříme prostor pro sdílení potřeb, pocitů a zkušeností.*

KOS3

Pojmenuje vlastní silné stránky.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Pomáháme dětem všímat si vlastního pokroku, schopností, zájmů a toho, co se jim daří.*
- *Oceňujeme především individuální pokrok, snahu, vytrvalost a vlastní iniciativu dítěte.*
- *Vytváříme příležitosti, při kterých může každé dítě zažít úspěch.*
- *Zařazujeme jednoduché sebehodnotící chvilky, například „co se mi podařilo“, „na co jsem pyšný“ nebo „co už umím lépe“.*
- *Umožňujeme dětem prezentovat vlastní výrobky, stavby, objevy, projekty a nápady.*
- *Nabízíme pestré činnosti a možnost volby podle individuálních zájmů a silných stránek dítěte.*
- *Podporujeme vzájemné oceňování mezi dětmi bez jejich porovnávání.*

KOS4

Projevuje důvěru v sebe sama.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme respektující prostředí, ve kterém dítě zažívá pocit přijetí, bezpečí a důvěry ve své schopnosti.*

- *Podporujeme děti v samostatném rozhodování, objevování a řešení přiměřeně náročných situací.*
- *Nabízíme činnosti s různou mírou obtížnosti, aby dítě mohlo postupovat podle svých možností a zažívat úspěch.*
- *Povzbuzujeme děti k dokončování započatých činností a oceňujeme jejich snahu a vytrvalost.*
- *Využíváme pohybové výzvy, badatelské pokusy, tvořivé činnosti a projekty jako příležitost k posilování odvahy a sebedůvěry.*
- *Svěřujeme dětem přiměřenou odpovědnost prostřednictvím jednoduchých úkolů a služeb ve třídě i na zahradě.*
- *Využíváme portfolia a prezentaci vlastní práce k uvědomování individuálního pokroku.*
- *Zařazujeme reflexi, při které děti pojmenovávají, co se jim podařilo, co zvládly a co nového se naučily.*

KOS5

Vyjadřuje svůj názor.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Podporujeme děti v samostatném vyjadřování vlastních myšlenek, potřeb, přání a názorů.*
- *Naslouchám dětem a dáváme jim najevo, že jejich názory mají význam.*
- *Zařazujeme komunitní kruhy, rozhovory, diskuse, projektové a badatelské činnosti, při kterých děti mohou formulovat své postoje a návrhy.*
- *Vedeme děti k tomu, aby dokázaly svůj názor jednoduše vysvětlit a zároveň respektovat odlišný názor druhého.*
- *Zapojujeme děti do plánování vybraných her, projektů, výletů a dalších společných činností.*
- *Využíváme knihy, příběhy a běžné situace jako podnět k rozhovoru a vyjadřování vlastního pohledu.*
- *Pedagogové jsou dětem vzorem respektující komunikace a kultivovaného vyjadřování názorů.*

KOS6

Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k rozpoznávání a pojmenování vlastních emocí i emocí druhých.*

- *Podporujeme ohleduplnost, laskavost, vzájemnou pomoc a prosociální chování v každodenních situacích.*
- *Vytváříme prostor ke sdílení pocitů, zážitků a potřeb v komunitních kruzích a běžných rozhovorech.*
- *Zařazujeme dramatizace a modelové situace zaměřené na empatii a hledání vhodných způsobů pomoci.*
- *Využíváme příběhy a pohádky k rozhovorům o přátelství, emocích, respektu a potřebách druhých.*
- *Zařazujeme kooperativní hry a týmové aktivity, při kterých děti zažívají význam vzájemné podpory.*
- *Oceňujeme projevy empatie, ohleduplnosti, pomoci a schopnosti vcítit se do druhého.*
- *Společně reflektujeme běžné situace, které během dne mezi dětmi vznikají.*

KOS7

Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k rozlišování vhodného a nevhodného chování prostřednictvím běžných situací a vlastních zkušeností.*
- *Společně s dětmi vytváříme a průběžně připomínáme pravidla soužití ve třídě.*
- *Zařazujeme situační a dramatické činnosti, při kterých děti hledají vhodné způsoby řešení různých sociálních situací.*
- *Podporujeme děti v uvědomování emocí, potřeb a práv druhých.*
- *Společně hodnotíme konkrétní situace a hledáme možnosti, jak by bylo možné jednat příště jinak.*
- *Využíváme příběhy, pohádky, obrázky a modelové situace k rozhovorům o chování a jeho důsledcích.*
- *Zařazujeme pohybové a společenské hry založené na pravidlech a principu fair play.*

KOS8

Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k osvojování základních společenských pravidel prostřednictvím každodenních situací, vlastního prožitku a osobního příkladu dospělých.*

- *Vytváříme prostředí založené na důvěře, respektu, slušnosti a spolupráci.*
- *Podporujeme přirozené používání pozdravu, prosby, poděkování, omluvy a nabídky pomoci.*
- *Zařazujeme dramatizaci běžných společenských situací.*
- *Využíváme kooperativní a společenské hry k upevňování pravidel soužití a zásad fair play.*
- *Při návštěvách kulturních, společenských a dalších veřejných míst děti seznamujeme s pravidly chování v různém prostředí.*
- *Pedagogové jsou dětem přirozeným vzorem zdvořilého, respektujícího a ohleduplného jednání.*

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní (KPP)

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KPP1 ***Přichází s vlastními nápady.***	• Vytvoření podnětného a inspirativního prostředí, které podporuje zvídavost, fantazii a odvahu. • Dostatek prostoru pro samostatnou hru, experimentování, objevování a rozhodování. • Tvořivé dílny s otevřeným využitím různorodých materiálů. • Konstruktivní hry se stavebnicemi, přírodninami a volným materiálem. • Badatelské pokusy, projektové učení a plánování her podle návrhu dětí.
KPP2 ***Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.***	• Adaptační aktivity při příchodu nových dětí do třídy. • Podpora dětí v otevřeném přístupu ke změnám, objevování nových možností, radost z poznávání. • Posilování sebedůvěry, oceňování odvahy a překonávání přiměřených obtíží. • Plánování a realizace projektů podle zájmu dětí. • Změny prostředí ve třídě či venku, na jejichž realizaci se podílejí děti. • Pohybové hry s obměňováním pravidel. • Tvořivé činnosti s netradičním materiálem. • Reflexe nových zkušeností (co mě dnes překvapilo, co nového jsme objevili).
KPP3 ***Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.***	• Vedení dětí k plánování vlastních činností, podpora v promýšlení postupu, výběru vhodných pomůcek, materiálů a způsobů řešení.

	• Zařazení badatelských, konstruktivních, pohybových i tvořivých činností, při nichž děti samostatně navrhují, co budou potřebovat k uskutečnění. • Plánování her na zahradě MŠ a využití přírodního prostředí. • Společná příprava jednoduchých pokusů, vaření.
KPP4 ***Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.***	• Podpora dětí v plánování, hodnocení a přizpůsobování vlastních postupů, kladení otevřených otázek. • Vytváření překážkových drah a hledání způsobů jejich překonání. • Projektové činnosti, při kterých děti upravují postupy a hledají lepší řešení. • Společná reflexe (co nám nefungovalo, proč, co jsme změnili). • Logické hry, hlavolamy a úkoly rozvíjející flexibilitu myšlení. • Vnímání neúspěchu jako součást učení, ocenění snahy, odvahy a vytrvalosti.
KPP5 ***Dokončí, co započalo.***	• Podpora dětí ve vytrvalosti, posilování motivace a důvěry ve vlastní schopnosti. • Plánování a dokončování přiměřeně náročných činností, překonávání drobných překážek. • Respektování individuálního tempa dětí. • Badatelské pokusy s pozorováním výsledků v delším časovém období. • Stavby či jiné činnosti vyžadující plánování a trpělivost.
KPP6 ***Organizuje a realizuje svoje činnosti.***	• Vytvoření podnětného a přehledně uspořádaného prostředí, kde si děti volí činnosti, pomůcky a materiály. • Dostatek prostoru pro plánování, organizaci a samostatnou realizaci dětí.

	• Zařazení činností, při kterých děti samy organizují hru, pohyb, badatelské, tvořivé či jiné aktivity. • Plánování společného projektu – např. stavba domečku pro skřítky na zahradě - co chceme vytvořit, kde, jak to uděláme, co budeme potřebovat, kdo co udělá. • Příprava stanovišť nebo úkolů pro ostatní děti. • Organizace námětové hry – rozdělení rolí, příprava prostředí. • Reflexe
KPP7 ***Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.***	• Vytvoření příležitostí ke společným činnostem a kooperativnímu učení. • Vedení dětí k respektujícímu vyjadřování vlastních potřeb, nápadů a názorů. • Společné stavby z kostek, přírodnin a jiného materiálů, budování přírodních domečků, pohybových drah nebo herních stanovišť na zahradě. • Dramatické a námětové hry s domlouváním rolí. • Týmové pohybové hry a štafety, kde je důležitá spolupráce. • Společná péče o zahradu. • Reflexe spolupráce – jak jsme se domluvili, co nám pomohlo spolupracovat, jaký byl můj přínos…
KPP8 ***Spolupodílí se na společných rozhodnutích.***	• Vytváření příležitostí, aby děti mohly vyjadřovat své názory, potřeby a návrhy a podílet se na rozhodování. • Vedení dětí k naslouchání názorů ostatních. • Společné plánování programu dne nebo výběru některých aktivit. • Společné vytváření pravidel. • Hlasování o pohybových hrách, pohádce, písničce či jiné aktivitě.

	• Rozhodování o podobě společného projektu nebo výzdoby třídy. • Hledání společného řešení při neshodách ve skupině. • Plánování a příprava třídní slavnosti, výstavy nebo prezentace.
KPP9 ***Oceňuje práci i úsilí druhých.***	• Vedení dětí k oceňování úsilí, vytrvalosti, odvahy, pokroku i výsledku. • Být dětem vzorem v oceňování druhých. • Vzájemné povzbuzování při pohybových hrách. • Drobné každodenní projevy ocenění – poděkování, pochvala, povzbuzení, potlesk. • Vzájemné představování a oceňování dětských výrobků, staveb či projektů.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní (KPP)

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

KPP1

Přichází s vlastními nápady.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme podnětné a inspirativní prostředí podporující zvídavost, fantazii a vlastní iniciativu dětí.*
- *Poskytujeme dostatek prostoru pro samostatnou hru, experimentování, objevování a rozhodování.*
- *Nabízíme tvořivé, konstruktivní a badatelské činnosti s otevřeným výsledkem.*
- *Umožňujeme dětem využívat různorodé materiály, stavebnice, přírodniny a volný materiál podle vlastních představ.*
- *Podporujeme děti v navrhování vlastních her, projektů a způsobů řešení.*

- *Oceňujeme originalitu, nápaditost a odvahu přijít s vlastním řešením.*

KPP2

Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Podporujeme děti v otevřeném přístupu k novým situacím, zkušenostem a změnám.*
- *Vytváříme bezpečné podmínky pro adaptaci na nové prostředí, lidi, činnosti nebo pravidla.*
- *Posilujeme sebedůvěru dětí při zvládání přiměřených změn a nových výzev.*
- *Nabízíme činnosti, při kterých se mění podmínky, pravidla, materiály nebo způsob řešení.*
- *Zapojujeme děti do proměn prostředí třídy, zahrady nebo společných projektů.*
- *Vedeme děti k reflexi nových zkušeností – co bylo jiné, co je překvapilo a co nového zjistily.*
- *Oceňujeme odvahu, pružnost a ochotu hledat nové možnosti.*

KPP3

Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k jednoduchému plánování vlastních činností a promýšlení jejich postupu.*
- *Podporujeme je ve výběru vhodných pomůcek, materiálů, nástrojů a způsobů řešení.*
- *Zařazujeme tvořivé, konstruktivní, badatelské a pohybové činnosti, při kterých děti samy určují, co budou potřebovat.*
- *Využíváme praktické situace, například přípravu jednoduchých pokusů, vaření, tvoření nebo práci na zahradě.*
- *Povzbuzujeme děti, aby své návrhy vysvětlily a podle potřeby je upravovaly.*
- *Necháváme dětem dostatek prostoru, aby si potřebné pomůcky a materiály připravily pokud možno samostatně.*

KPP4

Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Podporujeme děti v plánování, hodnocení a přizpůsobování vlastních postupů.*
- *Kladením otevřených otázek vedeme děti k hledání více možností řešení.*
- *Zařazujeme problémové úkoly, logické hry, hlavolamy, konstrukční a projektové činnosti.*
- *Využíváme pohybové výzvy a překážkové dráhy, při kterých děti hledají různé způsoby dosažení cíle.*
- *Vedeme děti k reflexi toho, co se nepodařilo, proč tomu tak bylo a co mohou zkusit jinak.*
- *Chybu a neúspěch představujeme jako přirozenou součást učení a hledání nových cest.*
- *Oceňujeme snahu, odvahu, pružnost a vytrvalost při hledání jiného řešení.*

KPP5

Dokončí, co započalo.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Podporujeme děti ve vytrvalosti a dokončování přiměřeně náročných činností.*
- *Poskytujeme dostatek času k práci a respektujeme individuální tempo dítěte.*
- *Pomáháme dětem rozdělit náročnější činnost na menší zvládnutelné kroky.*
- *Nabízíme aktivity, které vyžadují trpělivost, plánování a postupné dokončení.*
- *Zařazujeme dlouhodobější projekty, pěstování rostlin, badatelská pozorování nebo konstrukční činnosti.*
- *Povzbuzujeme děti při drobných obtížích, aniž bychom za ně úkol dokončovali.*
- *Oceňujeme snahu, vytrvalost a radost z dokončené práce.*

KPP6

Organizuje a realizuje svoje činnosti.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme přehledné a podnětné prostředí, ve kterém si děti mohou samostatně volit činnosti, pomůcky a materiály.*
- *Poskytujeme prostor pro plánování, organizaci a samostatnou realizaci vlastních činností.*
- *Zařazujeme situace, při kterých děti samy připravují hru, tvořivou, pohybovou nebo badatelskou aktivitu.*
- *Podporujeme děti v rozdělení úkolů, přípravě prostředí a následném úklidu.*

- *Umožňujeme dětem připravovat jednoduchá stanoviště, úkoly nebo hry pro ostatní.*
- *Využíváme projektové a námětové hry, při kterých děti plánují, co chtějí vytvořit, co budou potřebovat a jak budou postupovat.*
- *Vedeme děti k následné reflexi průběhu a výsledku vlastní činnosti.*

KPP7

Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme dostatek příležitostí ke společným činnostem a kooperativnímu učení.*
- *Vedeme děti k respektujícímu vyjadřování vlastních potřeb, nápadů a návrhů.*
- *Podporujeme schopnost naslouchat druhým, domlouvat se a hledat společné řešení.*
- *Zařazujeme společné stavby, projekty, námětové hry, dramatizace a týmové pohybové aktivity.*
- *Umožňujeme dětem spolupracovat při péči o třídu, školní zahradu, skleník a další společné prostředí.*
- *Podporujeme přirozené rozdělení rolí a odpovědnosti při společné práci.*
- *Zařazujeme reflexi spolupráce – jak jsme se domluvili, co nám pomohlo a čím každý přispěl.*

KPP8

Spolupodílí se na společných rozhodnutích.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme příležitosti, aby děti mohly vyjadřovat své názory, potřeby a návrhy.*
- *Zapojujeme děti do rozhodování o přiměřených záležitostech života třídy.*
- *Vedeme děti k naslouchání názorům ostatních a respektování společného rozhodnutí.*
- *Společně plánujeme vybrané hry, projekty, činnosti, výlety nebo podobu prostředí třídy.*
- *Využíváme jednoduché hlasování, společnou dohodu a hledání kompromisu.*
- *Zapojujeme děti do tvorby pravidel třídy.*
- *Podporujeme hledání společného řešení při rozdílných názorech nebo neshodách.*

KPP9

Oceňuje práci i úsilí druhých.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k oceňování snahy, vytrvalosti, odvahy, pokroku i výsledku práce druhých.*
- *Pedagogové jsou dětem vzorem při poskytování konkrétního a respektujícího ocenění.*
- *Podporujeme vzájemné povzbuzování při pohybových, tvořivých, pracovních i dalších společných činnostech.*
- *Vytváříme příležitosti k prezentaci dětských výrobků, staveb, projektů a dalších výsledků práce.*
- *Vedeme děti k poděkování za pomoc, spolupráci nebo přínos druhého.*
- *Podporujeme přirozené projevy uznání bez vzájemného porovnávání dětí.*
- *Zařazujeme společnou reflexi, při které děti mohou ocenit, co se podařilo jim i ostatním.*

Klíčová kompetence k řešení problémů (KRP)

Dítě si poradí v běžných situacích, pracuje s chybou, zpracovává informace. Reflektuje bezprostředně prožité situace.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KRP1 ***Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.***	• Být dětem vzorem v přijímání vlastních chyb. • Oceňování odvahy zkoušet, vytrvat a schopnosti se poučit se z neúspěchu. • Poskytování dostatku času při hledání cest, řešení a následnou změnou postupu při omylu. • Logické úkoly a hlavolamy s více možnostmi řešení. • Tvořivé činnosti bez předem daného výsledku. • Práce s pohádkami, ve kterých postavy udělají chybu a hledají způsob, jak situaci napravit. • Modelové situace a dramatizace zaměřené na reakci na vlastní chybu i chybu druhého. • Každodenní využívání skutečných situací – něco se rozbije, nepodaří, zapomene. • Konstrukční hry, při kterých se stavba může zhroutit a děti hledají stabilnější řešení.
KRP2 ***Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.***	• Vytváření situací, ve kterých děti využívají své předchozí zkušenosti a poznatky. • Vedení dětí k vybavování a využívání toho, co již znají a co se jim v minulosti osvědčilo. • Řešení situací na zahradě – jak přenést vodu, překonat překážku, vytvořit stabilní stavbu. • Hry a úkoly podporující paměť a vybavování předchozích postupů. • Jednoduché situační problémy z každodenního života – co uděláme, když nám dojde materiál, jak to opravíme.

	• Konstruktivní hry, při nichž děti využívají zkušenosti s tím, co drží, padá, plave, potápí se. • Reflexe – co jsme už jednou zjistili, co nám minule pomohlo, můžeme to využít i teď.
KRP3 ***Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.***	• Vytvoření podnětného a bezpečného prostředí, které dětem umožňuje svobodně zkoumat, experimentovat, objevovat a ověřovat vlastní nápady. • Podpora dětí v kladení otázek, pozorování, porovnávání a hledání souvislostí. • Badatelské vycházky – hledání stop, pozorování hmyzu, rostlin, ptáků a dalších živočichů. • Jednoduché pokusy s vodou, vzduchem, světlem, zvukem, magnety a jinými materiály. • Zkoumání, co plave, co je těžší, pevnější, pružnější. • Pozorování a dokumentování růstu rostlin na zahradě MŠ. • Práce s lupami, atlasy a jinými pomůckami. • Pohybové experimenty, překonávání překážek a hledání nejefektivnějšího řešení. • Společné sdílení objevů. • Badatelské výzvy – např. dnes najdeme na zahradě co nejvíce, šišek, žížal, nebo co se stane s vodou, když ji necháme na slunci a ve stínu.
KRP4 ***Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.***	• Vedení dětí k předvídání, navrhování, zkoušení a pozorování různých možností. • Kladením otevřených otázek podporovat děti v samostatném přemýšlení. • Stavby z různých materiálů, přírodní výzvy na zahradě, badatelské pokusy.

	• Logické hry, hlavolamy a úkoly rozvíjející flexibilitu myšlení. • Společné výzvy – např. Jak dostaneme míček odtud tam, aniž bychom se ho dotkli.
KRP5 ***Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.***	• Vytváření situací, ve kterých děti hledají, porovnávají a volí z více možností řešení. • Vedení dětí k promýšlení vhodnosti jednotlivých postupů a k využívání předchozích zkušeností. • Kladení otevřených otázek. • Výběr vhodných pomůcek a materiálů, překonávání překážek, hledání cest v bludišti nebo při orientačních hrách. • Reflexe – proč jsme zvolili tento způsob, co bychom zvolili příště.
KRP6 ***Tvořivě pracuje s informacemi.***	• Vedení dětí k tomu, aby vzájemně propojovaly získané informace, porovnávaly, třídily a využívaly je při řešení problémů a realizaci vlastních nápadů. • Tvorba vlastních badatelských deníků pomocí kreseb, symbolů. • Vyhledávání jednoduchých informací v dětských encyklopediích. • Využívání získaných informací při konstrukčních hrách – např. jak postavíme domeček, aby odpovídal tomu, co jsme o tom zvířátku zjistili. • Společné vytváření myšlenkových map. • Zpracování výsledků jednoduchého pokusu – např. najdeme housenku, pozorujeme ji, popíšeme, nakreslíme, najdeme v encyklopedii, porovnáme obrázky, zjistíme, čím se živí, vytvoříme její model, dramaticky ji znázorníme.

KRP7 ***Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.***	• Umožnění získání informací z přímého pozorování a vlastní zkušenosti, z rozhovorů, knih, obrázků, map, digitálních zdrojů. • Seznámení dětí s bezpečným a smysluplným využíváním digitálních technologií. • Porovnávání informací z různých zdrojů a ověřování si jejich správnosti. • Sledování krátkých vzdělávacích videí a následné ověření vlastní zkušeností. • Využívání atlasů a knih při řešení otázek. • Práce s mapou, plánkem, obrázky, symboly, fotografiemi. • Vytváření společných plakátů na základě získaných zkušeností.

Klíčová kompetence k řešení problémů (KRP)

Dítě si poradí v běžných situacích, pracuje s chybou, zpracovává informace. Reflektuje bezprostředně prožité situace.

KRP1

Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Jsme dětem vzorem v přijímání vlastních chyb a otevřeně ukazujeme, že chyba může být příležitostí k dalšímu učení.*
- *Oceňujeme odvahu zkoušet nové věci, vytrvat a poučit se z neúspěchu.*
- *Poskytujeme dětem dostatek času k hledání řešení a ke změně postupu, pokud se původní cesta neosvědčí.*
- *Zařazujeme logické úkoly, hlavolamy, konstrukční hry a tvořivé činnosti bez předem daného výsledku.*

- *Využíváme příběhy, pohádky, dramatizaci a modelové situace, ve kterých postavy chybují a hledají způsob nápravy.*
- *Pracujeme s běžnými každodenními situacemi, ve kterých se něco nepodaří, rozbije, zapomene nebo je potřeba postup změnit.*
- *Vedeme děti k tomu, aby dokázaly přemýšlet o tom, proč se něco nepodařilo a co mohou příště zkusit jinak.*

KRP2

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme situace, ve kterých mohou děti využívat své předchozí zkušenosti a poznatky.*
- *Vedeme děti k vybavování toho, co již znají, co se jim dříve osvědčilo a jak by to mohly využít v nové situaci.*
- *Zařazujeme praktické problémy z běžného života, hry, pobytu venku a práce na zahradě.*
- *Nabízíme konstrukční, pohybové a badatelské úkoly, při kterých děti využívají již získané zkušenosti.*
- *Podporujeme děti v samostatném hledání řešení dříve, než jim nabídneme pomoc dospělého.*
- *Zařazujeme společnou reflexi – co jsme už jednou zjistili, co nám minule pomohlo a můžeme to využít i nyní.*

KRP3

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme podnětné a bezpečné prostředí, ve kterém mohou děti svobodně pozorovat, zkoumat, experimentovat a ověřovat vlastní nápady.*
- *Podporujeme děti v kladení otázek, vyslovování domněnek, porovnávání a hledání souvislostí.*
- *Zařazujeme jednoduché pokusy a experimenty s vodou, vzduchem, světlem, zvukem, magnety a různými materiály.*
- *Využíváme školní zahradu a okolní přírodu k badatelským vycházkám, pozorování rostlin, živočichů a přírodních jevů.*
- *Nabízíme dětem lupy, atlasy, digitální mikroskop a další vhodné pomůcky k pozorování a zkoumání.*

- *Podporujeme dokumentování objevů kresbou, fotografií, symbolem nebo jednoduchým záznamem.*
- *Vytváříme badatelské výzvy, při kterých děti samostatně hledají odpovědi na konkrétní otázky.*
- *Poskytujeme prostor ke společnému sdílení výsledků pozorování a objevů.*

KRP4

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k navrhování, zkoušení a porovnávání různých způsobů řešení.*
- *Kladením otevřených otázek podporujeme samostatné přemýšlení a hledání více možností.*
- *Zařazujeme problémové úkoly s více možnými řešeními a činnosti s otevřeným výsledkem.*
- *Využíváme konstrukční hry, badatelské pokusy, přírodní výzvy, logické hry a hlavolamy.*
- *Vytváříme pohybové a praktické situace, ve kterých děti hledají různé cesty k dosažení cíle.*
- *Povzbuzujeme děti, aby své řešení upravily nebo změnily, pokud zjistí, že nefunguje.*
- *Oceňujeme nápaditost, pružnost myšlení a odvahu hledat vlastní cestu.*

KRP5

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vytváříme situace, ve kterých děti vybírají z více možností řešení.*
- *Vedeme děti k porovnávání různých postupů a přemýšlení o jejich vhodnosti.*
- *Podporujeme využívání předchozích zkušeností při volbě řešení.*
- *Pomocí otevřených otázek vedeme děti k uvažování nad tím, co by mohlo fungovat a proč.*
- *Zařazujeme praktické úkoly spojené s výběrem vhodného materiálu, pomůcek nebo způsobu postupu.*
- *Využíváme orientační hry, bludiště, konstrukční a pohybové úkoly vyžadující volbu vhodné cesty.*

- *Zařazujeme reflexi – proč jsme zvolili právě tento způsob, co se osvědčilo a co bychom příště udělali jinak.*

KRP6

Tvořivě pracuje s informacemi.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Vedeme děti k propojování, porovnávání, třídění a využívání získaných informací.*
- *Podporujeme děti v tom, aby informace využívaly při řešení problémů, tvoření a realizaci vlastních nápadů.*
- *Využíváme dětské encyklopedie, atlasy, obrázky, fotografie a další přiměřené zdroje informací.*
- *Vytváříme společné myšlenkové mapy, plakáty a jednoduché badatelské záznamy.*
- *Podporujeme zaznamenávání poznatků pomocí kresby, symbolů nebo fotografií.*
- *Propojujeme získané informace s praktickými činnostmi, například konstrukční hrou, výtvarným zpracováním, dramatizací nebo pokusem.*
- *Vedeme děti k tomu, aby dokázaly získané poznatky sdílet a využít v nové situaci.*

KRP7

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Umožňujeme dětem získávat informace přímým pozorováním, vlastní zkušeností, rozhovorem i z tištěných a digitálních zdrojů.*
- *Pracujeme s knihami, encyklopediemi, časopisy, mapami, plánky, obrázky, fotografiemi a symboly.*
- *Seznamujeme děti s bezpečným a smysluplným využíváním digitálních technologií jako zdroje informací.*
- *Využíváme přiměřené digitální zdroje k poznávání světa a následně získané informace ověřujeme vlastní zkušeností nebo pozorováním.*
- *Vedeme děti k porovnávání informací z různých zdrojů a k jednoduchému ověřování jejich správnosti.*
- *Podporujeme děti v tom, aby dokázaly vyhledanou informaci použít při řešení konkrétní otázky nebo problému.*
- *Vytváříme příležitosti ke sdílení získaných informací prostřednictvím společných rozhovorů, plakátů, projektů a prezentací.*

Klíčová kompetence kulturní (KKT)

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KKT1 ***Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.***	• Seznámení dětí s kulturním a uměleckým děním v místě, kde žijí – návštěva knihovny, divadla, kina, výstavy, koncertu, výstavy. • Seznámení dětí s tradicemi, zvyky a významnými událostmi. • Vedení dětí k vnímání, prožívání a sdílení kulturních a uměleckých zážitků. • Dramatizace pohádek, událostí, společné zpívání. • Výtvarná tvorba inspirovaná uměleckým dílem nebo kulturním zážitkem.
KKT2 ***Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.***	• Zprostředkování dětem různorodé umělecké a kulturní zážitky, respektování individuálního vkusu. • Podpora ve vyjádření pocitů, představ, názorů. • Možnost vyjádření prožitku slovem, pohybem, kresbou, hudbou, dramatem, tancem, hrou.
KKT3 ***Zapojuje se do tvůrčích činností.***	• Poskytnutí pestré nabídky materiálů, nástrojů a pomůcek. • Nabídka širokého spektra tvůrčích činností – výtvarné, dramatické, hudební, literární, pohybové, konstruktivní. • Zařazení individuálních i společných projektů. • Vymýšlení vlastních pohádek, příběhů, písní. • Tvoření na zahradě – např. děti si posbírají přírodniny, každé z nich vytvoří obraz nebo stavbu.
KKT4 ***Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.***	• Seznámení dětí s různými kulturami, jazyky, tradicemi, zvyky a způsoby života. • Podpora dětí v respektu k odlišnosti druhých.

	• Využívání přirozených situací ve třídě k rozhovorům o rozdílech a podobnostech lidí. • Poznávání různých jazyků prostřednictvím pozdravů, písní, říkanek, pohádek. • Četba představující různé kulturní prostředí, hudební a taneční činnosti. • Práce s mapou. • Hry podporující komunikaci i bez společného jazyka – gesta, mimika, obrázky. • Modelové situace podporující respekt a jedinečnost každého člověka.

Klíčová kompetence kulturní (KKT)

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

KKT1

Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Seznamujeme děti s kulturním a uměleckým děním v místě, kde žijí, prostřednictvím návštěv knihovny, divadla, kina, výstav, koncertů a dalších kulturních akcí.*
- *Přibližujeme dětem tradice, zvyky a významné události spojené s životem obce, rodiny a společnosti.*
- *Vedeme děti k vnímání, prožívání a sdílení kulturních a uměleckých zážitků.*
- *Zařazujeme dramatizaci pohádek, příběhů a událostí, společný zpěv a další kulturně zaměřené činnosti.*
- *Podporujeme výtvarnou a tvořivou činnost inspirovanou uměleckými díly, kulturními zážitky a vlastní zkušeností dětí.*
- *Vytváříme příležitosti, aby děti mohly své kulturní zážitky sdílet s ostatními a vyjádřit, co je zaujalo.*

KKT2

Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Zprostředkováváme dětem různorodé umělecké a kulturní zážitky.*
- *Respektujeme individuální vkus, prožívání a způsob reakce každého dítěte.*
- *Povzbuzujeme děti k vyjadřování vlastních pocitů, představ a názorů na umělecké a kulturní podněty.*
- *Nabízíme různé možnosti vyjádření prožitku slovem, pohybem, kresbou, hudbou, dramatem, tancem nebo hrou.*
- *Vytváříme prostor pro společné rozhovory o tom, co děti při kulturním nebo uměleckém zážitku vnímaly a co v nich vyvolal.*
- *Oceňujeme osobitost a originalitu dětského vyjádření bez hodnocení podle jednotného vzoru.*

KKT3

Zapojuje se do tvůrčích činností.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Nabízíme dětem pestrou škálu materiálů, nástrojů a pomůcek pro vlastní tvořivou činnost.*
- *Zařazujeme výtvarné, hudební, dramatické, literární, pohybové, taneční a konstruktivní aktivity.*
- *Poskytujeme prostor pro individuální i společnou tvorbu.*
- *Podporujeme děti ve vymýšlení vlastních pohádek, příběhů, písní, dramatických situací a dalších tvůrčích nápadů.*
- *Vytváříme příležitosti k tvoření z běžných, přírodních i netradičních materiálů.*
- *Využíváme školní zahradu a přírodu jako zdroj inspirace i materiálu pro tvořivé činnosti.*
- *Upřednostňujeme tvořivý proces, vlastní nápad a osobité řešení dítěte před jednotným výsledkem podle předlohy.*

KKT4

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Seznamujeme děti přiměřenou formou s různými kulturami, jazyky, tradicemi, zvyky a způsoby života.*
- *Vedeme děti k respektu k odlišnostem a k vnímání jedinečnosti každého člověka.*

- *Využíváme přirozené situace ve třídě k rozhovorům o podobnostech a rozdílech mezi lidmi.*
- *Seznamujeme děti s různými jazyky prostřednictvím jednoduchých pozdravů, písní, říkanek, pohádek a dalších přirozených činností.*
- *Využíváme dětskou literaturu, hudbu, tanec, obrázky a další kulturní podněty představující různá prostředí a způsoby života.*
- *Pracujeme s mapou, obrázky a dalšími názornými prostředky při poznávání různých zemí a kultur.*
- *Zařazujeme hry podporující komunikaci pomocí gest, mimiky a obrazových symbolů.*
- *Využíváme modelové situace, příběhy a rozhovory k podpoře respektu, tolerance a přijetí druhých.*

Klíčová kompetence digitální (KDI)

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU
KDI1 ***Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.***	• Využívání digitální technologie jako nástroj pro pozorování, zkoumání, dokumentování a objevování reálného světa. • Seznámení dětí s jednoduchými digitálními pomůckami – fotoaparát, mikroskop, tablet, lupa, diktafon. • Fotografování přírody, projektů, nahrávání zvuků přírody, pozorování přírody, měření, zaznamenávání.
KDI2 ***Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.***	• Seznámení dětí s přínosy i možnými riziky digitálních technologií prostřednictvím konkrétních situací, které odpovídají jejich věku a zkušenostem. • Vedení dětí k přiměřenému času strávenému u digitálních technologií, podpora střídání s pohybem, hrou, odpočinkem, pobytem venku. • Společné třídění na situace, kdy technologie pomáhá a kdy ne. • Vytvoření jednoduchých digitálních pravidel pro používání. • Modelové situace – např. co uděláš, když tě na obrazovce něco vyděsí. • Reflexe o tom, jestli nám dnes technologie pomohla, co jsme díky ní zjistili.
KDI3 ***Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.***	• Zařazení činností, při nichž děti postupují podle jednoduchých pravidel a instrukcí. • Využívání pohybových, konstruktivních, manipulačních, stolních a digitálních her, které rozvíjejí orientaci v prostoru,

	logické myšlení, plánování, hledání vzorců a předvídání výsledků. • Hledání chyb a jejich oprava. • Vytváření jednoduchých tras na zahradě – skoč-otoč se – podlez – obejdi kužel – tleskni. Dítě provede a může vymyslet další. • Programování kamaráda – např. jeden je programátor a druhý robot – jdi 2 kroky dopředu, otoč se, jdi krok zpět atd. • Hledání pravidla – např. doplňování (list, šiška, list, šiška, - ?)

Klíčová kompetence digitální (KDI)

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

KDI1

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Seznamujeme děti s jednoduchými digitálními pomůckami a jejich smysluplným využitím při poznávání světa.*
- *Využíváme digitální technologie jako nástroj k pozorování, zkoumání, dokumentování a objevování reálného prostředí.*
- *Zařazujeme práci s fotoaparátem, tabletem, digitálním mikroskopem, diktafonem a dalšími přiměřenými pomůckami.*
- *Podporujeme děti ve fotografování přírody, vlastních výrobků, staveb, projektů a výsledků badatelských činností.*
- *Využíváme digitální technologie k zaznamenávání zvuků, pozorování detailů, jednoduchému měření a dokumentování změn.*
- *Propojujeme používání digitálních pomůcek s přímou zkušeností dítěte a s následným rozhovorem o tom, co jsme zjistili.*
- *Vedeme děti k tomu, aby technologii vnímaly jako prostředek k poznávání a tvoření, nikoli pouze jako zdroj zábavy.*

KDI2

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Seznamujeme děti přiměřeně jejich věku s možnostmi i riziky používání digitálních technologií.*
- *Využíváme konkrétní situace z běžného života k rozhovorům o tom, kdy nám technologie pomáhají a kdy jejich používání vhodné není.*
- *Vedeme děti k přiměřenému a účelnému využívání digitálních zařízení.*
- *Podporujeme vyvážené střídání digitálních činností s pohybem, hrou, pobytem venku, tvořením a odpočinkem.*
- *Společně s dětmi vytváříme jednoduchá a srozumitelná pravidla bezpečného používání digitálních technologií.*
- *Zařazujeme modelové situace zaměřené na bezpečné chování, například co udělat, když dítě na obrazovce něco vyděsí nebo něčemu nerozumí.*
- *Vedeme děti k tomu, aby v případě nejistoty nebo nepříjemné situace požádaly o pomoc dospělého.*
- *Společně reflektujeme, zda nám technologie při konkrétní činnosti pomohla a co jsme díky ní zjistili.*

KDI3

Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

Vzdělávací strategie, jimiž budeme směřovat k OVU:

- *Zařazujeme činnosti, při kterých děti postupují podle jednoduchých pravidel, kroků a instrukcí.*
- *Vedeme děti k vnímání pořadí jednotlivých kroků a k předvídání, co bude následovat.*
- *Využíváme pohybové, konstruktivní, manipulační, stolní i digitální hry rozvíjející logické myšlení, plánování, prostorovou orientaci a hledání pravidelností.*
- *Zařazujeme jednoduché algoritmické hry, například vytváření a plnění tras podle posloupnosti pokynů.*
- *Využíváme hru „programátor a robot“, při které jedno dítě zadává jednoduché pokyny a druhé je postupně vykonává.*
- *Podporujeme děti v hledání chyb v postupu a jejich samostatné opravě.*
- *Zařazujeme úkoly zaměřené na hledání a pokračování pravidelných řad, vzorců a posloupností.*
- *Umožňujeme dětem vytvářet vlastní jednoduché postupy a zadávat je ostatním dětem.*
- *Propojujeme informatické myšlení s pohybem, hrou a praktickými činnostmi tak, aby nebylo závislé pouze na používání digitální techniky.*

5.4 Základní gramotnosti

5.4.1 Čtenářská gramotnost

V naší mateřské škole chápeme čtenářskou gramotnost jako širokou součást učení dítěte, která se začíná rozvíjet dávno před samotným zvládnutím techniky čtení. Vedeme děti k tomu, aby si vytvořily pozitivní vztah ke knihám, příběhům i k získávání informací. Aby knihy vnímaly jako přirozenou součást svého života, jako zdroj poznání, fantazie i společně prožívaných chvil. Každodenní čtení je proto přirozenou součástí našeho dne, nejen v ranních kruzích, ale především při odpočinku po obědě. Děti se setkávají s různými druhy knih, pohádkami, příběhy, básněmi i naučnou literaturou.

Při vzdělávání vedeme děti také k tomu, aby dokázaly naslouchat, porozumět slyšenému, odpovídat na otázky, vyjadřovat své myšlenky a zkušenosti a samy vytvářet jednoduchá vyprávění a příběhy. Pracujeme s obrázky, posloupností obrázků, symboly a dalšími vizuálními podněty, podle kterých děti tvoří věty, popisují situace nebo sestavují vlastní příběhy.

Knihy a encyklopedie využíváme také jako zdroj informací. Součástí rozvoje čtenářských dovedností je také práce se symboly, grafomotorická průprava a rozvoj předčtenářských a předpisatelských dovedností.

Naším cílem je, aby dítě:

- Mělo ke knihám a příběhům pozitivní vztah.
- Dokázalo naslouchat a porozumět slyšenému.
- Umělo vyjádřit své myšlenky, zážitky a názory.
- Dokázalo převyprávět nebo samostatně vytvořit jednoduchý příběh.
- Rozumělo významu obrázků, symbolů a jednoduchých znaků.
- Dokázalo podle obrázků či symbolů tvořit věty a vyprávění.
- Využívalo knihy a encyklopedie jako zdroj informací.
- Mělo radost z objevování prostřednictvím knih a textů.
- Postupně si osvojovalo dovednosti, které jsou důležitým základem pro budoucí čtení a psaní.

Čtenářskou gramotnost tedy vnímáme především jako cestu k porozumění, komunikaci, přemýšlení a radosti z objevování. Chceme, aby děti odcházely z mateřské školy s pocitem, že jsou knihy jejich přirozenými průvodci světem, že v nich mohou najít příběh, odpovědi na otázky, inspiraci i prostor pro vlastní fantazii.

Čtenářské dovednosti rozvíjíme přirozeně, systematicky a v každodenních vzdělávacích situacích. Vycházíme ze zájmu a potřeb dětí a využíváme zejména společné čtení, rozhovor, vyprávění, práci s obrázky a symboly, dramatizaci, vyhledávání informací, jazykové hry a grafomotorické činnosti.

Metody a strategie rozvoje čtenářské gramotnosti:

- Pravidelné předčítání pohádek, příběhů, básní, říkadel a poezie.
- Společné prohlížení knih a rozhovory nad jejich obsahem a ilustracemi.
- Práce s obrázkovou knihou – popis obrázků, hledání souvislostí, předvídání děje.
- Vyprávění podle obrázků a obrázkové posloupnosti.
- Tvorba vlastních příběhů a dokončování příběhů podle fantazie dětí.
- Reprodukce a převyprávění slyšeného příběhu vlastními slovy.
- Kladení otevřených otázek, které vedou děti k přemýšlení, vysvětlování a formulování vlastních názorů.
- Předvídání děje – Co si myslíš, že se stane? A následné ověřování.
- Vyhledávání a pojmenování hlavních postav, prostředí, děje a důležitých informací v příběhu.
- Dramatizace pohádek a příběhů, hraní rolí a jejich další rozvíjení.
- Využívání knih, encyklopedií a naučné literatury jako zdroje informací.
- Společné vyhledávání odpovědí na otázky a práce s informacemi.
- Seznamování s různými druhy textů a jejich účelem – pohádka, příběh, říkadlo, básnička, encyklopedie, časopis, jednoduchý návod apod.
- Práce se symboly, obrázky a značkami a jejich přiřazování k významu.
- Rozvoj slovní zásoby a souvislého vyjadřování prostřednictvím rozhovorů, vyprávění a popisu.
- Jazykové a sluchové hry zaměřené na naslouchání, rytmus, rým, slabiky a zvukovou stránku řeči.
- Vytváření rýmů, slovních řetězců, hádanek a jednoduchých jazykových hříček.
- Podpora dětí v samostatném vyjadřování, kladení otázek a sdílení vlastních zkušeností.
- Grafomotorická cvičení a rozvoj jemné motoriky jako součást předpokladů pro budoucí čtení a psaní.
- Práce s grafickými symboly, jednoduchými záznamy, obrázkovými instrukcemi a schématy.
- Využívání interaktivních a digitálních zdrojů přiměřeně věku dětí a s důrazem na porozumění obsahu.
- Vytváření podnětného čtenářského prostředí – volně dostupné knihy a možnost samostatného prohlížení.
- Doporučování a nabídka knih podle zájmu a aktuálních potřeb dětí.
- Zapojování rodičů do rozvoje vztahu ke knihám a čtení a podpora čtení v rodině.
- Respektování individuálních možností a tempa jednotlivých dětí a poskytování přiměřené podpory.
- Propojování čtenářských činností s reálnými situacemi a aktuálními tématy, která děti zajímají.
- Využívání prožitkového, situačního a kooperativního učení, při kterém děti získávají zkušenosti prostřednictvím vlastního objevování a společné činnosti.

5.4.2 Matematická gramotnost

Matematickou gramotnost chápeme jako schopnost dítěte orientovat se v běžných situacích, přemýšlet, porovnávat, hledat souvislosti, řešit jednoduché problémy a využívat matematické představy při poznávání světa.

Nezaměřujeme se pouze na počítání, ale rozvíjíme u dětí především logické a matematické myšlení prostřednictvím praktických činností, her a situací, se kterými se děti přirozeně setkávají.

Děti se seznamují s tvary, velikostí, množstvím, počtem, prostorem a časem. Učí se porovnávat, třídit, přiřazovat, řadit, hledat rozdíly a společné znaky, doplňovat logické řady a objevovat vztahy mezi jednotlivými prvky. Rozvíjíme také orientaci v prostoru a v rovině, chápání pojmů jako nahoře-dole, před-za, vpravo-vlevo atd., vedeme děti k porozumění množství, časovým vztahům a posloupnosti. Prostřednictvím logických úkolů, hádanek a her se děti učí hledat řešení, předvídat, ověřovat i vysvětlovat myšlenkové pochody.

Naším cílem je, aby dítě postupně získávalo sebedůvěru při řešení jednoduchých problémů, nebálo se hledat vlastní řešení a dokázalo si všimnout vztahů, pravidel a souvislostí ve svém okolí.

Cíle rozvoje matematické gramotnosti:

- Rozvíjet logické a matematické myšlení dětí.
- Vést děti k porovnávání, třídění, přiřazování a řazení předmětů podle různých kritérií.
- Rozvíjet chápání množství, počtu a číselných vztahů.
- Podporovat schopnost počítat a přiřazovat počet k množství.
- Rozvíjet schopnost rozpoznávat a pojmenovávat základní geometrické tvary.
- Vést děti k vnímání velikosti, délky, výšky, šířky a dalších vlastností předmětů.
- Rozvíjet orientaci v prostoru a v rovině.
- Podporovat orientaci v časových vztazích a posloupnosti.
- Vést děti k rozpoznávání a vytváření pravidelností a logických řad.
- Rozvíjet schopnost pozorovat, hledat rozdíly a společné znaky.
- Podporovat schopnost hledat souvislosti a vztahy mezi předměty a jevy.
- Rozvíjet schopnost řešit jednoduché problémové a logické situace.
- Vést děti k hledání více možností řešení a k ověřování vlastních postupů.
- Podporovat schopnost vysvětlit své řešení a postup uvažování přiměřeně věku.
- Rozvíjet samostatnost, vytrvalost a sebedůvěru při řešení úkolů.
- Vytvářet pozitivní vztah k matematice a podporovat radost z objevování, přemýšlení a hledání řešení.
- Propojovat matematické představy s běžnými životními situacemi a praktickými zkušenostmi dětí.

Cílem je vytvářet dostatek přirozených příležitostí k tomu, aby děti mohly objevovat matematické vztahy, přemýšlet, hledat řešení a postupně si vytvářet pevné základy matematického myšlení.

Metody a strategie rozvoje matematické gramotnosti:

- Prožitkové a situační učení – využívání přirozených situací během dne.
- Učení hrou a prostřednictvím didaktických a společenských her.
- Manipulace s konkrétními předměty a názorným materiálem.
- Pozorování, porovnávání a objevování vlastností předmětů.
- Třídění a seskupování podle barvy, tvaru, velikosti, množství nebo jiného kritéria.
- Přiřazování předmětů v konkrétních situacích a spojování čísel s příslušným množstvím.
- Porovnávání množství – více, méně, stejně.
- Práce s geometrickými tvary – poznávání, pojmenování, třídění, skládání a hledání tvarů v okolí.
- Stavění a konstruování z různých materiálů.
- Hry a činnosti podporující orientaci v prostoru a v rovině.
- Využívání pojmů nahoře, dole, před, za, mezi, vpravo, vlevo, uvnitř atd.
- Řazení a uspořádávání předmětů podle velikosti, délky, výšky nebo jiného kritéria.
- Vytváření a doplňování pravidelností a logických řad.
- Hledání rozdílů a společných znaků mezi předměty a obrázky.
- Spojování a přiřazování obrázků, symbolů nebo prvků podle vztahu či souvislosti.
- Práce s časovou posloupností – řazení obrázků podle děje, vyprávění – co bylo dříve a co potom.
- Využívání logických úkolů, hádanek, hlavolamů a problémových situací.
- Kladení otevřených otázek, které vedou děti k přemýšlení: Jak jsi na to přišel? Co by se stalo, kdyby?
- Podpora samostatného hledání řešení namísto okamžitého poskytování správné odpovědi.
- Využívání chyb jako přirozené součásti učení a příležitosti k hledání jiného řešení.
- Zapojování matematických situací do běžných denních činností – rozdávání příborů, počítání dětí, rozdělování materiálu, orientace v režimu dne apod.
- Využívání pohybových her k rozvoji prostorové orientace, orientace podle pokynů a vnímání posloupnosti.
- Kooperativní činnosti, při kterých děti společně hledají řešení.
- Využívání obrázků, symbolů, pracovních listů a didaktických pomůcek jako podpory matematického uvažování.
- Přizpůsobování náročnosti úkolů individuálním možnostem a tempu jednotlivých dětí.

PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

5.5 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Hodnocení dítěte v naší mateřské škole chápeme jako dlouhodobý proces sledování jeho individuálního rozvoje, zájmů, možností a pokroků a jako podklad pro přizpůsobování vzdělávání jeho aktuálním potřebám.

Pedagogickou diagnostiku vnímáme především jako prostředek k poznávání dítěte a jeho individuálního rozvoje, nikoli jako porovnávání dětí mezi sebou. Zaměřujeme se na to, co dítě již zvládá, v čem se posouvá, co ho zajímá a kde potřebuje naši podporu.

V rámci pedagogické diagnostiky využíváme kombinaci **průběžného pedagogického pozorování, diagnostických záznamů, portfolia dítěte a dalších vhodných diagnostických nástrojů.**

- **Dvakrát ročně využíváme diagnostický nástroj iSophi**, který nám poskytuje další informace o aktuální úrovni rozvoje dítěte a jeho vzdělávacích potřebách.
- Využíváme také vybrané diagnostické materiály dle Bednářové, které nám pomáhají sledovat jednotlivé oblasti vývoje dítěte.
- Diagnostické nástroje nenahrazují každodenní pedagogické pozorování. Jsou jeho doplněním a poskytují pedagogům další podklady pro porozumění vývoji, potřebám a možnostem dítěte.

Dítě sledujeme v přirozených situacích, při hře, spontánních i řízených činnostech, při komunikaci s dětmi i dospělými a při každodenních činnostech. Všímáme si nejen výsledku, ale také způsobu, jakým dítě k řešení úkolu nebo situace dochází, jak reaguje, komunikuje, spolupracuje a jak využívá své dosavadní zkušenosti.

Získané poznatky využíváme k plánování a individualizaci vzdělávací nabídky, k volbě vhodných metod a forem práce a k vytváření podmínek, ve kterých může každé dítě zažívat úspěch a postupovat vlastním tempem.

Při hodnocení vycházíme z individuálního pokroku dítěte a respektujeme jeho věk, osobnost, možnosti, tempo a aktuální životní situaci. **Důležitější, než samotné srovnání s očekávanou úrovní, je pro nás poznání, kam se dítě posunulo a jakou podporu potřebuje pro svůj další rozvoj.**

Pedagogická diagnostika je pro nás také důležitým nástrojem sebereflexe pedagoga. Pomáhá nám ověřovat, zda naše vzdělávací nabídka odpovídá potřebám dětí, zda jim poskytujeme dostatek příležitostí k učení a zda volíme vhodné způsoby podpory.

Naším cílem je, aby byla pedagogická diagnostika přirozenou součástí každodenní práce učitelky, přinášela nám užitečné informace o dětech a pomáhala nám vytvářet bezpečné, podnětné a respektující prostředí, ve kterém může každé dítě rozvíjet svůj potenciál.

5.5.1 Cíle pedagogické diagnostiky v MŠ

- Poznávat individuální potřeby, zájmy, schopnosti a možnosti každého dítěte.
- Sledovat individuální rozvoj a pokroky dítěte v čase.
- Zjišťovat, co dítě zvládá, v čem se posouvá a kde potřebuje podporu.
- Respektovat individuální tempo a možnosti každého dítěte.
- Využívat získané poznatky k plánování a individualizaci vzdělávání.
- Podporovat silné stránky dítěte a jeho další rozvoj.
- Včas zachytit případné obtíže nebo potřebu zvýšené podpory.
- Volit vhodné metody, formy a strategie práce odpovídající potřebám dítěte.
- Vytvářet podmínky pro zažívání úspěchu, samostatnosti a radosti z učení.
- Využívat diagnostická zjištění k sebereflexi pedagoga a zkvalitňování vzdělávacího procesu.

5.5.2 Principy pedagogické diagnostiky

Systematičnost
Pedagogická diagnostika probíhá průběžně a plánovitě během celého školního roku. Dítě sledujeme opakovaně v různých situacích a získané poznatky zaznamenáváme tak, abychom mohli sledovat jeho vývoj a individuální pokrok v čase.

Komplexnost
Dítě vnímáme jako celek a sledujeme jeho rozvoj v různých oblastech. Vycházíme z pozorování při hře, spontánních i řízených činnostech, komunikaci, pohybu, sebeobsluze, spolupráci i dalších každodenních situacích. Nesoustředíme se pouze na jednotlivý výkon, ale také na způsob, jakým dítě k činnosti přistupuje.

Individuální přístup
Při diagnostice respektujeme věk, osobnost, možnosti, potřeby, zájmy, tempo vývoje a aktuální situaci každého dítěte. Děti mezi sebou neporovnáváme, ale sledujeme především individuální pokrok každého dítěte a jeho vlastní vývoj.

Etika a citlivost
K diagnostickým zjištěním přistupujeme citlivě a s respektem k dítěti a jeho rodině. Výsledky diagnostiky nevnímáme jako hodnocení nebo „nálepku“ dítěte, ale jako podklad pro volbu vhodné podpory a dalšího vzdělávání. Informace o dítěti sdílíme pouze s osobami, které se podílejí na jeho vzdělávání a podpoře, a zachováváme důvěrnost získaných údajů.

5.5.3 Metody a nástroje diagnostického procesu

Pedagogické pozorování, diagnostické záznamy, portfolio, iSophi, materiály dle Bednářové atd.

5.5.4 Postup diagnostického procesu

- **Pozorování dítěte** – Sledujeme dítě v přirozených situacích, při hře, spontánních i řízených činnostech a kontaktu s ostatními.

- **Shromažďování informací** – Zaznamenáváme důležité poznatky o schopnostech, dovednostech, zájmech, potřebách a projevech dítěte.

- **Dokumentace vývoje dítěte** – Využíváme průběžné záznamy, portfolio dítěte, pracovní a výtvarné práce, fotografie či další vhodné doklady pokroku.

- **Vyhodnocování zjištění** – Posuzujeme, co dítě již zvládá, v čem se posunulo a které oblasti vyžadují další podporu.

- **Stanovení potřeb dítěte** – Na základě zjištění určujeme, jakou podporu, podněty nebo příležitosti k učení dítě potřebuje.

- **Plánování dalšího vzdělávání** – Přizpůsobujeme vzdělávací nabídku, činnosti, metody a tempo individuálním potřebám dítěte.

- **Realizace podpory** – Vytváříme dítěti vhodné podmínky a poskytujeme mu potřebnou podporu při jeho učení a rozvoji.

- **Průběžné sledování pokroku** – Sledujeme, jak dítě na zvolenou podporu reaguje a jak se jeho dovednosti a schopnosti dále rozvíjejí.

- **Spolupráce s rodiči a dalšími odborníky** – Podle potřeby sdílíme důležité poznatky a společně hledáme vhodné možnosti podpory dítěte.

- **Reflexe a další plánování** – Získané poznatky využíváme k úpravě dalšího pedagogického působení a celý proces průběžně opakujeme.

5.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

V naší mateřské škole vycházíme při vzdělávání z individuálních potřeb, možností, schopností, zájmů a aktuálního rozvoje každého dítěte. Na základě pedagogického pozorování a diagnostiky přizpůsobujeme vzdělávací nabídku tak, aby odpovídala možnostem jednotlivých dětí a poskytovala jim dostatek příležitostí k jejich dalšímu rozvoji.

Individualizaci zajišťujeme zejména volbou vhodných metod a forem práce, přiměřenou náročností činností, různou mírou podpory a dostatkem času pro individuální tempo

dítěte. Nabízíme možnost volby podle jejich zájmů a podporujeme jejich aktivitu, samostatnost a vlastní iniciativu.

Při plánování vzdělávacích činností respektujeme rozdílnou úroveň dovedností a zkušeností dětí a podle potřeby úkoly zjednodušujeme, rozšiřujeme nebo nabízíme různé možnosti jejich řešení. Zároveň vytváříme podmínky pro rozvoj silných stránek každého dítěte a podporujeme jeho sebedůvěru a radost z učení.

V případě potřeby **spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou Bruntál a Speciálně pedagogickým centrem Bruntál**. Jejich doporučení a odborné podněty využíváme při nastavování vhodné podpory a vzdělávacích podmínek pro jednotlivé děti.

Naším cílem je, aby každé dítě dostávalo takovou podporu, která odpovídá jeho individuálním možnostem a potřebám a zároveň mu umožňuje zažívat úspěch a postupovat ve svém rozvoji vlastním tempem.

5.6.1 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí s nadáním a mimořádným nadáním

- Vytváříme podnětné a inspirativní prostředí, které umožňuje dětem rozvíjet jejich zájmy, schopnosti, tvořivost a zvídavost.
- Nabízíme dětem náročnější a rozšiřující úkoly odpovídající jejich schopnostem a zájmům – hádanky, logické úkoly, problémové situace, úkoly s více možnostmi řešení.
- Pravidelně zařazujeme do vzdělávání prvky metody NTC, které podporují rozvoj kognitivních schopností, paměti, logického myšlení a propojování mozkových hemisfér.
- Jako mateřská škola spolupracující s Mensou využíváme podněty a inspiraci zaměřené na podporu rozvoje intelektového potenciálu dětí.
- Organizujeme tematické projektové dny, například Den mozku, Den pokusů atd., které dětem umožňují experimentovat, objevovat a hledat vlastní řešení.
- Podporujeme badatelské a objevitelské učení – pozorování přírody lupou a mikroskopem, jednoduché pokusy, zkoumání a hledání odpovědí na otázky dětí.
- Využíváme otázky, hádanky, hlavolamy a logické úkoly, které vedou děti k přemýšlení, hledání souvislostí a různých způsobů řešení.
- Dáváme dětem prostor pro samostatnou volbu témat, činností a způsobů řešení a podporujeme jejich vlastní iniciativu.
- Vycházíme z individuálních zájmů a aktuální úrovně dítěte a podle potřeby rozšiřujeme vzdělávací nabídku.
- Podporujeme děti v tom, aby své poznatky sdílely s ostatními, vysvětlovaly své postupy a zapojovaly se do společného hledání řešení.

Naším cílem je poskytovat mimořádně nadaným dětem dostatek podnětů, výzev a prostoru pro jejich vlastní objevování tak, aby mohly rozvíjet svůj potenciál, své zájmy a schopnosti v bezpečném a podporujícím prostředí.

5.6.2 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Vycházíme z individuálních potřeb, možností a schopností dítěte a z doporučení školského poradenského zařízení.
- Přizpůsobujeme vzdělávací nabídku, obsah, náročnost a tempo činností individuálním možnostem dítěte.
- Využíváme vhodné metody, formy práce a podpůrné strategie, které dítěti usnadňují zapojení do vzdělávání.
- Poskytujeme dětem potřebnou míru podpory a dopomoci, zároveň podporujeme jejich samostatnost a vlastní aktivitu.
- Podle potřeby upravujeme organizaci prostředí, pomůcky, materiály a podmínky vzdělávání.
- Poskytujeme dětem dostatek času a opakovaných příležitostí k procvičování a upevňování dovedností.
- Průběžně sledujeme účinnost poskytované podpory a vyhodnocujeme pokroky dítěte.
- Spolupracujeme s rodiči, školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky, kteří se na podpoře dítěte podílejí.
- Získané poznatky z pedagogické diagnostiky využíváme k průběžnému přizpůsobování vzdělávacího procesu.
- Vytváříme bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém má každé dítě možnost zažívat úspěch a rozvíjet své schopnosti podle svých možností.

Naším cílem je vytvářet takové podmínky, aby se každé dítě mohlo podle svých individuálních možností plnohodnotně zapojovat do vzdělávání, rozvíjet své schopnosti a zažívat pocit úspěchu a přijetí.

5.6.3 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Vycházíme z individuální jazykové úrovně, potřeb, možností a tempa každého dítěte.
- Vytváříme bezpečné a přijímající prostředí, ve kterém s dítě může postupně zapojovat do kolektivu bez obav z chyby.
- Podporujeme přirozené osvojování českého jazyka v každodenních situacích, při hře, činnostech i běžné komunikaci.
- Používáme jednoduché a srozumitelné pokyny, podle potřeby je opakujeme, zpomalujeme řeč a doplňujeme je gesty, mimikou či názornými ukázkami.
- Využíváme obrázky, symboly, názorné pomůcky, obrázkové knihy a další vizuální podporu.
- Cíleně rozšiřujeme slovní zásobu a podporujeme porozumění, zejména pojmům a výrazům, které dítě potřebuje pro běžnou komunikaci a zapojení do vzdělávání.

- Poskytujeme dítěti dostatek času na porozumění, reakci a vlastní vyjádření.
- Zařazujeme jazykové hry, říkadla, písně, pohádky, obrázkové příběhy a další činnosti podporující rozvoj komunikačních dovedností.
- Podporujeme komunikaci a spolupráci s ostatními dětmi, které mohou být přirozeným vzorem při osvojování českého jazyka.
- Průběžně sledujeme pokroky dítěte v porozumění a komunikaci a podle potřeby upravujeme vzdělávací nabídku a míru podpory.
- Spolupracujeme s rodiči dítěte a podle potřeby také s dalšími odborníky či institucemi, které mohou podpořit jeho úspěšné začlenění do vzdělávání.

Naším cílem je umožnit každému dítěti s nedostatečnou znalostí českého jazyka postupně porozumět prostředí mateřské školy, získávat jistotu v komunikaci, navazovat vztahy s ostatními dětmi a plnohodnotně se zapojovat do společného vzdělávání.

5.6.4 Zajištění individualizace vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Vytváříme bezpečné, klidné a podnětné prostředí, ve kterém se dítě může postupně adaptovat na prostředí mateřské školy.
- Respektujeme individuální tempo vývoje, potřeby a možnosti každého dítěte.
- Poskytujeme dětem dostatek času na adaptaci, zvládání nových situací a postupné osamostatňování.
- Přizpůsobujeme délku, náročnost a organizaci činností věku a aktuálním možnostem dítěte.
- Zařazujeme především krátké, názorné, praktické a prožitkové činnosti, které odpovídají potřebám dětí tohoto věku.
- Podporujeme spontánní hru, pohyb a manipulaci s předměty jako přirozené způsoby učení.
- Využíváme jednoduché pokyny, názorné ukázky, opakování a pravidelný režim, který dětem poskytuje pocit jistoty.
- Podporujeme rozvoj sebeobsluhy, samostatnosti a základních sociálních dovedností s ohledem n individuální možnosti dítěte.
- Respektujeme potřebu odpočinku, pohybu, individuálního kontaktu a střídání aktivit.
- Průběžně sledujeme pokroky a potřeby dítěte a podle nich přizpůsobujeme vzdělávací nabídku.
- Úzce spolupracujeme s rodiči, zejména při adaptaci dítěte a při vzájemném předávání důležitých informací o jeho potřebách a pokrocích.

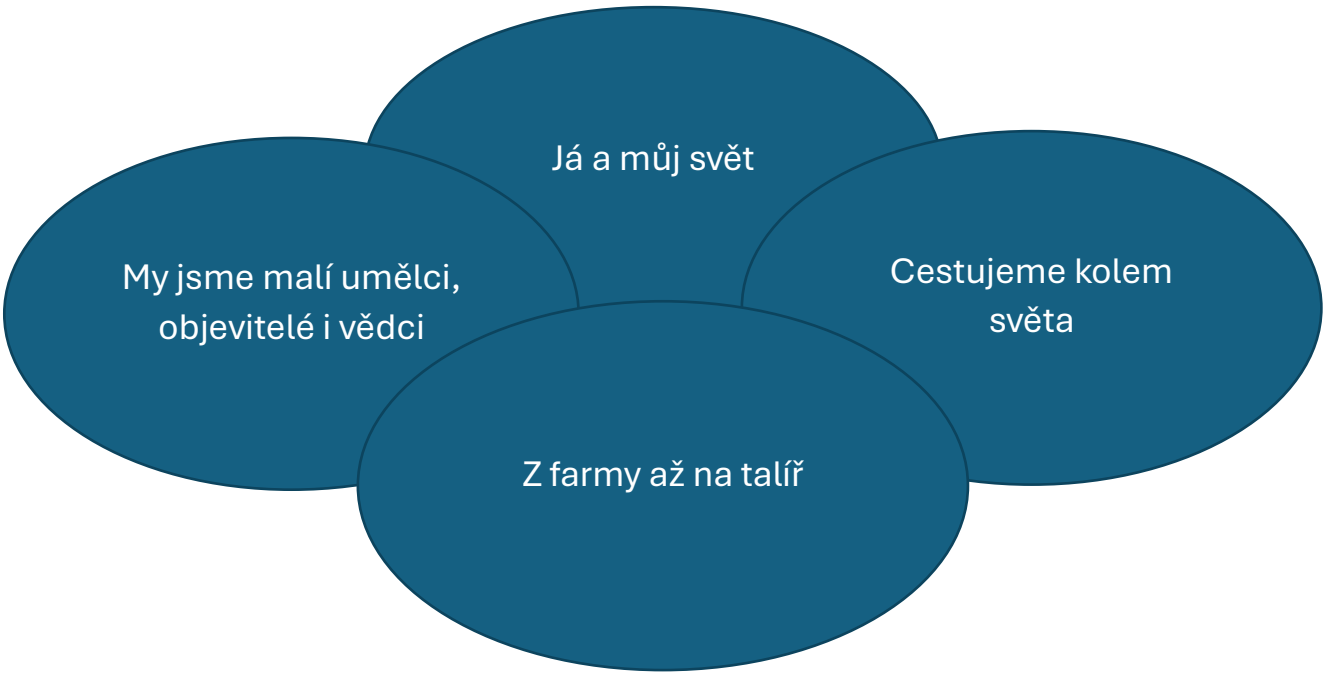
Naším cílem je vytvořit dětem od dvou do tří let takové podmínky, aby se v prostředí mateřské školy cítily bezpečně a přijímány, mohly postupně získávat samostatnost a prostřednictvím hry, pohybu a přirozených každodenních situací rozvíjet své schopnosti vlastním tempem.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrované bloky jsou ve flexibilním, vzájemně propojeném uspořádání.

Vzdělávací obsah konkretizují paní učitelky ve třídních vzdělávacích programech.

6.1 MYŠLENKOVÁ MAPA VZÁJMENĚ PROPOJENÝCH BLOKŮ

6.1.1 INTEGROVANÝ BLOK

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- Poznávání sebe sama – kdo jsem, co umím, co mám rád/a, v čem jsem jedinečný/á.
- Emoce a prožívání – rozpoznávání, pojmenování a vhodné vyjadřování emocí a potřeb.
- Rodina a domov – členové rodiny, vztahy, role, společné prožitky a pocit bezpečí.
- Kamarádi a vztahy – přátelství, spolupráce, ohleduplnost, respekt a řešení běžných konfliktů.
- Místo, kde žijeme – domov, mateřská škola, okolí školky a obec.
- Naše školka – orientace v prostředí, pravidla, bezpečí, společné soužití a péče o prostředí.
- Naše tělo a smysly – části těla, jejich funkce, smyslové vnímání a péče o zdraví.
- Sebeobsluha – hygiena, oblékání, stolování, úklid, péče o vlastní věci a samostatnost.

Očekávané výsledky učení

Oblast 1 **DÍTĚ A JEHO TĚLO** (DTJ)

DJT-TSB1: Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.

- **Dítě prostřednictvím pohybových, smyslových, výtvarných a didaktických činností poznává své tělo, pojmenovává jeho části a seznamuje se s jejich funkcemi.**

- S dětmi trénujeme pojmenovávání částí těla při pohybových hrách, říkadlech, písních a běžných denních situacích.
- Pozorují a jednoduchým způsobem zkoumají, k čemu jednotlivé části těla slouží.
- Skládají postavy z částí, práce s obrázky, puzzle, zrcadlem nebo názornými pomůckami.

DJT-TSB2: Zachovává správné držení těla.

- **Dítě si prostřednictvím pohybových a relaxačních cvičení, správného sezení a stání a každodenních pohybových aktivit osvojuje správné držení těla a učí se vnímat své tělo.**

- Zařazujeme zdravotně zaměřené a kompenzační cvičení přiměřené věku dětí.
- Trénujeme s dětmi nácvik správného sedu, stoje, chůze a pohybu při běžných činnostech.
- Využíváme pohybové hry, balančních aktivity a cvičení s náčiním podporující správné pohybové návyky.

DJT-TSB3: Rozlišuje pomocí všech smyslů.

- **Dítě prostřednictvím smyslových her, pozorování a praktických činností využívá zrak, sluch, čich, chuť a hmat k poznávání, rozlišování a porovnávání vlastností předmětů a jevů kolem sebe.**

- S dětmi hrajeme smyslové hry zaměřené na zrak, sluch, hmat, čich a chuť.
- Třídíme, porovnáváme a přiřazujeme předměty podle jejich vlastností.
- Hrajeme hry typu „Poznej podle hmatu/sluchu/čichu“, smyslové krabičky a jednoduché experimentování.

DJT-TSB4: Naplňuje své biologické potřeby

- **Dítě si uvědomuje své základní tělesné potřeby, učí se je včas rozpoznat a přiměřeně svému věku je samostatně naplňovat. Například potřebu jídla, pití, odpočinku, spánku, hygieny a vylučování.**

- Vedeme děti k tomu, aby rozpoznaly potřebu jídla, pití, odpočinku, pohybu, tepla nebo toalety a vhodně na ni reagovaly.
- Vytváříme bezpečný režim, ve kterém má dítě možnost své základní potřeby přirozeně naplňovat.
- Vedeme s dětmi rozhovory a situační hry o tom, co naše tělo potřebuje pro zdraví a pohodu.

DJT-PZI1: Zvládá sebeobsluhu

- **Dítě si postupně osvojuje a samostatně zvládá běžné sebeobslužné činnosti, jako je oblékání, obouvání, stolování, osobní hygiena a péče o své věci.**

- Podporujeme u dětí samostatnost v oblékání a svlékání, obouvání, používání kapesníku a osobních věcí.
- Také podporujeme samostatné stolování, používání příboru, nalévání pití a uklízení po jídle podle možností dítěte.
- Postupné zvládání běžných sebeobslužných úkonů bez zbytečné pomoci dospělého.

DJT-PZI3: Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem

- **Dítě dostává prostor a podporu k samostatnému zvládání běžných sebeobslužných činností, rozhodování a péči o sebe i své osobní věci s ohledem na své možnosti a schopnosti.**

- Dáváme prostor dítěti, aby si mohlo činnost vyzkoušet samo a dokončit ji vlastním tempem.
- Pravidelně zapojujeme děti do přípravy pomůcek, péče o třídu, úklidu a organizace běžného dne.
- Oceňujeme snahu a samostatnost při řešení, namísto automatického poskytování pomoci.

DJT-OZD1: Má osvojené základní hygienické návyky

- **Dítě si prostřednictvím každodenních činností osvojuje a samostatně uplatňuje základní hygienické návyky, zejména mytí rukou, používání toalety, péči o ústa a čistotu těla.**

- Pravidelně nacvičujeme mytí a utírání rukou, používání kapesníku, hygienu při stolování a po použití toalety.
- Dětem vysvětlujeme význam hygieny prostřednictvím příběhů, obrázků, názorných ukázek a praktických situací.
- Vytváříme pravidelný režim a postupy, které dětem umožňují hygienické návyky samostatně používat.

Oblast 2 **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA** (DJP)

DJP-SAE1: Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory

- **Dítě si postupně zvyká na prostředí mateřské školy, vytváří si důvěru k pedagogům a vrstevníkům a zapojuje se do hry a činností i bez přítomnosti rodičů či blízkých osob.**

- Citlivým způsobem adaptujeme dítě na prostředí mateřské školy a postupné prodlužujeme dobu samostatného pobytu.
- Nabízíme dětem známé rituály, bezpečné činnosti a podporujeme vytváření kladných vztahů s pedagogy a dětmi.
- Také podporujeme dítě v samostatném zapojení do hry a běžných činností bez neustálé opory dospělého.

DJP-SAE2: Orientuje se v základních emocích a pocitech

- **Dítě prostřednictvím rozhovorů, příběhů, her, dramatizace a modelových situací poznává a pojmenovává základní emoce a pocity, učí se je rozpoznávat u sebe i druhých a přiměřeně na ně reagovat.**

- Učíme děti pojmenovávat emoce a pocity při komunitním kruhu, četbě příběhů a rozhovorech.
- Pracujeme s obrázky, emočními kartami, zrcadlem nebo „náladovníkem“.
- Rozpoznáváme emoce podle výrazu obličeje, hlasu, postoje a situace.

DJP-SAE3: Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám

- **Dítě se prostřednictvím her, rozhovorů, příběhů a modelových situací učí rozpoznávat a přiměřeně vyjadřovat své emoce, respektovat emoce druhých a volit vhodné způsoby jejich projevu vůči sobě i ostatním.**

- Zařazujeme v MŠ modelové a situační hry, ve kterých děti hledají vhodné způsoby vyjádření radosti, smutku, zlosti, strachu nebo nesouhlasu.
- Nacvičujeme slovní vyjádření potřeb a emocí místo impulzivního nebo ubližujícího jednání.
- Vytváříme bezpečné prostředí, kde je možné emoce sdílet a hledat společně přijatelné řešení.

DJP-SAE4: Navazuje a rozvíjí citové vazby.

- **Dítě prostřednictvím společných her, prožitků a každodenního kontaktu s dětmi i dospělými navazuje nové vztahy, rozvíjí důvěru, přátelství a pocit sounáležitosti.**

- S dětmi hrajeme společně hry, vytváříme rituály a kooperativní činnosti podporující důvěru a pocit sounáležitosti.
- Podporujeme vztahy mezi dětmi, vnímání potřeb druhých a nabídky příležitostí k vzájemné pomoci.
- Vedeme rozhovory o rodině, blízkých osobách, přátelství a pocitu bezpečí.

DJP-SAE5: Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

- **Dítě se prostřednictvím společných her, činností a každodenních situací učí přijímat pochvalu a ocenění, oceňovat druhé a vyjadřovat uznání jejich snaze, pomoci a úspěchu.**

- Oceňujeme konkrétní úsilí, pokrok, pomoc a spolupráci dítěte.
- Vedeme děti k tomu, aby uměly pochválit druhého, poděkovat a přijmout pochvalu.
- Využíváme komunitní kruh a společné reflexe k vyjádření toho, co se podařilo.

DJP-MOP5: Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu

- **Dítě prostřednictvím her, rozhovorů, příběhů a řešení běžných situací poznává souvislosti mezi příčinou a následkem a učí se chápat důsledky svého jednání.**
- S dětmi vedeme rozhovory nad příběhy a obrázkovými situacemi typu „Co se stalo? Proč? Co následovalo?“
- Učíme je pozorovat následky vlastního jednání při hře a v běžných situacích.
- Provádíme jednoduché pokusy a experimenty, při kterých děti sledují vztah mezi činností a jejím výsledkem.

DJP-MOP9: *Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.*

- **Dítě při hrách a řešení jednoduchých úkolů využívá zkušenosti z předchozích situací, hledá podobná řešení a volí jednoduchou strategii vedoucí k dosažení cíle.**

- S dětmi hrajeme hry s pravidly, pexeso, domino, puzzle, třídění a další činnosti vyžadující jednoduché plánování.
- Snažíme se zařazovat hledání podobných řešení v nových situacích a využívání zkušeností z předchozí hry či činnosti.
- Využíváme kooperativní hry a úkoly, při kterých děti společně hledají způsob, jak dosáhnout cíle.

DJP-JAR8: Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí

- **Dítě se prostřednictvím her, praktických a tvořivých činností učí porozumět slovním i obrazovým instrukcím, zapamatovat si je a postupovat podle nich při plnění zadaných úkolů.**

- Děti plní jednoduché pokyny při sebeobsluze, pohybových hrách, výtvarných a pracovních činnostech.
- Využíváme obrázkové postupy, piktogramy a vizuální režim dne.
- Postupně rozšiřujeme počty kroků a složitosti instrukcí podle individuálních možností dítěte.

DJP-JAR9: Formuluje instrukce a předá je ostatním

- **Dítě prostřednictvím her, společných a praktických činností rozvíjí schopnost srozumitelně formulovat jednoduché pokyny a předávat je ostatním tak, aby jim porozuměli.**

- Zařazujeme hry, při kterých dítě vysvětluje druhému postup nebo pravidla jednoduché činnosti.
- Děti popisují pracovní či herní postup vlastními slovy.
- Občas také zařazujeme střídání rolí „učitel–dítě“, kdy dítě vede ostatní při jednoduché hře nebo úkolu.

DJP-PDO5: Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci

- **Dítě prostřednictvím her, praktických činností a každodenních situací poznává a rozlišuje běžné symboly, piktogramy a znaky a učí se chápat jejich význam a využití.**

- Děti se seznamují s piktogramy používanými v mateřské škole – toaleta, umývárna, šatna, jídelna, úklid, zákaz apod.
- Pracují s obrázkovými pravidly třídy a značkami dětí.
- Hledají a rozpoznávají známé symboly v prostředí školky a při vycházkách.

Oblast 3 **DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST** (DDS)

DDS-ASO2: Začlení se do skupiny

- **Dítě navazuje vztahy s vrstevníky, přijímá své místo ve skupině, zapojuje se do společných aktivit a učí se respektovat její pravidla.**

- Každý den máme společné ranní a komunitní kruhy, seznamovací hry a společné rituály.
- Zařazujeme kooperativní činnosti ve dvojicích a malých skupinách.
- Podporujeme děti při navazování kontaktů, zapojování do hry a přijímání společných pravidel skupiny.

DDS-ASO5: Navazuje a udržuje dětská přátelství

- **Dítě prostřednictvím společných her, činností a prožitků navazuje vztahy s vrstevníky, učí se spolupracovat, sdílet, vzájemně si pomáhat, respektovat druhé a pečovat o vzniklá přátelství.**

- Hrajeme hry ve dvojicích a malých skupinách, při kterých děti spolupracují a domlouvají se.
- Vedeme rozhovory a příběhy o přátelství, pomoci, důvěře a řešení neshod.
- Vedeme děti k respektování druhého, střídání, půjčování hraček a společnému hledání řešení konfliktů.

DDS-ZEH1: Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi

- **Dítě prostřednictvím každodenního kontaktu, společných her a modelových situací poznává a uplatňuje základní pravidla slušného chování, učí se zdravit, děkovat, požádat, omluvit se, naslouchat druhým a respektovat je.**

- Každodenně prakticky používáme pozdrav, poděkování, prosby, omluvy a dalších zdvořilostních výrazů.
- Vytváříme modelové situace a dramatizace běžných sociálních kontaktů.
- Pedagog jde dětem příkladem a průběžně sleduje vhodné sociální chování.

DDS-ZEH2: Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu

- **Dítě prostřednictvím každodenních činností, her a praktických aktivit poznává hodnotu věcí, učí se s hračkami, pomůckami a vybavením šetrně zacházet, ukládat je na místo a pečovat o ně.**

- Společně vytváříme pravidla zacházení s hračkami, knihami, pomůckami a vybavením třídy.
- Zapojujeme děti do úklidu, třídění a péče o společné prostředí.
- Vedeme rozhovory o tom, proč věci chráníme, opravujeme a používáme šetrně.

DDS-ZEH3: Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití

- **Dítě se prostřednictvím společných rozhovorů, her a činností podílí na vytváření pravidel soužití ve skupině, učí se vyjadřovat své návrhy, naslouchat druhým a společně se na pravidlech dohodnout.**

- S dětmi společně formulujeme jednoduchá pravidla třídy s využitím obrázků a konkrétních situací.
- Vedeme rozhovory o tom, proč pravidla potřebujeme a jak nám pomáhají cítit se bezpečně.
- Průběžně vyhodnocujeme a připomínáme pravidla v reálných situacích.

DDS-ZEH4: Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých

- **Dítě prostřednictvím společných her, činností a každodenních situací poznává význam pravidel, učí se je respektovat, dodržovat přiměřeně upozornit druhé na jejich nedodržování.**

- Pravidelně zařazujeme hry s jednoduchými a postupně složitějšími pravidly.
- Vedeme děti k respektování domluvy, střídání rolí a přijímání výsledku hry.
- Společně řešíme situace, kdy někdo pravidlo poruší, a hledáme spravedlivé řešení.

DDS-SLK4: Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

- **Dítě prostřednictvím rozhovorů, příběhů, her a modelových situací rozpoznává možná rizika při kontaktu s neznámými lidmi a učí se chovat obezřetně, odmítnout nevhodnou nabídku a vyhledat pomoc důvěryhodného dospělého.**

- Vytváříme modelové situace a dramatizace zaměřené na bezpečné a rizikové chování vůči neznámým osobám.
- Rozlišujeme situace, kdy dítě vyhledá pomoc známého dospělého.
- Pravidelně připomínáme zásady bezpečného chování při vycházkách, výletech a v okolí mateřské školy.

Oblast 4 **DÍTĚ A SVĚT** (DAS)

DAS-PSP1: Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci

- **Dítě prostřednictvím vycházek, pozorování, praktických činností a her poznává své blízké okolí, orientuje se v prostředí mateřské školy, obce i domova a seznamuje se s významnými místy a cestavmi.**

- Dětem umožňujeme prohlídky a poznávání prostor mateřské školy, jejich účelu a osob, které v nich pracují.
- Chodíme na vycházky do okolí, poznáváme významná místa v obci a učíme děti orientaci podle známých bodů.
- Pracujeme s fotografiemi, obrázky, jednoduchým plánkem nebo mapou okolí mateřské školy.

DAS-BCH1: Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích

- **Dítě prostřednictvím nácviku a modelových situací poznává význam bezpečnostních pokynů dospělých a učí se na ně pohotově a správně reagovat v situacích ohrožení.**

- S dětmi nacvičujeme reakce na pokyny jako „stůj“, „počkej“, „pojď ke mně“, „nebezpečí“ nebo „drž se u skupiny“.
- Probíhá praktický nácvik bezpečného pohybu při vycházkách, na komunikaci, hřišti a při přesunech.
- Vytváříme dětem modelové situace a opakování zásad bezpečného chování přiměřeně věku dětí.

DAS-BCH2: Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout

- **Dítě prostřednictvím her, rozhovorů, modelových a praktických situací poznává možná nebezpečí v běžném životě a učí se rozpoznat riziko, bezpečně se zachovat a vědět, jak se mu vyhnout.**

- Děti se učí rozlišovat bezpečné a nebezpečné situace pomocí obrázků, příběhů, dramatizace a praktických ukázek.
- Seznamují se s riziky doma, ve školce, na hřišti, při dopravě a při kontaktu s neznámými osobami.
- Vedeme děti k tomu, aby dokázaly říct, co je nebezpečné a na koho se v případě potřeby obrátit.

6.1.2 INTEGROVANÝ BLOK

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- Seznámit děti s různými profesemi a jejich významem pro společnost
- Rozvíjet přirozenou dětskou zvídavost, tvořivost a radost z objevování
- Podporovat fantazii, sebevyjádření a kreativitu prostřednictvím hudby, tance, divadla
  a výtvarných činností
- Vést děti k aktivnímu poznávání světa kolem sebe prostřednictvím experimentů, pokusů a jednoduchého bádání
- Rozvíjet logické myšlení, schopnost pozorovat, porovnávat, klást otázky a hledat souvislosti
- Podporovat zájem o techniku, konstrukční činnosti a objevování principů fungování věcí
- Rozvíjet schopnost spolupracovat, komunikovat, sdílet nápady a společně hledat řešení
- Posilovat samostatnost, vytrvalost a odvahu zkoušet nové činnosti a učit se z vlastních zkušeností
- Vést děti k respektu k práci druhých, schopnosti ocenit a uvědomění si rozmanitosti lidských schopností
- Vytvářet pozitivní vztah k učení prostřednictvím prožitku, hry, experimentování
  a vlastní tvořivé činnosti
- Podporovat rozvoj všech vzdělávacích oblastí předškolního vzdělávání v přirozených souvislostech a praktických situacích
- Vést děti k objevování vlastních zájmů, schopností a silných stránek a posilovat jejich zdravé sebevědomí

Očekávané výsledky učení

Oblast 1 **DÍTĚ A JEHO TĚLO** (DTJ)

DJT-PHJ3: Koordinuje pohyby těla, ruky a oka

- **Dítě rozvíjí koordinaci pohybů prostřednictvím tvořivých, pohybových, hudebních, pracovních a badatelských činností.**

- Každý den mají děti možnost manipulovat s různorodým výtvarným materiálem – malování, stříhání, lepení, modelování).
- Konstruují ze stavebnic a technických materiálů, využívají hudební nástroje ke hře (především Orffovy) a manipulují s drobnými předměty jako např. navlékání korálků.
- Venku i uvnitř MŠ hrají míčové hry, provádějí pohybové a taneční aktivity i jednoduché pokusy a experimenty, při kterých využívají pipety, lžičky, odměrky, pinzety a jiné pomůcky.

DJT-PHJ6: Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou

- **Dítě rozvíjí pohybové hudební schopnosti a zpěv prostřednictvím hudebně-pohybových, tanečních a dramatických činností.**

- S dětmi denně zpíváme dětské písničky a také provádíme pohybové básničky i písničky.
- Rytmus cvičíme při hře na tělo, kdy používáme především ruce a nohy na provedení jednoduchých rytmických cviků, při kterých zpíváme písničky nebo posloucháme hudbu. Tyto činnosti s dětmi děláme nejen uvnitř MŠ, ale i na zahradě MŠ, pokud je příznivé počasí.
- Děti také nacvičují na besídky hudební, pohybová i dramatická vystoupení.

DJT-FZD2: Překonává fyzické překážky

- **Dítě rozvíjí schopnost překonávat fyzické překážky prostřednictvím přírodních i uměle vytvořených překážek.**

- Venku děti zdolávají přírodní překážky na procházce, kdy přeskakují pařezy, chodí po obrubníku, přelézají, prolézají i podlézají různé herní prvky na zahradě.
- Plní pohybové úkoly na hřišti i v lese, hrají štafetové hry, běh, hry s míčem.
- Ve třídě využíváme pohybové opičí dráhy z laviček, kuželů, obručí, tunelů i molitanových kostek.

DJT-OZD3: Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky

- **Dítě si osvojí zásady bezpečného chování a správného používání ochranných pomůcek při pohybových, pracovních, výtvarných a badatelských činnostech.**

- Při výtvarných činnostech a pokusech používáme zástěry, rukavice, ochranné brýle apod.
- Učíme děti správné manipulaci s nůžkami, lepidlem i jiným náčiním.
- Po dokončení činností děti bezpečně uklízí pracovní místa.
- Při vycházkách používáme reflexní vesty a učíme děti správnému chování na hřišti i pobytu v přírodě.
- Každý den dětem připomínáme pravidla bezpečného chování (používání sportovního náčiní a herních prvků uvnitř i venku).
- Nacvičujeme modelové situace, využíváme také dětské pohádky a příběhy týkající se bezpečnosti.

Oblast 2 **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA** (DJP)

DJP-SAE6: Vyrovná se s neúspěchem

- **Dítě se učí přijímat neúspěch jako přirozenou součást učení prostřednictvím tvořivých, badatelských, pohybových i společných činností.**

- Učíme děti hledat jiná řešení a také možnost opravovat různé činnosti či úkoly.
- Snažíme se děti vést k dodržování pravidel, spolupráci v týmu místo soutěžení a k přijímání prohry, protože není vždy důležité zvítězit.
- Vedeme je k dokončení i náročnějších úkolů a schopnosti umět požádat o pomoc.
- Chodíme na badatelské vycházky, při nichž děti plní úkoly, hledají různá řešení, ověřují své nápady.
- Vedeme rozhovory s dětmi o pocitech při neúspěchu, hledání možností, co příště udělat jinak. Důležité je, aby se děti postupně naučily přijímat neúspěch, zklamání a nevzdávaly se.

DJP-MOP3: Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají

- **Dítě rozvíjí schopnost pozorovat, porovnávat, třídit a rozpoznávat charakteristické znaky předmětů a jevů prostřednictvím badatelských, manipulačních a smyslových činností.**

- Děti se učí třídit předměty podle barvy, tvaru, velikosti, materiálu, funkce nebo účelu.
- Také porovnávají vlastnosti různých materiálů (kov, sklo, plast, papír, textil).
- Hledají předměty, které do skupiny nepatří, skládají obrázkové řady, určují společné znaky.
- Děláme experimenty se smyslovým poznáváním (např. co plave, co se potopí atd.), pozorujeme změny při pokusech (tání, rozpouštění, míchání barev).
- Zařazujeme i poznávání hudebních nástrojů nebo zvířat podle zvuku.
- Pozorujeme počasí, na základě ročních období hledáme změny v přírodě.
- Děti hledají přírodniny podle zadaných vlastností (např. něco kulatého, pichlavého, šišatého, hladkého....), pozorují květiny, stromy, listy a hledají i rozdíly mezi dopravními prostředky, budovami, zvířátky.

DJP-MOP7: Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech

- **Dítě rozvíjí schopnost analyzovat, porovnávat, spojovat získané poznatky a hledat řešení prostřednictvím, experimentů, konstrukčních a tvořivých činností.**

- U dětí podporujeme logické myšlení, hledání řešení jednoduchých i složitějších úkolů či hlavolamů, skládání puzzle a obrázků.
- Děti skládají konstrukční stavby podle předlohy i podle fantazie, skládají příběhy podle časové posloupnosti.
- Učíme je sestavovat si pracovní postupy, co uděláme nejdříve a co bude následovat.
- Při jednoduchých experimentech děti odhadují výsledky a následně si je ověřují.
- Dáváme dětem týmové úkoly a hry zaměřené na společné řešení (orientační hry podle plánku nebo jednoduchých piktogramů, badatelské vycházky s plněním úkolů, stavění z přírodnin)

DJP-MOP8: Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů

- **Dítě rozvíjí konstrukční myšlení při sestavování, skládání, navrhování a vytváření objektů z různých materiálů a stavebnic.**

- Děti denně staví z různých druhů stavebnic (lego, dřevěné kostky, molitanové kostky, magnetické stavebnice), navrhují a realizují stavby podle vlastní fantazie jak individuálně, tak i společně.
- Konstruují i z různých druhů materiálů jako např. z kartonů, papírů, ruliček, kelímků, láhví a jiných materiálů,
- Sestavují modely a jednoduché technické výrobky podle fantazie i podle předlohy.
- Venku společně staví domečky z přírodních materiálů (kameny, klacky, šišky, listy), vytváří stavby z hlíny, písku i sněhu. Dostávají týmové úkoly zaměřené na vytvoření staveb z dostupných materiálů.
- Na zahradě budují cestičky a překážkové dráhy a při procházkách pozorují stavby a navrhují jejich realizaci.

DJP-MOP10: Ověří správnost řešení

- **Dítě rozvíjí schopnost ověřovat správnost svého řešení prostřednictvím her, experimentů, konstrukčních a badatelských činností.**

- U dětí podporujeme schopnost porovnávat výsledek se zadáním, hledání chyb a ověřovat správnost řešení např. při vyplňování pracovních listů (hledání chyb v logických úkolech, obrázkových řadách....).

- Děti si kontrolují správné složení puzzle či různých staveb pomocí obrázkových i jiných předloh nebo zadání.
- Ověřují si funkčnost staveb (např. autodráh a vláčkodráh).
- Vyhodnocují různé pokusy či badatelské úkoly.
- Diskutují nad tím, proč s pokus či konstrukce povedly nebo nepovedly.

DJP-PFT1: Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií

- **Dítě vyjadřuje své představy prostřednictvím výtvarných, hudebních, dramatických, pohybových, konstruktivních činností.**

- Děti denně malují, kreslí, modelují, tvoří z různých materiálů, využívají netradiční výtvarné techniky (koláž, frotáž, otiskování....).
- Také dramatizují pohádky, příběhy, hrají pantomimu.
- Často hrají na hudební nástroje, vyjadřují se tancem, kreslí na interaktivní tabuli.
- Venku malují křídami na chodník, tvoří z přírodnin obrazce i stavby, s dopomocí fotografují zajímavosti a své stavby i výtvarné činnosti mohou prezentovat.
- Na zahradě MŠ zařazujeme hudebně-pohybové činnosti.
- Výtvarné i stavební činnosti mají děti možnost kdykoliv prezentovat.

DJP-PFT2: Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie

- **Dítě rozvíjí svoji fantazii a tvořivost využíváním různorodých materiálů, technik a příležitostí při výtvarných, pracovních, dramatických a badatelských činnostech.**

- Děti mají možnost denně tvořit z papíru, textilu, modelovací hmoty a jiných přírodních i recyklovaných materiálů, využívají netradiční techniky (tisk, otisk, frotáž, stříkání....)
- Staví, konstruují podle vlastní fantazie, vytvářejí kulisy, loutky a masky, které následně využijí při dramatizaci.
- Výtvarně ztvárňují hudbu, pocity, příběhy i zážitky.
- Navrhují vlastní vynálezy a vytvářejí originální výrobky.

DJP-PMP1: Roztřídí, vybere, spáruje, zkombinuje objekty na základě jejich vlastností

- **Dítě rozvíjí schopnost pozorovat, porovnávat, třídit, přiřazovat a kombinovat objekty podle jejich vlastností, využití a vzájemných souvislostí při hrách, pokusech a praktických činnostech.**

- U dětí podporujeme logické myšlení prostřednictvím manipulace s předměty (třídění podle barvy, tvaru, velikosti, využitelnosti, účelu....), skládání logických řad, hledání souvislostí.
- Děti také experimentují s materiály, co k sobě patří, co se spojí, co lze použít společně....), kombinují různé materiály při tvoření a konstrukčních činnostech.
- Třídí hudební nástroje podle zvuku nebo způsobu hry.
- Venku třídí přírodniny podle velikosti, tvaru, barvy, povrchu...., přiřazují listy ke správným stromům, přiřazují stopy zvířat, zvuky.
- U dětí podporujeme slovní zdůvodnění, proč použil to, podle čeho třídí, co mají společného atd., rozvíjíme tedy schopnost vyjádřit vlastní postup a uvažování.

DJP-PMP2: Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času

- **Dítě rozvíjí schopnost řadit, uspořádat a organizovat objekty, děje a činnosti podle zadaných kritérií, posloupnosti a časové návaznosti.**

- U dětí podporujeme logické myšlení prostřednictvím řazení předmětů podle velikosti, délky, tvaru, výšky a hmotnosti.
- Děti také skládají obrázky podle časové posloupnosti (co bylo nejdříve, co následuje a co je nakonec). Stejně tak skládají pohádky podle obrázkové posloupnosti.
- Určují režim dne a pořadí činností.
- Podle pracovních činností a pomůcek řadí profese a také zkoušíme řadit pohybové a hudební činnosti podle rytmu či pořadí.
- Zařazujeme pohybové hry zaměřené na pořadí – první, poslední, před, za.
- Venku pozorujeme změny v přírodě a řadíme je podle ročních období.
- Také během badatelských vycházek pozorujeme-sbíráme-třídíme např. přírodniny.

DMP-PMP4: Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů

- **Dítě rozvíjí schopnost porovnávat množství, manipulovat s předměty a jednoduše zaznamenávat výsledky pomocí čárek, symbolů nebo obrázků.**

- Děti porovnávají např. kostky, korálky i jiné předměty – určují, kde je více, méně, stejně.
- Také třídí předměty do skupin a zaznamenávají počet čárkami na papír nebo interaktivní tabuli.
- Děláme jednoduché pokusy s počítáním výsledků (např. kolik předmětů plave a kolik se potopí).
- Porovnáváme množství použitých dílků stavebnic na stavby a rovněž zaznamenáváme na papír nebo interaktivní tabuli, na které i vytváříme tabulky, do které učíme děti zaznamenávat výsledky různých skupinových soutěží.

- Na badatelské vycházky si bereme papíry a tužky a zaznamenáváme, kolik jsme čeho viděli.
- Pomocí symbolů také zaznamenáváme počasí, které sledujeme – svítí sluníčko, jsou mráčky, prší, sněží, a rovněž i počty nasbíraných přírodnin.

DJP-PMP5: Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary

- **Dítě rozvíjí schopnost rozpoznávat, pojmenovávat a porovnávat geometrické tvary a tělesa při hrách, konstrukčních, výtvarných a badatelských činnostech.**

- U dětí podporujeme prostorovou představivost prostřednictvím stavění z kostek a stavebnic a porovnáváním jejich vlastností.
- Učíme děti vnímat a rozpoznávat tvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhlelník, krychle, kvádr) všude kolem sebe.
- Také skládají obrazce z geometrických tvarů (tangram).
- Pracují s tvary na interaktivní tabuli.
- Venku děti hledají tvary na budovách, dopravních značkách, kamenech, listech. Kreslí obrazce klacky do hlíny nebo křídami na chodník.
- Plní úkoly, kdy musí ve třídě nebo na vycházce hledat obrazce např. ve tvaru koule, krychle…
- Hrajeme pohybové hry zaměřené na orientaci v prostoru – uvnitř, nahoře, dole, před, za.

DJP-PMP6: Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy

- **Dítě rozvíjí prostorovou orientaci prostřednictvím pohybových, konstrukčních, výtvarných, dramatických a badatelských činností.**

- Děti staví kostky či jiné předměty podle slovních pokynů – nad, pod, vedle, mezi, před, za.
- Skládají puzzle a obrázky podle předloh.
- Malují obrázky zaměřené na orientaci na ploše papíru podle pokynů – vlevo nahoře bude sluníčko, vpravo dole strom, uprostřed papíru domeček….
- Učíme děti pracovat s jednoduchými plánky nebo obrázkovými mapami, které využíváme venku i uvnitř např. jako obrázkový chodník.
- Děti denně cvičí a pohybují se podle pokynů zaměřených na pravolevou orientaci.
- Při venkovních činnostech děti rovněž procvičují orientaci při slovních pokynech – polož šišku vedle stromu, najdi kámen za stromem…
- Děti kreslí trasy i bludiště křídami na chodník.
- Hledají cesty podle jednoduchých plánků i staví překážkové dráhy se změnou směru.

Oblast 3 **DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST** (DDS)

DDS-ASO1: Poradí si v nové situaci

- **Dítě rozvíjí schopnost přizpůsobit se nové situaci, samostatně hledat řešení a využívat získané zkušenosti při hrách, tvořivých, badatelských i praktických činnostech.**

- Podporujeme u dětí samostatnost a flexibilitu při řešení nových úkolů a situací.
- Děti například navrhují a hledají nové způsoby známých her a mění pravidla.
- Improvizují při vytváření modelových situací na určitá témata.
- Zkouší experimenty, u kterých neví, co je výsledkem.
- Každý den staví a konstruují z různých pomůcek a materiálů a hledají vlastní řešení.
- Také při výtvarných činnostech často improvizují a nemají předem daný jasný postup.
- Děti společně hledají různé možnosti a řešení při činnostech, hrají spontánní hry reagující na aktuální situace a objevují nové hry v novém prostředí.
- S dětmi rozvíjíme debaty, jak by mohly něco udělat jinak, co by se stalo, kdyby použily např. jiný materiál atd.

DDS-ASO3: Přijímá různé sociální role

- **Dítě rozvíjí schopnost přijímat, ztvárňovat různé sociální role prostřednictvím námětových, dramatických, pohybových a kooperativních her.**

- Děti hrají námětové hry na profese (lékař, kuchař, policista, hasič, zpěvák, prodavač atd.)
- Hrají divadlo, při kterém využívají kostýmy, maňásky a loutky.
- Při dramatizaci pohádek střídají role podle domluvy.
- Nacvičují společná taneční a hudební vystoupení, kdy si rovněž rozdělí role podle zájmu.
- Venku si hrají na zahradníky, stavitele, objevitele a průzkumníky.
- Společně staví z přírodních materiálů a určí si, kdo bude mít jakou funkci.
- Při badatelských výpravách mají děti různé funkce – pozorovatel, zapisovatel, sběratel, fotograf.
- Děti vedeme ke spolupráci, empatii, schopnosti respektovat druhé, komunikačním dovednostem a také odpovědnosti za svoje rozhodnutí a svůj výběr role.

DDS-ZKV1: Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností

- **Dítě rozvíjí své hudební schopnosti a tvořivost prostřednictvím zpěvu, hry na hudební nástroje, hudebně-pohybových činností a rytmických her.**

- S dětmi denně zpíváme písničky s klavírním doprovodem nebo doprovodem na Orffovy hudební nástroje.
- Rytmizujeme říkadla, básně a slova.
- Děti hrají hudebně-pohybové hry a taneční improvizace.
- Za pomoci hry na hudební nástroj i pohybu vyjadřují svoji náladu.
- Hrajeme hru na tělo jako doprovod písní, kdy děti tleskají, dupou, pleskají ....
- Děti vytváří jednoduché rytmické doprovody, rozlišují hlasitost i tempo.
- Při pobytu venku zpívají na procházkách, naslouchají zvukům přírody a tyto zvuky napodobují.
- Na zahradě MŠ tancují při hudbě puštěné z reproduktoru a při zpěvu se doprovází za pomoci kamínků i klacků.
- Vyrábějí si jednoduché hudební nástroje z běžně dostupných materiálů a zkoumají, jak vzniká zvuk.

DDS-ZKV2: Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech

- **Dítě rozvíjí schopnost vyjadřovat své myšlenky, pocity a představy prostřednictvím dramatizace, námětových her a přirozeného přijímání různých rolí.**

- Děti kromě dramatizace pohádek, námětových her na profese a různé situace také improvizací vyjadřují emoce za pomocí mimiky, gest a pohybu.
- Pohybově ztvárňují postavy, zvířata a povolání.
- U dětí velmi podporujeme jejich fantazii, spolupráci a schopnost improvizovat.

DDS-ZKV3: Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami

DDS-ZKV4: Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin

- **Dítě rozvíjí schopnost vyjadřovat své představy, prožitky a zkušenosti prostřednictvím různých výtvarných prostředků, materiálů a technik. Rozvíjí svoji zručnost a fantazii při práci s různorodým materiálem a přírodninami.**

- Děti každý den kreslí, malují a modelují podle vlastní fantazie.
- Podporujeme u nich experimentování s různými výtvarnými materiály (vodové barvy, tempery, akrylové barvy, olejové barvy, voskovky, pastel, křídy, uhel, klovatina).
- Využívají netradiční techniky – koláž, frotáž, tisk, otisk, rozpíjení a míchání barev.
- Výtvarně ztvárňují pohádky, pocity, hudbu.
- Vytvářejí si masky, kulisy a rekvizity.
- Pracují s přírodními a recyklovanými materiály.
- Vyrábí jednoduché přírodní dekorace.
- Venku tvoří z přírodnin, vyrábí obrazy z listů, kamenů, šišek apod., kreslí na chodník.
- Děti podporujeme otázkami, co chtělo svým obrázkem vyjádřit, proč si vybralo právě tyto materiály a barvy, jak zachytit nápad i jinak.

Oblast 4 **DÍTĚ A SVĚT** (DAS)

DAS-PSP5: Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi

- **Dítě rozvíjí schopnost rozlišovat přírodní a technické objekty, poznávat jejich význam a chápat využití v životě člověka prostřednictvím pozorování, pokusů a praktických činností.**

- U dětí podporujeme poznávání přírodních jevů, zkoumání vlastností přírodních i umělých materiálů a technických prvků v okolí (stromy, zvířata, budovy, stroje, dopravní prostředky).
- Vedeme s dětmi rozhovory o tom, co vytvořila příroda a co člověk, co je pro život na Zemi důležité a nezbytné.
- Provádíme pokusy s vodou, vzduchem, světlem a vysvětlujeme si jejich význam.
- Děti pracují s encyklopediemi a obrázky, využíváme digitální zdroje při poznávání světa.
- Věnujeme se péči o životní prostředí v okolí i na školní zahradě.
- Podle možností navštěvujeme a seznamujeme se s různými profesemi.
- Názorně si ukazujeme technické vynálezy, které člověku pomáhají a jak je využíváme v běžném životě.
- S dětmi vedeme otázky, co nám dává příroda (voda, vzduch, rostliny, zvířata, materiály…), co vytvořil člověk a proč, uvažujeme, jak můžeme techniku využít při ochraně životního prostředí.

DAS-BCH3: Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání

- **Dítě si osvojuje pravidla bezpečného chování v silničním provozu, při pohybu v okolí komunikací a při používání dopravních prostředků prostřednictvím her, praktických činností a situačního učení.**

- Děti seznamujeme s významem základních dopravních značek a semaforu.
- Hrají si na dopravu, kdy si rozdělí role (chodci, cyklisté, řidiči, policisté).
- Ze stavebnic staví silnice, města a dopravní prostředky.
- Třídí dopravní prostředky podle místa pohybu (silnice, voda, vzduch, koleje).
- Hledají správné řešení dopravních situací na obrázcích i při simulacích.
- Venku trénujeme bezpečné přecházení komunikace při vycházkách, pozorujeme dopravní značky.
- Nacvičujeme správný pohyb chodce na chodníku, přechodu, u krajnice, jízdu na koloběžkách či odrážedlech.
- Děti poznávají práci lidí v dopravě (řidič, policista, záchranář).
- Zaměřujeme se i na používání ochranných pomůcek při jízdě (helma, reflexní prvky).

6.1.3 INTEGROVANÝ BLOK

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- Rozvíjet přirozenou zvídavost dětí při poznávání planety Země, vesmíru, různých zemí, kultur, tradic a způsobů života lidí na celém světě.
- Podporovat vytváření pozitivního vztahu k vlastní zemi a zároveň vést děti k respektu, toleranci a otevřenosti vůči odlišným kulturám, jazykům a zvykům.
- Seznamovat děti s rozmanitostí světa prostřednictvím prožitkového učení, her, experimentování, cestování v představách, práce s mapami, knihami, hudbou a výtvarnými činnostmi.
- Rozvíjet schopnost orientovat se v základních poznatcích o planetě Zemi, vesmíru, kontinentech, přírodním i kulturním bohatství a uvědomovat si vzájemnou propojenost lidí a přírody.
- Podporovat komunikační dovednosti, spolupráci a sdílení zkušeností při objevování života lidí v různých částech světa.
- Vést děti k ochraně planety Země, odpovědnému vztahu k životnímu prostředí a uvědomění si, že Země je společným domovem všech lidí.
- Rozvíjet fantazii, tvořivost a schopnost vyjadřovat své poznatky a zážitky prostřednictvím hudebních, pohybových, dramatických, výtvarných a konstruktivních činností.
- Podporovat rozvoj předčtenářské, předmatematické, přírodovědné a digitální gramotnosti při poznávání světa kolem nás.

Očekávané výsledky učení:

Oblast 1:	**DÍTĚ A JEHO TĚLO (DTJ)**

DJT-PHJ1: Zvládá základní pohybové dovednosti.

DJT-PHJ2: Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.

- **Dítě rozvíjí základní pohybové dovednosti, obratnost a jistotu v pohybu prostřednictvím přirozeného pohybu, pohybových her, cvičení a tematických aktivit inspirovaných cestováním, přírodou i poznáváním světa, při kterých překonává překážky a přizpůsobuje pohyb podmínkám okolí.**

- Děti hrají pohybové hry na cestování různými dopravními prostředky (letadlo, auto, vlak, loď).
- Napodobují pohyby zvířat z jednotlivých kontinentů.
- S dětmi chystáme různé pohybové překážkové dráhy např. Cesta kolem světa, chůze ve stavu beztíže, přeskakování řeky, šplhání na horu…).
- Hrajeme hudebně-pohybové hry inspirované hudbou různých kultur.
- Děti dělají pohyby podporující koordinaci, rovnováhu, trénují skoky (snožmo, roznožmo), plazení, lezení, podlézání, přelézání překážek.
- Chodí po vyznačených trasách, lavičkách, balančních prvcích.
- S dětmi hrajeme taneční hry s hudbou různých zemí.
- Venku chodíme na turistické vycházky, při kterých děti plní různé tematické úkoly, překonávají přírodní překážky.
- Děti běhají v terénu a překonávají přírodní překážky.
- Hrajeme míčové hry a štafety spojené s cestováním.

DJT-PHJ4: Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

- **Dítě rozvíjí jemnou motoriku a obratnost mluvidel prostřednictvím manipulačních, výtvarných, grafomotorických, hudebních a jazykových činností inspirovaných poznáváním světa.**

- Děti kreslí, malují a vyplňují grafomotorická cvičení (např. na téma mapy, vlajky, planety, dopravní prostředky).
- Stříhají, lepí, skládají a modelují motivy týkající se různých zemí a vesmíru.
- Navlékají korálky, skládají mozaiky a pracují se stavebnicemi (např. staví vesmírnou stanici, raketu, vlajky různých zemí…).
- Manipulují s drobnými přírodninami a didaktickými pomůckami.
- Trénují dechová a artikulační cvičení, logopedické říkanky, jazykolamy a rytmizace.
- Napodobují pozdravy a jednoduchá slova v různých jazycích.

- Zpívají písně a hrají rytmické hry.
- Venku kreslí do písku nebo křídou na chodník.
- Sbírají a třídí přírodniny podle velikosti a tvaru.
- Tvoří z přírodních materiálů, manipulují s kamínky, šiškami a kamínky.
- Foukají do bublifuků, větrníků i peříček.
- Hrají pohybové hry spojené s dechovými a hlasovými cvičeními i správnou výslovností.

DJT-PHJ5: Zvládá základy grafomotoriky.

- **Dítě rozvíjí grafomotorické dovednosti prostřednictvím kresebných, výtvarných a manipulačních činností, které podporují správný úchop psacího náčiní, koordinaci ruky a oka a plynulost pohybů.**

- Děti provádí grafomotorická cvičení na velkých i malých plochách (čáry, vlnovky, oblouky, kruhy...).
- Kreslí cesty, mapy, silnice, obtahují a dokreslují obrázky s tématikou cestování (planety, rakety, dopravní prostředky, vlajky).
- Vybarvují omalovánky s motivy různých zemí a kultur.
- Pracují s pracovními listy zaměřenými na grafomotoriku.
- Kreslí podle předlohy a jednoduchých symbolů.
- Uvolňují za pomocí cviků prsty a ruce před kreslením.
- Venku kreslí klackem do písku nebo hlíny, křídou na chodník.
- Vytváří obrazce z přírodnin.
- Obkreslují přírodní předměty (kameny, šišky, listy).
- Hrají pohybové hry s kreslením jednoduchých značek a symbolů.
- Dbáme na správné sezení, uvolněné držení těla i správný úchop psacího náčiní.

DJT-PHJ8: Vyhledává příležitosti k pohybu.

- **Dítě rozvíjí pozitivní vztah k pohybu tím, že se spontánně i cíleně zapojuje do pohybových aktivit a využívá příležitosti k aktivnímu pohybu při hrách i každodenních činnostech.**

- Děti hrají spontánní pohybové hry např. s tematikou cestování.
- Mezi řízené činnosti zařazujeme pohybové chvilky.
- Hrajeme taneční hry inspirované hudbou z různých zemí, pohybové hry napodobující dopravní prostředky.
- Cvičíme s hudbou z různých kultur.
- Hrajeme si na profese (kosmonauty, archeology...).
- Provádíme pohybové dramatizace (výprava do džungle, na poušť, do vesmíru).
- Chodíme na turistické a poznávací vycházky.
- Na školní zahradě hrajeme různé pohybové hry a využíváme i herní prvky zahrady.
- Překonáváme přírodní překážky, stavíme pohybové dráhy.

Oblast 2: **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (DJP)**

DJP-MOP2: Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.

- **Dítě rozvíjí schopnost porovnávat, třídit a hledat souvislosti mezi lidmi, přírodou, kulturami a jevy okolního světa prostřednictvím pozorování, objevování, her a praktických činností.**

- Děti porovnávají vlajky, mapy, tradiční oblečení a typické stavby či památky různých zemí.
- Hledají podobnosti a rozdíly mezi kontinenty, krajinou, podnebím.
- Třídí dopravní prostředky podle prostředí, ve kterém se pohybují (země, voda, vzduch, vesmír).
- Porovnávají způsob života lidí v různých částech světa.
- Vyhledávají společné znaky planet, hvězd a dalších vesmírných těles.
- Děti pracují s globusem, mapami, fotografiemi, knihami a encyklopediemi.
- Třídí obrázky podle zadaných kritérií (kultura, příroda, doprava, světadíl).
- Venku pozorují počasí a porovnávají jeho změny.
- Hledají podobnosti a rozdíly mezi přírodními objekty (stromy, listy, kameny).
- Hrají orientační hry s mapou a jednoduchými symboly.
- Chodíme na tematické vycházky zaměřené na hledání souvislostí mezi člověkem a přírodou.
- Vedeme děti k tomu, aby hledaly, co mají lidé, příroda a různé kultury společné (v čem jsou si děti na celém světě podobné, co k životu lidé potřebují, ať žijí kdekoliv....).

DJP-MOP4: Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.

- **Dítě rozvíjí logické myšlení a schopnost rozlišovat reálné a nereálné situace prostřednictvím pozorování, experimentování, rozhovorů, příběhů a her zaměřených na poznávání světa.**

- Děti třídí obrázky na situace, které mohou a které nemohou nastat (dopravní situace, přírodní jevy...).
- Vedeme s dětmi rozhovory nad ilustracemi a příběhy, ptáme se, co je a co není možné.
- Na obrázcích hledáme nesmysly a chyby.
- Pracujeme s knihami a encyklopediemi, ověřujeme si správnost informací.
- Porovnáváme pohádkové a skutečné situace.
- Provádíme jednoduché pokusy a experimenty zaměřené na ověřování dětských předpokladů.
- Skládáme příběhy, ve kterých děti rozhodují, co je reálné a co je pouze fantazie.

- Venku pozorujeme přírodní jevy a vedeme rozhovory o tom, co je běžné a co ne.
- Na badatelských vycházkách vedeme otázky typu: Může tady žít tučňák? Rostla by tady palma?
- Hrajeme hry zaměřené na pravdu a fantazii, kdy dáváme dětem otázky inspirované přírodou a cestováním a ony rozhodují, co je pravda a co ne.
- Rozebíráme s dětmi otázky jako: Může být na poušti ledovec? Může člověk ve vesmíru dýchat bez skafandru? Mohou děti na celém světě mluvit stejným jazykem?

DJP-MOP6: Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.

- **Dítě rozvíjí schopnost porozumět zadání, zapamatovat si jednu i více podmínek a řídit se jimi při hrách, praktických činnostech a řešení úkolů.**

- Děti plní úkoly podle jednoho i více pokynů (např. Najdi vlajku ČR a polož ji vedle mapy Evropy).
- Třídí obrázky podle dvou znaků (např. kontinent a dopravní prostředek, země a typ obydlí).
- Skládají puzzle nebo stavby podle předlohy a zadaných pravidel.
- Orientují se na jednoduché mapě podle instrukcí.
- Hrají deskové a didaktické hry s více pravidly.
- Pracují s pracovními listy podle slovního zadání.
- Řeší badatelské úkoly s několika kroky.
- Venku děti hrají pohybové hry s více pokyny (doběhni ke stromu, obejmi jej a obejdi lavičku).
- Hledají stanoviště podle několika indicií.
- Hrají týmové hry, při kterých společně plánují postup.
- Hledají tematické stezky s plněním úkolů v daném pořadí.
- Začínáme s jednoduchými jednopodmínkovými úkoly a postupně přidáváme další (např. Najdi Austrálii, najdi Austrálii a polož na ni klokana, najdi Austrálii, polož na ni klokana a řekni, jakým dopravním prostředkem bychom se tam mohli dostat.

DJP-JAR1: Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.

- **Dítě rozvíjí správnou výslovnost, dechovou oporu, tempo a intonaci řeči prostřednictvím říkadel, písní, jazykových her, dramatizace a komunikačních činností inspirovaných poznáváním světa.**

- Děti provádí dechová cvičení (foukání do peříček, bublifuku, větrníků, papírových lodiček).
- Provádíme artikulační a logopedická cvičení zaměřená na správnou výslovnost hlásek.
- Děti recitují básně a říkadla např. s cestovatelskou tematikou.

- Zpívají písně z různých zemí a kultur.
- Opakují jednoduché pozdravy a slova v cizích jazycích.
- Dramatizují pohádky a příběhy z různých částí světa.
- Rytmizují slova, vytleskávají slabiky a pracují s hlasem (tiše-hlasitě, rychle-pomalu).
- Venku provádíme dechová cvičení při pozorování větru.
- Děti napodobují zvuky přírody, dopravních prostředků nebo zvířat z různých kontinentů.
- Děti vypráví zážitky z tematických vycházek.
- Venku si společně zpíváme a hrajeme rytmické hry.
- Děti si rozšiřují slovní zásobu o názvy kontinentů, států a přírodních zajímavostí.

DJP-JAR3: Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.

- **Dítě rozvíjí slovní zásobu a gramaticky správně vyjadřuje prostřednictvím rozhovorů, vyprávění, jazykových her, dramatizace a činností zaměřených na poznávání světa.**

- S dětmi vedeme rozhovory nad obrázky, mapami, globusem a fotografiemi z různých zemí.
- Děti popisují obrázky, předměty a také své zážitky z cestování.
- Dramatizujeme situace (např. na výletě, v autobusu, na letišti...).
- Hrajeme jazykové hry zaměřené na tvoření vět a správné používání slovních tvarů.
- Společně si prohlížíme knihy a encyklopedie a povídáme si o jejich obsahu.
- Děti odpovídají na otázky a formulují vlastní otázky.
- Společně sdílíme zážitky z pozorování přírody a procházek.

DJP-JAR4: Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.

- **Dítě rozvíjí paměť, pozornost a jazykové dovednosti tím, že si zapamatovává a reprodukuje krátké texty, říkadla, básně, písně a příběhy inspirované poznáváním světa.**

- Děti se učí krátké básničky, říkadla a písničky s tematikou cestování, kontinentů nebo vesmíru.
- Poslouchají a následně převypráví či dramatizují krátké pohádky či příběhy z různých zemí.
- Opakují jednoduché pozdravy a slova v cizích jazycích.
- Rytmizují texty, vytleskávají slabiky a doprovázejí říkadla pohybem.

DJP-JAR6: Rozpozná rým, rytmizuje.

- **Dítě rozvíjí sluchové vnímání, cit pro rytmus a jazykové dovednosti prostřednictvím říkadel, básní, písní, rytmických her a hudebně-pohybových činností inspirovaných různými kulturami světa.**

- Děti recitují říkadla a básničky s důrazem na rým.
- Vyhledávají slova, která se rýmují.
- Doplňují chybějící rým v krátkých verších nebo hádankách.
- Rytmizují slova, názvy států, kontinentů, dopravních prostředků prostřednictvím tleskání, dupání či hrou na rytmické nástroje.
- Hrajeme hudebně pohybové hry s rytmickým doprovodem.
- Vytleskávají slabiky ve slovech a určují jejich počet.
- Venku napodobujeme rytmy přírody (déšť, vítr, kroky, zpěv ptáků).
- Rytmické činnosti přirozeně zařazujeme během každého dne, propojujeme řeč, hudbu a pohyb, aby děti rytmus nejen slyšely, ale i prožívaly celým tělem.

DJP-JAR10: Rozliší český jazyk od jiných jazyků.

- **Dítě poznává rozmanitost jazyků a uvědomuje si, že lidé v různých zemích mluví odlišnými jazyky, přičemž rozpoznává český jazyk jako svůj mateřský jazyk.**

- Dětem nabízíme poslech krátkých ukázek jazyků různých zemí.
- Seznamujeme je s jednoduchými pozdravy (Hello, Bonjour, Guten Tag, Hola, Ciao) a běžnými slovy z různých zemí.
- Děti se učí přiřazovat jazyky k jednotlivým státům.
- Čteme dětem pohádky různých kultur.
- Vedeme s dětmi rozhovory o tom, jak se lidé jinde ve světě dorozumívají.
- Dramatizujeme hry na cestovatele, při kterých děti jednoduché pozdravy využívají.
- Děti plní úkoly na stanovištích označených vlajkami států.
- Hledají vlajky a přiřazují je ke státům.
- Zpíváme české lidové písně a posloucháme i národní písně z jiných zemí.

Oblast3: **DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST (DDS)**

DDS-ZEH5: Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

- **Dítě rozvíjí schopnost spolupracovat, naslouchat druhým, přijímat kompromisy a řešit běžné konfliktní situace domluvou při společných hrách a činnostech.**

- S dětmi společně plánujeme cestu kolem světa, povídáme si o tom, co vše na takovou cestu potřebujeme, děti si rozdělí, co kdo nachystá a poté cestu kolem světa dramatizují.
- Často zařazujeme kooperativní hry, při kterých děti hledají společná řešení a rozvíjí schopnost se domluvit.
- Vedeme rozhovory nad příběhy zaměřenými na přátelství, spolupráci a respekt.
- Řešíme modelové situace, co dělat, když chce více dětí stejnou věc.
- Děti společně pracují na tvorbě plakátu, mapy či koláže.
- Hrajeme pohybové týmové hry a štafety vyžadující spolupráci.
- Děti společně plní úkoly na tematických stezkách.
- Ve skupinkách staví z kostek i venku z přírodních materiálů.
- Společně pečují o prostředí školní zahrady.
- Řeší drobné situace při hrách s podporou vzájemné domluvy.

DDS-SLK1: Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.

- **Dítě poznává místo svého bydliště a Českou republiku jako zemi, ve které žije, a orientuje se v základních souvislostech mezi domovem, obcí, státem a světem.**

- S dětmi vedeme rozhovory o místě, kde bydlí a také o České republice.
- Pracujeme s mapou České republiky, globusem a jednoduchými mapami světa.
- Poznáváme státní symboly (vlajka, hymna, znak).
- Prohlížíme si fotografie známých míst naší země a také si je ukazujeme na interaktivní tabuli.
- Skládáme puzzle mapy ČR, vyplňujeme pracovní listy a hrajeme hry zaměřené na poznávání indicií týkajících se naší země.
- Na vycházkách po okolí poznáváme významná místa v naší obci.
- Děti hrají orientační hry s jednoduchými plánky.
- Hledají státní symboly na budovách.

DDS-SLK2: Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.

- **Dítě poznává a aktivně se zapojuje do tradičních zvyků a kulturních událostí svého regionu a vytváří si pozitivní vztah k místu, kde žije, i k jeho tradicím.**

- Děti se seznamují s lidovými tradicemi, zvyky a slavnostmi regionu.
- Zpívají lidové písně a doprovázejí je na Orffovy nástroje.
- Učí se lidová říkadla, básně, pořekadla a tanečky.
- Vyrábějí tradiční dekorace a předměty (Velikonoce, Vánoce).
- Dramatizují lidové zvyky a tradice.
- S dětmi vedeme rozhovory o tom, jaké tradice dodržují doma.
- Děti se účastní tradičních akcí pořádaných mateřskou školou nebo obcí.
- Společně navštěvujeme muzea, kulturní památky a jiné.
- Společně slavíme tradiční svátky.

DDS-SLK3: Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

- **Dítě poznává rozmanitost lidí, jejich kultur, jazyků a způsobů života a učí se přistupovat k odlišnostem s respektem, otevřeností a přirozeným přijetím.**

- S dětmi vedeme rozhovory o tom, že lidé mohou vypadat různě, mluvit různými jazyky a žít odlišným způsobem.
- Prohlížíme si knihy, fotografie a encyklopedie zachycující život dětí v různých částech světa.
- Děti se seznamují s tradičním oblečením, hudbou, jídlem a zvyky různých kultur.
- Čteme dětem pohádky a příběhy z různých zemí.
- Děti vytváří společné koláže, mapu světa či jiné výstavy týkající se rozmanitosti kultur.
- Hrají kooperativní hry podporující spolupráci a vzájemnou pomoc.
- Pozorují rozmanitost lidí v běžném životě a vedou rozhovory o tom, že je každý člověk jedinečný.
- Hrají pohybové hry a tance inspirované tradicemi různých zemí.
- Děti vedeme k tomu, aby si všímaly nejen rozdílů, ale i toho, co mají lidé společné (rodina, pocity, touhy a přání).

DDS-SLK5: Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

- **Dítě se učí bezpečně komunikovat, rozlišovat, jaké osobní informace může sdílet, a chránit své soukromí i soukromí své rodiny při běžných situacích a hrách.**

- S dětmi vedeme rozhovory o tom, jaké informace o sobě můžeme sdílet a které si necháváme pro sebe.
- Vytváříme modelové situace (co můžeme říct cizímu člověku).
- Čteme příběhy zaměřené na bezpečné chování a děti je následně rozebírají.
- Povídáme si s dětmi o tom, na koho se obrátit, když dítě potřebuje s něčím pomoc.
- Procvičujeme základy slušné komunikace při seznamování a představování.

- Vytváříme modelové situace při vycházkách (žádost o pomoc, setkání s neznámým člověkem).
- Vedeme rozhovory o tom, jak se zachovat, když se dítě ztratí.
- Procvičujeme zapamatování si důležitých kontaktů, jmen a informací přiměřených věku.

Oblast 4: **DÍTĚ A SVĚT (DAS)**

DAS-PSP4: Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

- **Dítě poznává a pojmenovává přírodní jevy a děje na Zemi prostřednictvím pozorování, experimentování, rozhovorů, her a přímých zkušeností při objevování okolního světa.**

- Vedeme s dětmi rozhovory o střídání dne a noci, ročních období a počasí.
- Provádíme jednoduché pokusy s vodou, větrem, světlem nebo stínem.
- Sledujeme fotografie a videa přírodních jevů (déšť, sníh, duha, sopka, zemětřesení, moře...).
- Děti třídí obrázky podle přírodních jevů a prostředí.
- Skládají tematické puzzle a hrají didaktické hry.
- Děti dělají výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na přírodní děje.
- Venku pozorujeme počasí, jeho změny, pohyby mraků, větru, slunce.
- Pozorujeme také vodu v přírodě, přírodniny a typy krajiny.
- Venku provádíme jednoduché pokusy (např. co unese vítr, stíny...).

DAS-ZPO1: Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

DAS-ZPO6: Respektuje různé formy života.

- **Dítě pozoruje změny v přírodě a ve svém okolí, učí se jim přizpůsobovat a rozvíjí ohleduplný vztah ke všem formám života.**

- S dětmi vedeme rozhovory o střídání ročních období a proměnách počasí.
- Pracujeme s globusem, mapami, fotografiemi a encyklopediemi.
- Děti porovnávají přírodu v různých částech Země (les, poušť, prales, hory, polární oblasti).
- Třídí obrázky rostlin a živočichů podle prostředí, ve kterém žijí.
- Čteme příběhy o přírodě a ochraně životního prostředí.
- Děti se rozvíjí při výtvarných a pracovních činnostech zaměřených na přírodu a její proměny.
- Vedeme s dětmi rozhovory o tom, jak můžeme přírodu chránit a jak se k ní chovat ohleduplně.
- Během roku venku pravidelně pozorujeme počasí a změny v přírodě.
- Chodíme na tematické procházky zaměřené na poznávání rostlin, živočichů a jejich prostředí.
- Děti pozorují život na školní zahradě, pečují o školní záhony.
- Hrajeme hry zaměřené na šetrné chování v přírodě a ochranu živých organismů.
- Děti vedeme k přemýšlení, proč se příroda mění a jak se těmto změnám lidé, zvířata i rostliny přizpůsobují.

6.1.4 INTEGROVANÝ BLOK

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- Rozvíjet přirozenou zvídavost dětí při poznávání světa zvířat, rostlin a přírody.
- Seznamovat děti s původem potravin a cestou od jejich vzniku až ke spotřebě.
- Vytvářet pozitivní vztah k přírodě, zvířatům a všem živým organismům.
- Podporovat pochopení souvislostí mezi člověkem, přírodou, zemědělstvím a potravinami.
- Rozvíjet zdravé stravovací návyky a uvědomění si významu pestré a vyvážené stravy.
- Vést děti k ochraně přírody, šetrnému chování a ekologickému myšlení.
- Podporovat badatelské dovednosti prostřednictvím pozorování, experimentování a praktických činností.
- Rozvíjet schopnost pečovat o rostliny a poznávat podmínky jejich růstu.
- Seznamovat děti s domácími, hospodářskými, lesními i exotickými zvířaty a jejich způsobem života.
- Rozvíjet úctu k práci lidí, kteří se podílejí na pěstování plodin, chovu zvířat a výrobě potravin.
- Podporovat samostatnost, odpovědnost a spolupráci při praktických činnostech.
- Rozvíjet přírodovědnou, čtenářskou a předmatematickou gramotnost prostřednictvím her, knih, encyklopedií a objevování.
- Vytvářet pozitivní vztah ke knihám a encyklopediím jako zdrojům poznání.
- Rozvíjet všechny smysly prostřednictvím přímého poznávání přírody, ochutnávek, pěstování a tvořivých činností.
- Podporovat prožitkové učení, které vede děti k pochopení souvislostí mezi přírodou, člověkem a zdravým životním stylem.

Očekávané výsledky učení:

Oblast 1	**DÍTĚ A JEHO TĚLO (DJT)**

DJT-PHJ7: Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

- **Dítě rozvíjí schopnost napodobovat pohyb podle vzoru a provádět jednoduché pohybové úkoly podle slovních pokynů při hrách, cvičení a pohybových aktivitách.**

- U dětí podporujeme koordinaci, pozornost a schopnost reagovat na pokyn prostřednictvím různých pohybových her a cvičení.
- Děti napodobují pohyb zvířat (skáčou jako zajíc, plazí se jako had…)
- Cvičí podle předvedeného vzoru učitele nebo kamaráda.
- Provádí jednoduché pohybové říkanky a tanečky.
- Hrají pohybové hry na povely – stůj, běž, dřepni si, otoč se, couvej.
- Pantomimicky napodobují práce zahradníka – sázení, zalévání, hrabání.
- Venku překonávají přírodní překážky a práci zahradníka zkoušejí na zahradě MŠ – hrabání listí, sázení, zalévání.

DJT-PZI2: Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.

- **Dítě rozvíjí pracovní dovednosti a zručnost při bezpečném používání různých materiálů, nástrojů, náčiní a pomůcek během praktických tvořivých činností.**

- Děti pracují s dětským zahradnickým náčiním při práci na zahradě, sází semena, přesazují rostlinky, okopávají, zalévají, hrabou listí.
- Připravují si jednoduché zdravé pokrmy – ovocný a zeleninový salát nebo špíz, pomazánku, jablečný štrůdl.
- Bezpečně používají kuchyňské náčiní – vařečka, metlička, dětský nůž (pod dohledem), vykrajovátka.
- Učí se si uklízet pracovní místo po skončení činností.
- Sbírají zahradní ovoce, zeleninu a bylinky.
- Tvoří z přírodnin a recyklovaných materiálů, třídí přírodniny i ekologický materiál.

DJT-FZD1: Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

- **Dítě rozvíjí vytrvalost, sílu a odolnost prostřednictvím pravidelných pohybových aktivit, pobytu venku a praktických činností.**

- Děti podporujeme v rozvoji fyzické kondice překážkovými a pohybovými hrami, také cvičením zaměřeným na posilování a koordinaci.
- Děti hrají tematické hry – např. na farmu, přenáší úrodu do košíků, třídí ji.
- Provádíme společné úklidové a pracovní činnosti.
- Chodíme na delší vycházky do přírody, kde děti plní úkoly a výzvy.
- Zařazujeme denně pohyb – běh, skoky, lezení, přeskoky.
- Děti hrají hry na štafetové přenášení plodin nebo přírodnin.
- Provádíme turistické a objevné výpravy.
- U dětí pěstujeme také trpělivost a odpovědnost, kdy např. při sázení rostlin sledují, jak rostou, starají se o ně a nakonec sbírají plody.

DJT-OZD2: Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

- **Dítě poznává a rozlišuje činnosti, potraviny a návyky, které podporují zdraví, a ty, které mohou zdraví škodit, prostřednictvím praktických zkušeností, her a každodenních situací.**

- Děti se učí třídit potraviny na zdravé a méně vhodné.
- Připravují jednoduché pokrmy – saláty, pomazánky a jiné svačinky.
- Připravujeme s dětmi ochutnávky známých i exotických druhů ovoce a zeleniny.
- Vedeme s dětmi rozhovory o významu pestré, zdravé stravy, pitného režimu, hygieny, odpočinku.
- Děti pracují s různými obrázky zdravých a nezdravých návyků, třídí je, skládají.
- Čteme tematické příběhy a prohlížíme si encyklopedie.
- Experimentujeme, např. kolik cukru obsahují některé nápoje.
- Podporujeme u dětí co nejčastější pobyt na čerstvém vzduchu.
- Pořádáme venkovní pikniky se zdravou svačinkou.
- Sbíráme přírodniny a vedeme rozhovory o čistém životním prostředí, které je důležitou součástí zdravého života.

Oblast 2 **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (DJP)**

DJP-MOP1: Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.

- **Dítě rozvíjí schopnost rozpoznávat a využívat pravidelnosti, rytmus, symetrii a zákonitosti při hrách, tvoření, pozorování přírody a praktických činnostech.**

- Děti skládají a doplňují řady podle určitých pravidel (barva, tvar, velikost).
- Rytmizují říkadla a písně s tématem zvířat a farmy.
- Skládají symetrické obrázky z geometrických tvarů či přírodnin.
- Vytvářejí rytmické řady a obrazce z ovoce, zeleniny nebo semen.
- Pozorují pravidelnosti v růstu rostlin a vývoji mláďat.
- Vytváří výtvarné činnosti zaměřené na symetrii (např. motýl, list, květ).
- Hrají pohybové hry s opakováním rytmu (krok-skok-krok-skok).
- Třídí přírodniny podle opakujících se znaků.
- Pokládáme dětem otázky např. Co se opakuje, jak pokračuje řada, kde je stejná polovina, co se děje s rostlinkou od semínka až po plod.

DJP-JAR2: Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

- **Dítě rozvíjí schopnost poznávat, pojmenovávat a rozlišovat zvířata, rostliny, plodiny i běžné předměty ze svého okolí prostřednictvím pozorování, her, praktických činností a přímých zkušeností.**

- Učíme děti poznávat, co patří do živé a neživé přírody.
- Děti poznávají domácí, hospodářská, lesní i exotická zvířata podle obrázků, modelů, zvuků i živých zvířat, a k nim přiřazují mláďata.
- Děti také poznávají, co je ovoce, zelenina, obilovina a další plodiny.
- Třídí obrázky podle prostředí, kde zvířata žijí (farma, les, ZOO).
- Pracují s knihami, encyklopediemi a obrazovým materiálem.
- Hrají námětové hry na farmu, ZOO nebo zahradu.
- Poznávají zahradnické náčiní.
- Jezdíme na exkurze do ZOO, na statky i farmy.
- Děti pozorují prostřednictvím lup a mikroskopů i hmyz.
- Sledují živočichy, ptáky, hmyz v jejich přirozeném prostředí.

DJP-JAR5: Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

- **Dítě rozvíjí sluchové vnímání a fonematické uvědomování prostřednictvím poslechu, jazykových her, rytmizace a rozlišování zvuků okolí i první hlásky ve slovech.**

- Děti se snaží poznávat i napodobovat hlasy zvířat a určují, jaké zvuky v přírodě slyší (déšť, ptáci, hmyz, vítr....
- Hrají hry zaměřené na určování směru, odkud zvuk přichází.
- Určují také první hlásky ve slovech a třídí obrázky podle stejné počáteční hlásky.
- Rytmizují slova a říkadla s tematikou farmy.
- Poslouchají vyprávění pohádek, učí se básničky.
- Hrají poslechové hry – Co slyšíš? Čí je to hlas?
- Hledají předměty nebo přírodniny začínající na určitou hlásku.

DJP-JAR7: Vypráví jednoduchý děj.

- **Dítě rozvíjí schopnost samostatně a srozumitelně vyprávět jednoduchý děj na základě vlastních zážitků, obrázků, příběhů a praktických zkušeností.**

- U dětí podporujeme rozvoj souvislého slovního projevu.
- Děti vypráví podle obrázkové posloupnosti (např. od semínka k rostlině, od mléka k sýru, od vajíčka ke kuřátku...).
- Převypráví krátké pohádky o zvířatech, seznamují se s bajkami.
- Popisují vlastní zážitky z návštěvy ZOO, farmy či jiného místa.
- Dramatizují jednoduché příběhy o zvířátkách.
- Společně vytváří např. loutkové divadlo za pomoci ručně vyrobených loutek.
- Popisují práce na zahradě či péči o rostlinky.

DJP-PDO1: Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.

- **Dítě rozvíjí zájem o knihy, časopisy a encyklopedie tím, že si samostatně vybírá publikace podle svých zájmů a využívá je k získávání nových poznatků.**

- Vedeme děti k lásce a správnému chování ke knihám.
- Děti si prohlíží knihy, encyklopedie a časopisy s tématy zvířat, rostlin a přírody.
- Každý den před polední spánkem čteme knihy, které si děti vyberou.

- Také čteme i v ranním koutku, kde následně vedeme rozhovory o tom, co jsme si přečetli.
- Navštěvujeme školní či místní knihovnu.
- Umožňujeme čtení a prohlížení knih i na školní zahradě.
- Děti podle obrázkových atlasů poznávají např. rostliny, které jsme si donesli z procházky, nebo zvířata, která jsme viděli při návštěvě ZOO.

DJP-PDO2: Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

DJP-PDO3: Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.

DJP-PDO4: Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.

DJP-PDO6: Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

- **Dítě rozvíjí čtenářskou gramotnost prostřednictvím pravidelného předčítání, práce s dětskou literaturou, rozhovorů o příbězích, dramatizace a tvořivého vyjadřování vlastních názorů, představ i čtenářských zážitků.**

- Dětem pravidelně předčítáme pohádky, příběhy, naučné texty o zvířatech a přírodě.
- Vedeme rozhovory o obsahu příběhu i jednání postav.
- Děti odpovídají na otázky k textu a vyjadřují vlastní názory.
- Předvídají pokračování příběhu a vymýšlejí jiné zakončení.
- Skládají obrázky podle dějové posloupnosti.
- Učí se převyprávět příběh vlastními slovy.
- Jednoduché pohádky a příběhy dramatizují.
- Také výtvarně ztvárňují přečtené příběhy nebo své oblíbené postavy.

DJP-PMP3: Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.

- **Dítě rozvíjí předmatematické dovednosti při určování počtu konkrétních předmětů postupným načítáním po jedné bez ohledu na jejich rozmístění prostřednictvím her, manipulace a praktických činností.**

- Děti počítají reálné ovoce, zeleninu, zvířata, nebo na obrázcích a modelech.
- Přiřazují správný počet předmětů k číslicím.
- Manipulují s přírodninami (šišky, kaštany, žaludy, kamínky).
- Počítají semínka před a při sázení.
- Hrají deskové a didaktické hry zaměřené na určování počtu.

- Skládají skupiny předmětů podle zadaného počtu.
- Venku počítají stromy, květiny, přírodniny.
- Hrají pohybové hry s plněním úkolů podle počtu (např. udělej 5 skoků jako žába)

DJP-PMP7: Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.

- **Dítě rozvíjí prostorovou představivost, konstrukční dovednosti a schopnost sestavovat prostorové objekty podle předlohy prostřednictvím stavebních, manipulačních a tvořivých činností.**

- Děti staví farmy, stáje, zahrady nebo skleníky podle obrázkové předlohy.
- Sestavují stavby z kostek, stavebnic nebo lega podle obrázků, fotografií nebo jednoduchých plánků
- Tvoří z kartonových krabic, přírodnin nebo recyklovaných materiálů.
- Staví z přírodních materiálů (klacky, kameny, šišky)
- Staví z písku.
- Konstrukční činnosti propojujeme s aktuálním tématem – např. postavit zahradu se záhonky, farmu se stájí, kurník pro slepice…

DJP-PMP8: Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.

- **Dítě rozvíjí schopnost porovnávat velikost, délku, výšku a další vlastnosti objektů prostřednictvím manipulace, poměřování a praktických činností.**

- Děti porovnávají velikosti ovoce a zeleniny (kratší, delší, větší, menší).
- Řadí plodiny podle délky nebo velikosti.
- Porovnávají výšky staveb z kostek.
- Měří délky provázkem, dřívkem či jinými měřidly.
- Zkouší odhadovat, co je menší, větší atd.
- Venku porovnávají výšky stromů, rostlin nebo budov.
- Také porovnávají nalezené klacky, listy, šišky, kameny.
- V písku nebo sněhu porovnávají lidské stopy i stopy zvířat.

Oblast 3 **DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST (DDS)**

DDS-ASO4: Ovlivňuje směřování společné činnosti

- **Dítě rozvíjí schopnost aktivně se podílet na společných činnostech, přicházet s vlastními nápady, domlouvat se s ostatními a spolurozhodovat o jejich průběhu.**

- Děti společně plánují stavby farmy, zahrady, zoologické zahrady a jiných staveb.
- Domlouvají si pravidla při námětových hrách (na obchod, na farmáře, na zahradníky…).
- Rozhodují o rozdělení rolí při dramatizaci (např. pohádka O veliké řepě).
- Společně vytváří plakáty či koláže o zdravém stravování.
- Plánují postupy při pěstování rostlin.
- Společně hledají řešení problémových situací při hrách.
- Spolupracují při přípravě zdravých svačinek.
- Hrají týmové hry a štafety.
- Společně staví z přírodnin.
- Plánují badatelské vycházky.
- Spolupracují při úklidu zahrady nebo péči o životní prostředí.

DDS-ZKV5: Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

- **Dítě rozvíjí pracovní dovednosti a manuální zručnost při bezpečném používání reálných nástrojů, nářadí a pomůcek během praktických, rukodělných a pracovních činností.**

- Děti pracují s dětských kuchyňským náčiním (vařečka, metlička, škrabka, dětský nůž pod dohledem).
- Připravují jednoduché pokrmy – saláty, pomazánky, ovocné a zeleninové špízy.
- Sází semena do květináčů či záhonů.
- Pracují s konvičkou při zalévání zasazených rostlin.
- Při výtvarných činnostech používají nůžky, děrovačky, lepidla, štětce a jiné pomůcky.
- Pečují o pracovní místo a starají se o úklid po dokončení činností.
- Tvoří z přírodnin a recyklovaných materiálů s využitím vhodných pomůcek.
- Pracují s dětským zahradním náčiním (lopatka, hrábě, motyka, konvička).
- Sbírají ovoce a zeleninu na zahradě MŠ.
- Třídí přírodní materiály.

Oblast 4 **DÍTĚ A SVĚT (DAS)**

DAS-PSP2: Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.

DAS-PSP3: Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.

- **Dítě poznává, pojmenovává a porovnává objekty živé a neživé přírody prostřednictvím přímého pozorování, manipulace, badatelských činností a praktických zkušeností.**

- Děti třídí obrázky a předměty na živou a neživou přírodu.
- Poznávají a pojmenovávají zvířata, rostliny, plodiny a přírodniny.
- Porovnávají vlastnosti přírodních materiálů (barva, tvar, velikost, povrch, vůně…).
- Přiřazují zvířata k jejich prostředí (les, farma, ZOO).
- Pracují s encyklopediemi, atlasy a jiným obrazovým materiálem.
- Zařazujeme badatelské koutky, ve kterých děti zkoumají přírodniny, např. pod lupou.
- Porovnávají listy, kameny, šišky nebo plody podle velikosti, tvaru a barvy.
- Děti hrají smyslové hry zaměřené na poznávání přírodních objektů.
- Pozorují při vycházkách rostliny, stromy, živočichy i přírodniny.
- V okolí hledají a sbírají objekty živé a neživé přírody.
- Pečují o zahradu MŠ.
- Účastní se výletů do ZOO, návštěv lesa a naučných stezek.

DAS-ZPO2: Udržuje pořádek ve svém blízkém okolí.

S-ZPO3: Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

- **Dítě si osvojuje odpovědný vztah k životnímu prostředí tím, že pečuje o své okolí, udržuje pořádek a účastní se činností vedoucích k ochraně přírody.**

- Děti po dokončení činností uklízí hračky, pomůcky a pracovní místa.
- Třídí odpad do barevných nádob k tomu určených.
- Šetrně zachází s vodou, papírem i výtvarným materiálem.
- Při tvoření využíváme přírodní a recyklovaný materiál.
- Vedeme rozhovory o významu ochrany životního prostředí.
- Děti pracují s knihami a encyklopediemi o ekologii.
- Pečují ve třídě o pokojové rostliny.
- Podílí se na úklidu školní zahrady i okolí MŠ.
- Při pobytu venku třídí odpad.
- Pečují o záhonky, zalévají rostliny na zahradě MŠ.

- Sbírají přírodniny s ohleduplným přístupem k živé přírodě.
- Účastní se ekologických aktivit (Den Země).

DAS-ZPO4: Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

- **Dítě poznává a uplatňuje jednoduché zásady udržitelného chování v každodenních situacích prostřednictvím praktických činností, her a péče o přírodu i své okolí.**

- Děti třídí odpad do správných nádob (rozdělených podle barev)
- Šetrně hospodaří s vodou, papírem a dalšími materiály.
- Využívají odpadového materiálu ke tvoření.
- Vedeme s dětmi rozhovory o tom, proč neplýtváme vodou a potravinami, i proč třídíme odpadky.
- Děti se učí připravovat zdravé svačinky z ovoce a zeleniny.
- Pracují s obrázky a knihami zaměřenými na ekologii.
- Pečují o rostliny na zahradě MŠ.
- Při vycházce sbíráme odpadky.
- Pozorujeme přírodu a povídáme si o tom, jak je důležité ji chránit.

DAS-ZPO5: Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

- **Dítě rozvíjí odpovědný vztah k přírodě tím, že se aktivně podílí na péči o rostliny a živočichy prostřednictvím praktických činností a přímých zkušeností.**

- Děti pravidelně zalévají pokojové rostliny, které máme ve třídě.
- Sází semena, sledují jejich růst a poté je přesazují na záhonky na zahradě MŠ.
- Také pečují o zeleninu ve skleníku a starají se o bylinkovou zahrádku.
- Vyrábějí krmítka pro ptáčky a doplňují jim do nich zobání.
- Pozorují ptáky, hmyz a další živočichy v jejich přirozeném prostředí.
- Vyrábějí hmyzí hotel z přírodního materiálu.
- Učíme děti trpělivosti a odpovědnosti při péči o rostliny a zvířátka.

DAS-BCH4: Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

- **Dítě si osvojuje zásady bezpečného chování při kontaktu se zvířaty, rostlinami a při pobytu v přírodě prostřednictvím praktických činností, modelových situací a rozhovorů.**

- S dětmi vedeme rozhovory o bezpečném chování při kontaktu se zvířaty.
- Seznamujeme je s jedovatými rostlinami, houbami a nebezpečnými plody prostřednictvím obrázků a knih.
- Vytváříme modelové situace a dramatizujeme je (např. co uděláme, když potkáme cizího psa, uvidíme neznámou houbu....).
- Pracujeme s obrázky nebezpečných situací a vedeme o nich rozhovory.
- Čteme příběhy zaměřené na bezpečnost v přírodě.
- Také si povídáme o ochraně před sluncem, větrem, bouřkou.
- Pozorujeme rostliny a živočichy bez poškozování a ubližování.
- Probíráme pravidla bezpečného chování před každým výletem či návštěvou ZOO, farmy, lesa...
- Snažíme se rozpoznávat místa, kde je potřeba zvýšená opatrnost (silnice, u vody, v lese).
- Dodržujeme pravidla při vycházkách i na zahradě MŠ.

6.2 Další projekty a programy

Mateřská škola se průběžně zapojuje do projektů, programů a dalších vzdělávacích aktivit, které rozšiřují běžnou vzdělávací nabídku, podporují spolupráci s rodinou a komunitou a přinášejí dětem nové zkušenosti a zážitky.

Konkrétní podoba jednotlivých akcí se může v průběhu let měnit podle aktuální nabídky, potřeb dětí, možností školy a navázané spolupráce. Zachováváme však dlouhodobé zaměření na pohyb, zdraví, přírodu, objevování, kulturu, mezilidské vztahy a propojení mateřské školy s okolním prostředím.

Školka v pohybu

Od roku 2025 je mateřská škola zapojena do programu **Školka v pohybu**, pro který má platnou licenci. Program podporuje přirozený pohyb dětí, rozvoj pohybových dovedností a vytváření pozitivního vztahu ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu. Pohybové aktivity jsou pravidelnou součástí každodenního vzdělávání a jsou propojeny s dalšími oblastmi rozvoje dítěte.

Operační program Jan Amos Komenský – OP JAK

Zapojení školy do **Operačního programu Jan Amos Komenský** umožňuje podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a současně financovat vybrané vzdělávací, zážitkové a projektové programy pro děti. Díky této podpoře může mateřská škola rozšiřovat nabídku o odborně zaměřené programy a aktivity, které obohacují každodenní vzdělávání.

Spolupráce s Mensou

Od roku 2025 mateřská škola spolupracuje s **Mensou Česko**. Spolupráce je zaměřena na podporu zvídavosti, logického myšlení, paměti, tvořivosti a intelektového potenciálu dětí. Do vzdělávání zařazujeme logické úkoly, hlavolamy, badatelské činnosti, experimenty, práci s různými možnostmi řešení a další aktivity podporující přemýšlení.

Projektové a tematické dny

Pravidelnou součástí vzdělávání jsou projektové a tematické dny zaměřené na přírodu, zdraví, vědu, kulturu, vztahy, bezpečnost a poznávání světa. Mezi opakovaně realizované nebo tematicky podobné aktivity patří například:

- Den mozku, Den pokusů, Vesmírný den nebo program Malý chemik,
- Den Země, environmentální a přírodovědné projekty,
- Vitamínový den a aktivity zaměřené na zdraví,
- Den dětské knihy, divadelní a hudební programy,
- tematické dny zaměřené na podporu tolerance a porozumění lidem se zdravotním znevýhodněním,

- dopravní výchova, preventivní programy a setkávání se složkami integrovaného záchranného systému,
- projektové dny ve spolupráci se základní školou, SVČ a dalšími institucemi.

Vzdělávací programy, exkurze a výlety

Vzdělávání dětí doplňujeme o návštěvy zajímavých míst, exkurze a výukové programy. Děti se účastní například přírodovědných, kulturních, pohybových, hudebních, výtvarných a badatelských programů, návštěv zoologických zahrad, zámků, záchranných složek nebo dalších vzdělávacích institucí.

Tyto aktivity propojujeme s tématy integrovaných bloků a využíváme je jako východisko pro další práci ve třídách.

Spolupráce s rodiči a rodinou

Významnou součástí života mateřské školy jsou společné aktivity s rodiči, prarodiči a dalšími členy rodiny. Škola pravidelně připravuje například:

- adaptační a společná odpoledne,
- tvořivé dílny,
- lampionové průvody,
- karnevaly a tematická odpoledne,
- besídky a vystoupení pro rodiče,
- akce ke Dni rodiny,
- Pálení čarodějnic,
- setkávání s prarodiči a seniory,
- besedy pro rodiče zaměřené na aktuální témata, například školní zralost, odklady školní docházky nebo logopedii.

Společné akce podporují vzájemnou důvěru, otevřenou komunikaci a partnerské vztahy mezi rodinou a mateřskou školou.

Spolupráce se základní školou a dalšími institucemi

Mateřská škola pravidelně spolupracuje se základními školami, SVČ, ZUŠ a dalšími institucemi. Předškolní děti se účastní projektových dnů, návštěv školy, dopravní výchovy, výtvarných, hudebních, přírodovědných a dalších vzdělávacích programů.

Důležitou součástí je rovněž spolupráce s policií, hasiči, zdravotnickou záchrannou službou, poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Zapojení do života obce a komunity

Mateřská škola je aktivní součástí života obce. Děti se účastní například:

- vítání občánků,
- setkání seniorů,
- vánočního jarmarku a rozsvícení vánočního stromu,
- dalších kulturních a společenských akcí v obci a okolí.

Tímto způsobem děti přirozeně poznávají prostředí, ve kterém žijí, a získávají pocit sounáležitosti s místní komunitou.

Tradiční akce mateřské školy

Součástí školního roku jsou také tradiční akce, které podporují společné zážitky, vztahy mezi dětmi a pocit sounáležitosti se školkou. Patří mezi ně například karneval, pyžamový den, rozloučení s předškoláky, pasování na školáky, přespávání předškoláků ve školce, stezky odvahy, společné oslavy a další tematické akce.

7. PLÁN AUTOEVALUACE

Autoevaluaci v naší mateřské škole chápeme jako průběžný proces společného hodnocení a sebereflexe, jehož cílem je zjišťovat kvalitu a účinnost našeho vzdělávání a vytvářet podmínky pro jeho další zkvalitňování. Nejde pouze o kontrolu, ale především o hledání toho, co se nám daří, co potřebujeme změnit a jak můžeme naši práci dále rozvíjet.

Při autoevaluaci vycházíme z pozorování, pedagogické diagnostiky, záznamů o dětech, portfolií, hospitací, vzájemné spolupráce a rozhovorů, ale také ze zkušeností a podnětů pedagogů, dětí a rodičů. Získané informace využíváme při plánování další práce a při případných úpravách ŠVP.

Autoevaluace probíhá průběžně během školního roku a její závěry jsou využívány jako podklad pro plánování dalšího období. Zaměřujeme se především na kvalitu vzdělávání, podmínky, výsledky učení dětí, práci pedagogického týmu a naplňování cílů a strategií školy.

7.1 Oblasti autoevaluace

Podmínky vzdělávání

Sledujeme, zda:

- jsou prostorové, materiální a organizační podmínky vhodné pro vzdělávání dětí,
- máme dostatek didaktických pomůcek, knih, hraček a materiálů odpovídajících věku a potřebám dětí,
- prostředí podporuje samostatnost, aktivitu, tvořivost a bezpečí dětí,
- jsou vhodně nastaveny časové, organizační a psychohygienické podmínky,
- prostředí umožňuje individualizaci vzdělávání,
- průběžně reagujeme na měnící se potřeby dětí a školy.

Průběh vzdělávání

Hodnotíme:

- jaké metody a formy práce využíváme a zda odpovídají potřebám dětí,
- zda vzdělávání vychází z prožitku, aktivity, hry, objevování a zkušeností dětí,
- zda dostatečně využíváme individualizaci a diferenciaci vzdělávací nabídky,
- zda děti dostávají prostor pro samostatnost, rozhodování, spolupráci a vlastní iniciativu,
- zda se daří propojovat vzdělávací nabídku s reálnými situacemi a zájmy dětí,
- zda naše plánování vychází z OVU a směřuje k jejich naplňování.

Výsledky učení a rozvoj dětí

Sledujeme:

- jak se daří naplňovat OVU,
- jaké jsou individuální pokroky jednotlivých dětí,
- zda vzdělávací nabídka odpovídá jejich potřebám a možnostem,
- výsledky a projevy dětí zachycené v pedagogické diagnostice, portfoliích a dalších záznamech,
- rozvoj klíčových kompetencí, gramotnosti a dalších dovedností,
- zda děti získávají potřebnou míru samostatnosti, sebejistoty a aktivního přístupu k učení.

Práce pedagogického týmu

Zaměřujeme se na:

- kvalitu spolupráce a komunikace mezi pedagogy,
- vzájemné předávání zkušeností, informací a příkladů dobré praxe,
- sebereflexi pedagogů a schopnost reagovat na potřeby dětí,
- plánování společného postupu a sjednocování pedagogického působení,
- využívání hospitací, vzájemných konzultací a sdílení zkušeností,
- profesní rozvoj pedagogů a využívání získaných poznatků v praxi,
- spolupráci s dalšími zaměstnanci školy a odborníky.

Spolupráce s rodiči a dalšími partnery

Hodnotíme:

- kvalitu a otevřenost komunikace s rodiči,
- informování rodičů o vzdělávání a pokrocích jejich dítěte,
- možnosti rodičů zapojovat se do života mateřské školy,
- vzájemnou spolupráci při řešení individuálních potřeb dětí,
- spolupráci s poradenskými zařízeními, odborníky a dalšími institucemi.

Plnění cílů a strategií ŠVP

Sledujeme:

- zda ŠVP odpovídá skutečné vzdělávací praxi,
- zda jsou stanovené cíle a strategie reálně naplňovány,
- zda vzdělávací nabídka odpovídá potřebám a zájmům dětí,
- zda jsou v praxi využívány deklarované metody a strategie vzdělávání,
- které části ŠVP se osvědčují a které je potřeba upravit, doplnit nebo změnit,

- zda ŠVP poskytuje pedagogům dostatečnou oporu pro plánování a realizaci vzdělávání.

Klima a prostředí mateřské školy

Sledujeme:

- zda je v MŠ vytvářeno bezpečné, respektující a podporující prostředí,
- jaké jsou vztahy mezi dětmi a mezi dětmi a pedagogy,
- zda mají děti možnost vyjádřit své potřeby, pocity a názory,
- zda se daří předcházet konfliktům a podporovat spolupráci a vzájemný respekt,
- jak se děti a zaměstnanci v mateřské škole cítí.

Výsledky autoevaluace využíváme především jako podklad pro další plánování a zkvalitňování práce mateřské školy. Našim cílem není hledat chyby, ale společně hledat cesty, jak vytvářet co nejlepší podmínky pro vzdělávání, rozvoj a spokojenost dětí. Autoevaluaci proto vnímáme jako přirozenou součást profesní práce a jako příležitost k učení, sebereflexi a společnému rozvoji mateřské školy.

7.2 Cíle autoevaluace

- Průběžně **zjišťovat kvalitu a účinnost vzdělávání** a podmínek, ve kterých vzdělávání probíhá.
- Sledovat, zda se daří **naplňovat cíle a strategie ŠVP** a očekávané výsledky učení.
- Vyhodnocovat **pokroky a individuální rozvoj dětí** a jejich potřeby.
- Ověřovat, zda vzdělávací nabídka odpovídá **potřebám, možnostem a zájmům dětí**.
- Posuzovat účinnost používaných **metod, forem práce a způsobů individualizace vzdělávání.**
- Podporovat **sebereflexi pedagogů, vzájemnou spolupráci a profesní rozvoj**.
- Získávat podněty ke **zlepšování spolupráce a komunikace s rodiči**.
- Odhalovat oblasti, které je potřeba **udržet, rozvíjet, změnit nebo doplnit**.
- Využívat výsledky autoevaluace k **plánování další práce a zkvalitňování vzdělávacího procesu.**
- Vytvářet podmínky pro **systematický rozvoj a další směřování mateřské školy.**

7.3 Kritéria autoevaluace

- **Podmínky vzdělávání** odpovídají potřebám, věku a možnostem dětí a vytvářejí bezpečné, podnětné a podporující prostředí.
- Vzdělávací proces probíhá **v souladu se ŠVP** a odpovídá aktuálním potřebám a zájmům dětí.
- Vzdělávací nabídka je **pestrá, smysluplná a přiměřeně náročná** a poskytuje dětem dostatek příležitostí k vlastní aktivitě, objevování a učení.
- Pedagogové využívají vhodné **metody a formy práce**, které podporují aktivitu, samostatnost, spolupráci a tvořivost dětí.
- Je zajišťována **individualizace vzdělávání** s ohledem na potřeby, možnosti, zájmy a tempo jednotlivých dětí.
- Pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují **pokroky dětí a naplňování OVU** a využívají získané poznatky při dalším plánování.
- **Pedagogická diagnostika a portfolia** poskytují dostatečné informace o individuálním rozvoji dětí a jejich pokrocích.
- Děti mají vytvořeny podmínky pro **rozvoj klíčových kompetencí a základů čtenářské a matematické gramotnosti.**
- Pedagogický tým **spolupracuje, vzájemně komunikuje, sdílí zkušenosti a provádí vlastní sebereflexi.**
- Pedagogové se průběžně **profesně rozvíjejí** a získané poznatky využívají ve své práci.
- Komunikace a **spolupráce s rodiči** je otevřená, partnerská a podporuje potřeby a rozvoj dítěte.
- ŠVP je **živým dokumentem**, který odpovídá skutečné praxi školy a je podle potřeby aktualizován a upravován.
- Výsledky autoevaluace jsou **využívány pro plánování další práce a přijímání konkrétních opatření ke zkvalitnění vzdělávání.**
- V MŠ se daří vytvářet **bezpečné, respektující a příznivé klima,** ve kterém se děti i zaměstnanci cítí dobře.

Kritéria autoevaluace nám slouží jako vodítko při posuzování kvality naší práce. Nejsou vnímána jako nástroj kontroly jednotlivých pedagogů, ale jako prostředek společné reflexe, hledání silných stránek školy a oblastí, které je potřeba dále rozvíjet.

7.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci

- **Systematické pozorování** – Sledování průběhu vzdělávání, zapojení dětí a využívání metod a forem práce.
- **Pedagogické pozorování a diagnostické záznamy** – Využití poznatků o dětech při hodnocení vzdělávacího procesu.
- **Analýza dětských prací a portfolií** – Sledování pokroků dětí a výsledků vzdělávání.
- **Hospitace a vzájemné hospitace pedagogů** – Sledování a následná reflexe pedagogické práce.
- **Sebereflexe pedagogů** – Individuální hodnocení vlastní práce, používaných metod a jejich účinnosti.
- **Společné pedagogické porady a diskuse** – Sdílení zkušeností, hledání řešení a vyhodnocování dosažených výsledků.
- **Analýza pedagogické dokumentace** – Plánování, záznamy, hodnocení, pedagogická diagnostika a další dokumentace školy.
- **Analýza naplňování ŠVP** – Porovnávání stanovených cílů a strategií se skutečnou praxí.
- **Dotazníky a ankety** pro pedagogy, rodiče a podle možností také zaměstnance mateřské školy.
- **Rozhovory a konzultace** s pedagogy, rodiči a dalšími partnery školy.
- **Zpětná vazba od rodičů** – jejich podněty, připomínky a hodnocení spolupráce s MŠ.
- **Sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí** a jejich individuálních pokroků.
- **Analýza podmínek vzdělávání** – materiálního vybavení, prostředí, organizace a dalších podmínek.
- **Pozorování klimatu školy** a vztahů mezi dětmi, pedagogy a ostatními zaměstnanci.
- **Analýza hospodaření a využívání materiálních a finančních zdrojů** ve vztahu k potřebám školy.
- **Vyhodnocování profesního rozvoje pedagogů** a jeho přínosu pro pedagogickou praxi.

Pro autoevaluaci využíváme více zdrojů a metod, jejichž vzájemným propojením získáváme co nejobjektivnější obraz o kvalitě vzdělávání a fungování mateřské školy. Zjištěné výsledky využíváme k plánování dalších kroků a ke zkvalitňování naší práce.

7.5 Termíny a frekvence autoevaluace

Autoevaluace mateřské školy probíhá průběžně v průběhu celého školního roku a dále v pravidelných intervalech podle jednotlivých oblastí hodnocení.

- **Průběžně** – sledujeme průběh vzdělávání, reakce a potřeby dětí, naplňování vzdělávacích záměrů, vhodnost zvolených metod a forem práce a aktuální podmínky vzdělávání.
- **Po ukončení tematického celku nebo části integrovaného bloku** – vyhodnocujeme přínos vzdělávací nabídky, zájem a zapojení dětí, dosažené pokroky a podněty pro další plánování.
- **V průběhu pedagogických rad** – společně hodnotíme průběh vzdělávání, potřeby dětí, pedagogickou práci, organizační a personální podmínky a aktuální potřeby školy.
- **Na konci pololetí** – provádíme průběžné shrnutí vzdělávání a vývoje jednotlivých dětí a podle potřeby upravujeme další vzdělávací nabídku.
- **Na konci školního roku** – probíhá celkové vyhodnocení činnosti mateřské školy, naplňování ŠVP, podmínek vzdělávání, práce pedagogického týmu a výsledků vzdělávání. Součástí je také stanovení doporučení a námětů pro následující školní rok.

7.6 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Za evaluaci vzdělávacího procesu odpovídají pedagogičtí pracovníci v rozsahu svých pracovních činností. Třídní učitelky průběžně vyhodnocují vzdělávací nabídku, průběh vzdělávání, reakce a pokroky dětí a získané poznatky využívají při dalším plánování.

Ředitelka mateřské školy odpovídá za celkové nastavení a vyhodnocování evaluačního systému školy, hodnocení podmínek vzdělávání, pedagogického procesu, personálního zajištění, spolupráce s rodinou a dalšími partnery a za celkové vyhodnocení naplňování ŠVP.

Na evaluaci se podle charakteru hodnocené oblasti podílejí také asistenti pedagoga a další zaměstnanci školy, kteří poskytují zpětnou vazbu a podněty vztahující se k podmínkám a fungování mateřské školy.

Výsledky evaluace jsou projednávány v pedagogickém týmu a využívány k dalšímu plánování, úpravám vzdělávací nabídky a ke zkvalitňování práce mateřské školy.

8. Zásady pro vyhodnocování ŠVP z pohledu kvality vzdělávání

Školní vzdělávací program je průběžně vyhodnocován s cílem ověřovat jeho funkčnost, aktuálnost a přínos pro vzdělávání dětí. Při hodnocení sledujeme zejména to, zda ŠVP odpovídá potřebám dětí, podmínkám mateřské školy a jejímu pedagogickému zaměření a zda podporuje naplňování cílů předškolního vzdělávání.

Při vyhodnocování ŠVP se zaměřujeme zejména na:

- naplňování vize a cílů mateřské školy,
- soulad vzdělávacího obsahu s potřebami a možnostmi dětí,
- vhodnost a účinnost používaných vzdělávacích strategií, metod a forem práce,
- rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností,
- míru individualizace vzdělávání a respektování potřeb jednotlivých dětí,
- kvalitu podmínek vzdělávání,
- propojení vzdělávacího obsahu s praktickými zkušenostmi dětí, pohybem, přírodou a běžným životem,
- výsledky pedagogické diagnostiky a individuální pokroky dětí,
- spolupráci pedagogického týmu,
- spolupráci s rodiči a dalšími partnery školy,
- využívání poznatků z autoevaluace při dalším plánování a rozvoji školy.

Vyhodnocování ŠVP probíhá průběžně v průběhu školního roku, při pedagogických radách a souhrnně na konci školního roku. Vychází z výsledků evaluační činnosti školy, pedagogické diagnostiky, reflexe vzdělávacích činností, hospitační a kontrolní činnosti, zkušeností pedagogického týmu a zpětné vazby rodičů a dalších partnerů.

Při hodnocení ŠVP se nezaměřujeme pouze na splnění naplánovaných činností, ale především na jejich skutečný přínos pro děti, jejich aktivní zapojení, individuální pokrok, samostatnost, zvídavost, spolupráci a radost z učení.

Zjištění z vyhodnocování ŠVP využíváme jako podklad pro jeho další úpravy, pro plánování vzdělávací nabídky, profesní rozvoj pedagogů a další směřování mateřské školy.

9. Zásady pro úpravy a změny ŠVP

Školní vzdělávací program je průběžně vyhodnocován a podle potřeby aktualizován na základě výsledků autoevaluace školy, zkušeností pedagogického týmu, výsledků pedagogické diagnostiky a změn podmínek mateřské školy.

K úpravám ŠVP přistupujeme zejména tehdy, pokud:

- se ukáže potřeba upravit vzdělávací obsah, cíle, metody nebo formy práce,
- dojde ke změně podmínek školy, jejího materiálního, personálního nebo organizačního zajištění,
- vzniknou nové potřeby dětí nebo pedagogického týmu,
- dojde ke změnám v právních předpisech nebo v RVP PV,
- výsledky autoevaluace ukážou potřebu změny či doplnění některé části ŠVP,
- škola začne realizovat nové projekty, programy nebo formy spolupráce, které mají významnější dopad na vzdělávání.

Navrhované změny jsou projednávány v pedagogickém týmu. Za aktualizaci ŠVP odpovídá ředitelka mateřské školy ve spolupráci s koordinátorkou ŠVP Kateřinou Němcovou. Koordinátorka ŠVP se podílí zejména na průběžném sledování souladu programu s aktuálními požadavky, na přípravě návrhů změn a na koordinaci jejich zapracování do dokumentu.

Drobné změny a aktualizace, které nemění základní koncepci a směřování ŠVP, mohou být prováděny průběžně. Zásadnější změny jsou zapracovány po vyhodnocení jejich potřebnosti a účinnosti.

O provedených změnách je veden přehled tak, aby bylo zřejmé, kdy a z jakého důvodu byly jednotlivé části ŠVP upraveny.

10. Přílohy

Příloha č. 1 – Plán evaluačních činností MŠ Světlá Hora

Jana Šubová
Ředitelka MŠ

Kateřina Němcová
Koordinátor ŠVP

Mateřská škola Světlá Hora,
příspěvková organizace
Světlá Hora 416
793 31

Plán evaluační činnosti MŠ Světlá Hora

Příloha Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Školka, kde to žije“

1. Úvod

Evaluační činnost v Mateřské škole Světlá Hora je průběžným a systematickým procesem, jehož cílem je získávat zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání, podmínkách školy, práci pedagogických pracovníků i fungování školy jako celku.

Výsledky evaluace využíváme ke zkvalitňování vzdělávacího procesu, úpravě vzdělávací nabídky, plánování další práce školy a vytváření co nejlepších podmínek pro rozvoj každého dítěte.

Evaluace není chápána jako jednorázové hodnocení, ale jako přirozená součást každodenní pedagogické práce a řízení mateřské školy. Vycházíme z konkrétních zkušeností, pozorování, pedagogické diagnostiky, společné reflexe a zpětné vazby dětí, rodičů i zaměstnanců školy.

2. Cíle evaluační činnosti

Cílem evaluační činnosti je zejména:

- sledovat naplňování cílů a záměrů ŠVP,
- vyhodnocovat kvalitu a přínos vzdělávací nabídky,
- sledovat individuální pokroky a potřeby dětí,
- hodnotit vhodnost používaných metod a forem práce,
- posuzovat kvalitu podmínek vzdělávání,
- podporovat profesní rozvoj pedagogických pracovníků,
- vyhodnocovat spolupráci uvnitř pedagogického týmu,
- sledovat kvalitu komunikace a spolupráce s rodiči a dalšími partnery,
- získané poznatky využívat k plánování dalšího rozvoje školy.

Takto nastavené cíle odpovídají i oblastem sledovaným ve vzorovém plánu – naplňování cílů ŠVP, průběhu vzdělávání, podmínkám, práci pedagogů a výsledkům vzdělávání.

3. Nástroje a zdroje evaluace

Při evaluaci využíváme zejména:

- pedagogické pozorování,
- rozhovory a diskuse,
- pedagogickou diagnostiku,
- portfolia dětí,

- záznamy o pokrocích dětí,
- reflexi vzdělávacích činností,
- hospitační a kontrolní činnost,
- pedagogické rady a pracovní porady,
- sebehodnocení pedagogických pracovníků,
- konzultace mezi pedagogy a asistenty pedagoga,
- rozhovory a konzultace s rodiči,
- zpětnou vazbu od dětí,
- hodnocení realizovaných akcí, projektů a programů,
- kontrolu pedagogické dokumentace,
- podněty z komunikace s dalšími odborníky a partnery školy.

Ve vzorovém dokumentu se obdobně pracuje například s portfolii, pedagogickou diagnostikou, hospitacemi, pedagogickými radami, hodnocením tematických celků a komunikací v týmu.

4. Oblasti evaluační činnosti

4.1 Evaluace vzdělávacího obsahu

Po ukončení tematického celku nebo významnější části integrovaného bloku pedagogové hodnotí zejména:

- zda vzdělávací nabídka děti zaujala,
- zda odpovídala jejich věku, možnostem a zájmům,
- jak se děti do činností zapojovaly,
- které činnosti byly pro děti nejvíce přínosné,
- co se podařilo a co bylo potřeba v průběhu změnit,
- jaké pokroky nebo nové zkušenosti děti získaly,
- které činnosti či témata je vhodné dále rozvíjet,
- jaké podněty vyplynuly pro další plánování.

Frekvence: průběžně, po ukončení tematického celku nebo dle potřeby.
Odpovědnost: třídní učitelky.

Vzorový plán používá obdobně evaluaci tematického celku, podtématu a integrovaného bloku, zaměřenou na reakce dětí, přínos pro skupinu a naplnění stanovených cílů.

4.2 Evaluace naplňování ŠVP

Průběžně sledujeme, zda je vzdělávání realizováno v souladu s cíli, principy a zaměřením ŠVP.

Hodnotíme zejména:

- naplňování vize a cílů školy,
- využívání vzdělávacích strategií,
- rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností,
- provázanost vzdělávacího obsahu s potřebami dětí,
- využívání prožitkového, situačního, kooperativního a badatelského učení,
- individualizaci vzdělávání,
- propojení vzdělávání s pohybem, přírodou a praktickými zkušenostmi dětí.

Frekvence: průběžně, v rámci pedagogických rad a souhrnně na konci školního roku.
Odpovědnost: ředitelka školy a pedagogický tým.

4.3 Evaluace pokroků a výsledků vzdělávání dětí

Sledujeme individuální rozvoj každého dítěte a jeho pokrok v čase. Děti mezi sebou neporovnáváme.

Využíváme zejména:

- průběžné pedagogické pozorování,
- pedagogickou diagnostiku,
- portfolio dítěte,
- diagnostické nástroje využívané mateřskou školou,
- konzultace mezi pedagogy,
- zpětnou vazbu asistenta pedagoga,
- konzultace se zákonnými zástupci,
- podle potřeby spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.

Získané poznatky využíváme k individualizaci vzdělávací nabídky a plánování další podpory dítěte.

Frekvence: průběžně během celého školního roku, diagnostické vyhodnocení podle nastaveného systému školy.
Odpovědnost: třídní učitelky, asistenti pedagoga podle své působnosti.

Tato oblast odpovídá i vzoru, který pracuje s pedagogickou diagnostikou, tandemovým hodnocením učitelek, zpětnou vazbou asistenta pedagoga a spoluprací s poradenskými zařízeními.

4.4 Evaluace podmínek vzdělávání

Hodnotíme, zda podmínky mateřské školy podporují bezpečné, podnětné a kvalitní vzdělávání dětí.

Sledujeme zejména:

- věcné a materiální podmínky,
- psychosociální podmínky,
- životosprávu,
- organizaci vzdělávání,
- bezpečnost a hygienu,
- vybavení tříd a dalších prostor,
- využívání školní zahrady, zimní zahrady a dalších prostor,
- dostupnost vhodných pomůcek a materiálů.

Frekvence: průběžně, podle potřeby a souhrnně při celoročním hodnocení.
Odpovědnost: ředitelka školy, pedagogičtí pracovníci a podle povahy oblasti další zaměstnanci.

4.5 Evaluace pedagogické práce

Pedagogové průběžně reflektují vlastní práci a její dopad na vzdělávání dětí.

Sledujeme zejména:

- způsob komunikace s dětmi,
- respektování individuálních potřeb dětí,
- vhodnost vzdělávacích metod a forem,
- schopnost reagovat na aktuální potřeby dětí,
- vytváření prostoru pro samostatnost a aktivitu dětí,
- kvalitu plánování a reflexe,
- využívání získaných poznatků z dalšího vzdělávání,
- spolupráci mezi pedagogy.

Využíváme sebereflexi, vzájemnou zpětnou vazbu, hospitační činnost, pedagogické rady a individuální rozhovory.

Frekvence: průběžně, při hospitační činnosti a souhrnně na konci školního roku.
Odpovědnost: jednotliví pedagogové a ředitelka školy.

4.6 Evaluace řízení školy a spolupráce pedagogického týmu

Hodnotíme zejména:

- funkčnost předávání informací,
- spolupráci mezi zaměstnanci,
- vzájemnou komunikaci,
- rozdělení kompetencí a odpovědnosti,
- možnost zaměstnanců podílet se na rozhodování,
- organizaci práce školy,
- podporu profesního rozvoje,
- atmosféru a vztahy na pracovišti.

Frekvence: průběžně, při pracovních a pedagogických poradách a souhrnně na konci školního roku.
Odpovědnost: ředitelka školy a všichni zaměstnanci podle své působnosti.

I vzorový plán řadí mezi evaluované oblasti komunikaci, spolupráci, předávání informací, rozhodování a spolupráci se zřizovatelem a dalšími partnery.

4.7 Evaluace personálních podmínek a profesního rozvoje

Hodnotíme:

- odborný a profesní rozvoj pedagogických pracovníků,
- potřeby dalšího vzdělávání,
- využití získaných poznatků v praxi,
- vzájemné sdílení zkušeností,
- personální zajištění provozu školy,
- spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků.

Výsledky využíváme při plánování DVPP a dalšího profesního rozvoje zaměstnanců.

Frekvence: průběžně a souhrnně při plánování dalšího školního roku.
Odpovědnost: ředitelka školy, pedagogičtí pracovníci v rámci sebereflexe.

4.8 Evaluace spolupráce s rodinou a dalšími partnery

Sledujeme kvalitu komunikace a spolupráce s rodiči a dalšími partnery školy.

Hodnotíme zejména:

- otevřenost a srozumitelnost komunikace,
- možnost rodičů konzultovat vývoj a potřeby dítěte,

- zpětnou vazbu rodičů,
- spolupráci se zřizovatelem,
- spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, základní školou a dalšími institucemi.

Frekvence: průběžně podle potřeby a souhrnně při celoročním vyhodnocení.
Odpovědnost: ředitelka školy a pedagogičtí pracovníci.

5. Vyhodnocování a využití výsledků evaluace

Výsledky evaluační činnosti průběžně využíváme při plánování vzdělávací nabídky, individualizaci vzdělávání, úpravách podmínek a organizace školy a při stanovování priorit dalšího rozvoje mateřské školy.

Závažnější zjištění a podněty jsou projednávány na pedagogických nebo pracovních poradách. Na konci školního roku jsou důležité poznatky shrnuty v celkovém hodnocení činnosti mateřské školy a využity při plánování následujícího školního roku.

Zpracovala: Jana Šubová, ředitelka MŠ
Platnost od: 2.11.2026
Účinnost od: 2.11.2026

Mateřská škola Světlá Hora,
příspěvková organizace
Světlá Hora 416
793 31